EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

ÇARŞAMBA 29 MART 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Fiyatı 250 kuruş

Yıl 5 Sayı 1724,

İTHALATÇILAR KUR FARKLARINI 10 AY İÇİNDE ÖDEYECEK

ANKARA, (A.A.)

Maliye Bakanlığı dün yayınlayarak yürürlüğe koyduğu tebliğde, ithalatçıların transfer edilmemiş talepler karşılığı yatırdıkları Türk liralarının yeni kur farklarını 1.3.1978 tarihinden başlamak üzere 10 ay içersinde aylık eşit taksitlerle ödemelerini zorunlu kılmıştır.

Kur farklarının tamamı ödenmeden önce ithalat bedelinin transferinin yapılması söz konusu olduğunda ithalatçıların isterlerse bakiye kur farklarını def'aten ödemeleri veya belirtilen taksitlerle bakiye kur farklarının ödeneceğine dair örneği Merkez Bankasınca belirlenecek ve Maliye Bakanlığı lehine düzenlenecek bir banka teminat mektubunu Merkez Bankasına vermeleri gerekmektedir.

Bu tebliğin yayımı tarihinden önce 16 nolu tebliğe göre kur farklarından ödenmiş olan miktarlar, bu tebliğ ile düzenlenen ilk taksitten az olduğu takdirde ilk taksit miktarına tamamlanması, bu tebliğin öngördüğü ilk taksitten fazla yatırılmış olan meblağların takip eden taksit ve taksitlerden kesileceği veya istenirse ge-

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

Yabancıların, maden işletmesinin Anayasaya aykırı olduğu belirtildi

★ MADEN ARAMA VE İŞLETME İZNİ VERİLMEYEN AVUSTURYA MAGNESİT FİRMASININ, ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI HAKKINDA AÇTIĞI DAVA DANIŞTAYDA GÖRÜŞÜLÜYOR

HABER MERKEZİ

Madenlerin yabancı kişi ve kuruluşlarca işletilip işletilemiyeceği konusu **Avusturya Magnesit Firması**'nın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı hakkında bir dava açması nedeniyle Danıştay 8. Hukuk Dairesinde görüşülmeye başlanmıştır. Ülke çıkarları doğrultusunda bir açıklama yapan Danıştay 8. Hukuk Dairesi Kanun sözcüsü, Maden Kanunu'nun, madenlerin yabancılar tarafından aranıp işletilmesine olanak veren maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğunu ve bunun içinde Anayasa Mahkemesinde dava açılması gerektiğini söylemiştir. **Avusturya Magnesit Firması,** bir süre önce

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

TEKZİP YAZISIDIR

YALOVA ELYAF VE İPLİK SANAYİİ TİCARET AŞ'nin açıklaması

Sayın
Politika Gazetesi Yöneticileri,

Gazetenizin 7.1.1978 günü ve devam eden günlerindeki sayılarında işyerimizle ilgili olarak «İşyerlerinde, işçiler arasına ajanlar sokulduğu saptandı» başlıklı haberler üzerine, Fabrika Müdürü olarak tüm iyi niyetimle gerçeği size ve kamuoyuna duyurmayı görev bildim.

Öncelikle şunu belirtmek yerinde olacaktır. Haberin gazetenizde yayınlanmasından hemen sonra, harekete geçilerek durum Yalova Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirilmiş ve olayın adli yönden aydınlatılması istenmiştir.

Yalova Cumhuriyet Savcılığı durumu bizzat yerinde inceleyerek, işçilerin, sendikacıların ve çeşitli yöneticilerin ifadelerine başvurmuş ve 8.2.1978 gün ve 1978/37 sayılı kararında haberin ger-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

☆ ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, ABD'nin Türkiye'ye karşı herhangi bir ekonomik ambargo uygulamadığı bildirildi.

☆ Amerikan İş Çevrelerinin görüşlerini yansıtan Business Week Dergisi ise, ambargo kaldırılmazsa Türkiye'de halen faaliyet gösteren ABD ve NATO üslerinin kapatılabileceğini endişe ile belirtirken, Ecevit'in çıkışının blöf olabileceğine dikkat çekiyor.

ABD, Niyet Mektubunun imzalanmasından memnun

☆ Açıklamada, ABD Hükümetinin Türkiye'nin uzun vadeli ekonomik durumunu gözettiği ve olumlu tutum gösterdiğine de yer veriliyor.

HABER MERKEZİ

ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, Türkiye ile Uluslararası Para Fonu (IMF) arasında imzalanan anlaşma ve Ecevit Hükümeti tarafından alınan ekonomik önlemler olumlu bulunmuş ve «Stand-By» anlaşmasına varmak için Türkiye tarafından gösterilen çabalar ile böylesi bir anlaşmanın imzalanmasından ABD Hükümetinin duyduğu memnuniyet kaydedilmiştir.

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın **soru-yanıt** şeklinde yayınlanan açıklamasında, ABD'nin Türkiye'ye herhangi bir ekonomik ambargo uygulamadığı savunulmuş, **«Türkiye ekonomisinin uzun vadeli olanaklarına karşı tutumumuz kuşkusuz olumludur»** denilmiştir.

ABD Dışişleri Bakanlığı-

(Devamı Say. 7, Sü. 6'da)

Karadeniz'de ilk gün 6184 ton tütün alındı

☆ Bakan Mataracı baş fiyatın fazla tatminkâr olmadığını söyledi

Kenan TÜRKPENÇE
Bildiriyor

SAMSUN — Pazartesi günü açılan Karadeniz Ekici Tütün Piyasasında ilk gün 5078 ton tütün Tekel tarafından, 1106 ton tütün de tüccar tarafından alınmıştır. Tütün baş fiyatının düşük tutulmasından yakınan üreticiler, ortalama fiyatın 40 liraya kadar düşeceğinden korktuklarını belirtmişlerdir.

Tütün piyasasının açılışının 2'nci gününde bir basın toplantısı düzenleyen Gümrük ve Tekel Bakanı **Tuncay Mataracı** denetlemek için gezdiği tütün alım merkezlerinde ekicilerin Tekel'in ortalama fiyatlarından ve destekleme uygulamasından memnun kaldığını söyleyerek her yıl piyasada yapılan **«Bakan gitti, fiyat bitti»** politikasına bu yıl izin vermeyeceklerini belirtmiştir. **Mataracı** sözlerine özetle şöyle devam etmiştir:

«Bu ekici tütün piyasasında gerçekçi ve üretici için tatminkâr ortalamalara ve aktif bir destekleme politikasına önem veriyoruz. Bu politikayı piyasanın sonuna dek sadakat ve samimiyetle

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Fikirtepe Atatürk Eğitim Enstitüsü karşısındaki binalarda üslenen faşistler tarafından Mehmet Beyazıt Lise'sine yöneltilen bombalı ve silahlı saldırı Lise öğrencileri tarafından protesto edildi... (Fotoğraf: Coşkun ARAL)

İstanbul'da gazete satan 11 genç gözaltına alındı

HABER MERKEZİ

Başbakan Bülent Ecevit'in, **«Biz insanların ne okuduğuna değil, ne yaptığına bakarız»** demesine rağmen, önceki gece İstanbul'da **İlerici Yurtsever Gençlik** Gazetesi satan 11 genç gözaltına alınmıştır. **SSK Ankara Hastanesinde** çalışan 4 sağlık emekçisine önceki gün faşistlerin saldırması olayı sert tepkilere yol açmış, saldırganların **Sağlık-İş** Sendikası yöneticilerinden destek bulduğu ve **Yıldırım Beyazıt** Lisesinde yuvalandıkları bildirilmiştir.

AYRINTILI HABERİ 4. SAYFADA

TÜS-DER Şube Başkanları toplantısı sona erdi

58 bin sağlık emekçisi 5 yıldır terfi ettirilmiyor

★ SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN GREVLİ, TOPLUSÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKKININ PARLAMENTO GÜNDEMİNE ALINMASI İSTENDİ

ANKARA, (İSTA)

58 bin 297 sağlık emekçisinin 5 yıldan bu yana kadrosuzluk nedeniyle terfilerinin yaptırılmadığı açıklanmıştır. TÜS-DER Şube Başkanlarının iki gün süren ve sağlık emekçilerinin acil çözüm isteyen sorunlarının saptanması amacıyla yaptıkları toplantıda öncelikle bu durumda olan emekçiler için gerekli kadroların verilmesi istenmiştir.

TÜS-DER'in 80 Şube Başkanının katıldığı toplantı ile ilgili olarak bir açıklama yapan Genel Başkan **Hasan Fehmi Mavi** sağlık personeline daha önceki yıllarda verilen yan ödemelerin de yetersizliği üzerinde durmuş, özetle şunları söylemiştir:

«Sağlık personelinin yıllardan beri yasalardan doğan hakları büyük ölçüde verilmemiş, özellikle de MC hükümetleri döneminde açık açık gasbedilmiştir. Beş yıldan bu yana kadrosuzluk nedeniyle 58 bin 297 sağlık personeli derece terfisi yapamamıştır. Derece terfisi yapamayanlar: 20 bin 247 hasta bakıcı, müstahdem. 10 bin 255 ebe, 10 bin 566 hemşire, 7 bin 227 sağlık memuru, 5 bin 26 mem , 2 bin 675 hekim ve 1991 diğer sağlık personelidir. Hükümetten özellikle de Maliye Bakanından Sağlık Bakanlığına gerekli olan kadro tahsisini öncelikle sağlamasını istiyoruz.

Daha önceki yıllarda sağlık personeline verilen yan ödemeler, en yetersiz düzeyde bırakılmış ve günün koşullarına cevap vermekten çok uzakta kalmıştır. Bakanlar Kurulunun 1978 yılı yan ödemelerini düzenlerken sağlık personelinin geçen yıllarda MC hükümetleri dönemin

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

ÇUK

NASRETTİN HOCA

Semih Sancar Akbank Yönetim Kurulu üyesi oldu. Nasreddin Hoca'yı hatırladınız mı? Hani, «eski ayları ne yaparlar?» sorusuna verdiği cevabı...

A.E

Türkiye'de işsiz sayısı 4 milyonun üzerine çıktı

İSTANBUL, (THA-

Türkiye Ticaret Odaları, Sanayii Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği yayın organında yer alan bir araştırmaya göre Türkiye'de işsiz sayısı 4 milyonun üzerine çıkmıştır.

Türkiye'de 1977 yılında açık işsiz sayısının 2 milyon 183 bin kişiye ulaştığı belirtilen araştırmada, bu sayıya tarım kesimindeki bir milyonu aşkın işsiz ile

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Türk Hukuk Kurumu faşistlerin katlettiği Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ün anısına bir kitap yayınlıyor

☆ YAYINLANACAK KİTAPTA, FAŞİZMİN «TOPLUMSAL KANSER» OLDUĞU BELİRTİLECEK

ANKARA (İSTA)

Türk Hukuk Kurumu faşistlerce öldürülen Savcı Yardımcısı **Doğan Öz**'ün anısına bir kitap yayınlamayı kararlaştırmıştır. Çeşitli hukukçuların, politikacıların ve gazetecilerin faşizm üzerine yazılarının yer alacağı kitapta faşizmin nasıl bir **«toplumsal kanser»** olduğu açık bir şekilde ortaya koyulacaktır.

Türk Hukuk Kurumu Başkanı İstanbul Milletvekili **Muammer Aksoy,** dün yaptığı yazılı açıklamada **Doğan Öz**'ün yıllardan beri faşizme, yobazlığa ve her türlü zorbalığa karşı savaşım vermiş olduğunu hatırlatarak şöyle demiştir:

«Böylesine değerli bir hukukçumuzun kaybı, hele bu biçimde kaybı toplum için acı bir darbedir. Türk Hukuk Kurumu onun unutulmaz anısı için (Doğan Öz'e armağan) yayınlamaya karar vermiştir. İçinde tanınmış bilim adamlarımız, hukukçularımızın, siyaset adamlarımızın ve gazetecilerimizin can güvenliği ve faşizm konusunda yazacakları ve yazdıkları yazıların biraraya toplanacağı bu yapıt, bir yandan can

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

MHP'li Okuyan: "MHP örgütü faşist CHP hükümetini protesto için yer yer yürüyüş ve miting yapıyor olabilir,,

☆ FAŞİSTLERİN YÜRÜYÜŞÜNÜN SADECE KIRIKKALE'DE YAPILACAĞI AÇIKLANDI. ANCAK MHP YÖNETİCİLERİNİN ŞİFRELİ SÖZLERİ HENÜZ ÇÖZÜLEMEDİ.

HABER MERKEZİ

Hitler Nazizmiyle ilgisi araştırılan MHP Genel Başkanı **Türkeş**'in başlatıldığını açıkladığı ve **Mussolini**'den aktarılan **«büyük yürüyüş»**ün sınırlandırıldığı ve sadece Kırıkkale ilçesinde yapılacağı öğrenilmiştir. Ancak MHP Genel Sekreter Yardımcısı **Yaşar Okuyan,** CHP hükümetini yığınsal olarak protesto etmek için bazı MHP örgütlerinin yürüyüş ve miting yapabileceklerini açıklamıştır. İSTA Haber Ajansına konuyla ilgili olarak, **İnegöl** ilçesinde de 30 Mart günü faşistlerin bir gösteri düzenleyecekleri ve kargaşa yaratacakları haberi ulaşmıştır. Bölgede, faşistler tarafından THKP-C Yönetim Kurulu imzasıyla sahte bildiriler dağıtılmakta, tüm faşistler silahlı olarak İnegöl Pazarının kurulduğu 30 Mart sabahı İnegöl'de hazır bulunmaya çağrılmaktadır. Bilindiği 12 Mart 1971 günü de İnegöl'de olaylar çıkmış, faşistler pek çok yeri tahrip etmişlerdi.

YÜRÜYÜŞE TÜRKEŞ'DE KATILIYOR

25 Mart Cumartesi günü Ankara'nın ilçesi Kırıkkale'den başlatılması ve Ankara'ya kadar sürdürülmesi planlanan ve Tür-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

AP toplantısında Ertan'a "Marksist,, diye bağırıldı

ŞİNASİ ERTAN AP'NİN SOSYAL DEMOKRAT BİR PARTİ OLDUĞUNU ÖNE SÜRMÜŞTÜ...

İZMİR (THA)

AP İl Örgütünün düzenlediği seminerde «Ülkenin bugünkü duruma gelmesinde AP'nin rolü büyüktür» diyen ve AP'nin sosyal-demokrat bir parti olduğunu iddia eden Şinasi Ertan'a, toplantıda bulunanlar «Marksist» diye bağırmışlardır.

AP İl Örgütünün bir bölümü tarafından Genel Başkanlığa alternatif aramak amacıyla düzenlendiği ileri sürülen «Parti Çalışmalarında Yenilikler» s...nerinde konuşan Ertan, AP'n... ısrarla sağda görünme çabalarının sonuç getirmediğini belirtmiş, «AP'yi MSP ve MHP paralelinde göstermeye kimsenin hakkı yoktur» demiştir.

Bölünmelerin, partinin yapısının ne olduğu ve nasıl bir

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Yurt dışı kadroların üçte biri iptal edildi

ANKARA (İSTA)

Bakanlar Kurulu yurt dışı hizmetlerin gerektirdiği görevlerinin yürütülmesi için zorunlu kadro sayısını yeniden düzenlemek, gereksiz kadro kullanımı yoluyla dış ödemeler dengesindeki olumsuz etkiyi önlemek amacıyla

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Tüm tutuklulara çalışma alanı sağlanacak

ANKARA (İSTA)

Adalet Bakanı **Mehmet Can,** bütün Bakanlıklarla sıkı ilişkiler kurularak tüm hükümlülere çalışma alanı sağlanacağını belirtmiş, **«İşletmeler Bakanlığı bazı fabrikalarını bize verebilecek. İmar İskan Bakanlığı afet gö-**

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

haftalık
SADUN AREN

DİSK'in eylemi ve faşizm

Yeni hükümetin işbaşına gelmesinin üzerinden neredeyse üç ay geçmiş bulunuyor. Ama bu süre içinde, faillerinin daha ciddi bir biçimde izlenip yakalanmalarına rağmen, şiddet olaylarında azalma değil, tersine artma olmuştur. Bu nedenle, 3 ay öncesi gibi bugün de, ülkemizin bir numaralı sorunu gene can güvenliği ve şiddet eylemleridir.

Öyle anlaşılıyor ki, şiddet eylemlerine doğru bir teşhis konulamadığı için, şimdiye kadar gösterilen çabalardan olumlu sonuçlar alınamamıştır. Yukarda da değindiğimiz gibi, Hükümet suç faillerinin üzerine gittikçe ve bunları yakaladıkça, olaylar azalacağına çoğalmış, hafifleyeceğine şiddetlenmiştir. Bu durumda, açıktır ki geçerlı önlemler alabilmek için herşeyden önce, şiddet eylemlerine doğru bir teşhis koymak gereklidir. Ancak böyle doğru bir teşhis yapıldığı zaman DİSK'in 20 Mart «faşizme karşı uyarı direnişi» de doğru olarak değerlendirilebilir.

Hemen şunu söyleyelim ki, şiddet olaylarına sadece can güvenliği açısından bakmak yanlış olmuştur. Gerçi can güvenliği kendi başına çok önemli bir sorundur ama asıl sorun değildir. Asıl sorunun gelip geçici bir görüntüsüdür. Asıl sorun, faşizmin devleti ele geçirme çabasıdır.

Sorun bir kere can güvenliği olarak tanımlanınca, önlem de, doğal olarak katillerin, suçluların yakalanmasından ibaret olarak düşünülmüştür. Çünkü suç faillerinin mutlaka yakalandıklarını gören potansiyel suçlular, suç işlemek tasavvurlarından vazgeçeceklerdir. Bu mantık, ancak suçun bizzat suçu işleyen tarafından kararlaştırılması halinde doğru ve geçerlidir. Ama suçu işleme kararını, suçlu değil fakat bir örgüt veriyor ve tahkikat örgüte değil de sadece suçu işleyene karşı yapılıyorsa, bu mantığın hiçbir geçerliliği kalmayacağı açıktır.

İşte ülkemizdeki durum budur. Faşist örgüt yada örgütler devleti ele geçirme çabası içindedirler. Bu örgüt ve onların çabaları yeni de değildir, MC döneminde de vardı. Üstelik o zamanki koşullar bunların bazıları için birhayli de elverişliydi. Fakat Ecevit hükümetinin tutumu faşistlerin bütün hesaplarını bozmuştur. Bir taraftan iktidar fırsatının kaçırılmış olmasının üzüntüsü, diğer taraftan suç üstü yakalanma (suçlarının ortaya çıkması) korkusunun telâşı içindedirler. Onlar için tek çıkış yolu, Hükümeti acze düşmüş gösterip sıkıyönetim ilan edilmesini sağlamaktır. Sıkıyönetimi kendi amaçları için kullanabileceklerini düşünmektedirler. Şiddet eylemlerinin son sıralarda artmış olmasının nedeni budur.

Faşizm sadece bazı örgütlerden ibaret değildir. Bilindiği gibi faşizmin asıl kaynağı büyük sermayedir. Büyük toprak sahipleri ve diğer gerici çevreler de faşizmden yanadırlar. Faşist örgütler güçlerini bu çevrelerden alırlar. Bundan ötürü, faşizme ve onun şiddet eylemlerine sadece polisiye önlemlerle karşı çıkmak yeterli değildir. Bunun yanısıra ideolojik ve politik düzeyde de mücadele vermek gereklidir. Çünkü faşizm asıl onun bir iktidar alternatifi olmayacağı, emekçi halkın buna razı olmayacağı ve olanak vermeyeceği ispatlanırsa geriletilir ve yıkılır. Gerçekten açıktır ki, böyle bir durumda, yani ümit kalmayınca, büyük sermaye faşist örgütlere desteğini azaltır ve örgütlerin kendileri de heyecanlarını yitirirler.

İşte DİSK'in, 20 Mart «Faşizme Karşı Uyarı Direnişi» konunun bu çözümlenmesi doğrultusunda değerlendirilmelidir. Bu yapılınca görülecektir ki DİSK'in bu eylemi faşizme indirilmiş ağır bir darbedir. Çünkü bu eylem, işçi sınıfımızın ve tüm demokratik kitle örgütlerinin memleketin her tarafında faşizme karşı olduklarını ve ona karşı birlikte mücadele etmeye kararlı bulunduklarını en somut biçimde ispatlamıştır.

TEROR'UN ADI ARTIK KONMALIDIR

Beria ONGER
(İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ BAŞKANI)

ANALARIN BİNBİR GÜÇLÜKLERLE DOĞURUP BÜYÜTTÜKLERİ; TÜRLÜ FEDAKÂRLIKLARLA OKUTMAYA ÇALIŞTIKLARI GENCECİK EVLATLARINI, EMPERYALİST GÜÇLER VE TEKELCİ SERMAYE GÜÇLERİ, KANLI DİKTALARINI KURMAK YOLUNDA ACIMADAN ÖLDÜREBİLMEKTEDİRLER. BUNUN ÖRNEKLERİNİ YAKIN TARİHTE ÇOK GÖRDÜK VE HÂLÂ GÖRÜYORUZ. DÜN NAZİ ALMANYASINDA, İTALYA'DA, İSPANYA'DA, PORTEKİZ'DE OLDUĞU GİBİ, BUGÜN DE ŞİLİ HALKI FAŞİZMİN KANLI İDARESİ ALTINDA EZİLMEKTE, ACIMASIZCA SÖMÜRÜLMEKTE, NİCE YURTSEVER İŞKENCELERLE ÖLDÜRÜLMEKTEDİR. EMPERYALİZMİN TEKELCİ SERMAYENİN TÜRKİYE HALKI İÇİN DÜŞÜNDÜKLERİ İYİLİKLER DE, İŞTE BUNLARDIR.

FAŞİZM BİR DÜŞÜNCE BİÇİMİ DEĞİLDİR. SERMAYENİN KANLI DİKTATÖRLÜĞÜDÜR. BUNUN İÇİN FAŞİZM KARŞISINDA TARAFSIZ OLUNAMAZ. «NE SAĞ, NE SOL» SLOGANI ARKASINA GİZLENEREK YÜRÜTÜLEN TARAFSIZLIK POLİTİKASI SADECE FAŞİST GÜÇLERİN EKMEĞİNE YAĞ SÜRER; GELİŞMELERİ İÇİN ORTAM HAZIRLAR. EĞER FAŞİZME KARŞI ETKİN, KALICI MÜCADELE YÜRÜTÜLMEK İSTENİYORSA, ÜLKÜ OCAKLARI, MHP GİBİ FAŞİST YUVALARIN VAKİT GEÇİRMEDEN KAPATILMASI ZORUNLUDUR. KATİLLER YAKALANIP CEZALANDIRILMALIDIR. ANALARIN ACILARI ANCAK BÖYLE SON BULACAKTIR.

Son günlerde Türkiye'de halkın üzerine kâbus gibi çöken olaylar yaşanmaktadır. Bir yandan, ağır zamlarla halkın yaşamının gittikçe ağırlaştığı koşullarda, onları biraz daha sefalete, açlığa sürükleyen devalüasyonlar yapılıyor; İMF gibi örgütlerle ülkemizi emperyalizme daha da bağımlı kılacak anlaşmalar imzalanıyor; binlerce kişi işsiz bırakılıyor. Bir yandan da kitle katliamlarıyla gencecik insanlar öldürülüyor. Kitleler, baskıyla, terörle sindirilmek isteniyor. Bu olaylar birbirinden soyutlanamaz. Tümü de emperyalizmin, tekelci sermayenin kendi çıkmazından kurtulmak için baş vurduğu tedbirler, yollardır. Tekelci sermayenin çıkmazından kurtulabilmesi ise, ancak kanlı bir dikta ile mümkün olabilecektir; yani faşizmle. Bu gerçek apaçık ortadayken, gerici ve bazı ilerici basın ve hatta iktidar bu terörün adını koymaktan çekinmektedir. Bu terör en son olarak, ilerici bir savcının öldürülmesiyle devletin yargı organlarına bile saldırıya geçmişken, hâlâ bu tutumda ısrar edilmektedir. Mücadelede başarı kazanmak isteniyorsa hedefinin açık seçik belirmesi, adının konması zorunludur. Terörün adı ise, faşizmdir.

FAŞİZM İLERLEMENİN HER ZAMAN DÜŞMANIDIR

Son olarak 16 Mart'ta 7 yurtsever gencin daha öldürülmesi bu gerçeği bir kere daha kanıtlamıştır. Anaların binbir güçlüklerle doğurup büyüttükleri; türlü fedakârlıklarla okutmaya çalıştıkları gencecik evlatlarını, emperyalist güçler ve tekelci sermaye güçleri, kanlı diktalarını kurmak yolunda acımadan öldürebilmektedirler. Bunun örneklerini yakın tarihte çok gördük ve hâlâ görüyoruz. Dün Nazi Almanyasında, İtalya'da, İspanya'da, Portekiz'de olduğu gibi, bugün de Şili halkı faşizmin kanlı idaresi altında ezilmekte, acımasızca sömürülmekte nice yurtsever işkencelerle öldürülmektedir. Emperyalizmin tekelci sermayenin Türkiye halkı için düşündükleri iyilikler de, işte bunlardır. Sınırlarını kendilerinin çizdikleri demokrasi ve özgürlükler bile bugün onlara artık çok gelmektedir.

Ağır yaşama şartları altında ezilen halkın hoşnutsuzluğu, kitlelerin tekellere, onların faşist özlemlerine karşı yükselen ilerici, devrimci hareketi, onları ürkütmektedir. Çıkarlarını tehlikede görmektedirler. Onlar için, var mı, yok mu daha çok sömürü, daha çok kâr! İnsan sevgisi, evlât sevgisi onlara vız gelmektedir. Onlar için önemli olan kâr ve para sevgisidir.

Her gün birkaç gencin sokak ortasında kurşunlanması karşısında, her akşam evladının acı haberini bekler durumuna getirilen analar, faşizmin gerçek yüzünü artık iyice görebiliyorlar. Bu gerçek onları anti - faşist mücadeleye hergün daha yığınsal bir şekilde katıyor. Analar, kadınlar «Evlat acısına son» «analar doğurur, faşistler öldürür», «faşizme geçit vermeyeceğiz» diye faşist tırmanışa karşı yürüyor, protesto ediyorlar. Anti - faşist eylemlerin başında yer alıyorlar. Kadınlarımız DİSK'in, işçi sınıfımızın, «faşizme ihtar eylemi»ni yürekten desteklemişlerdir. Faşizm ancak, kadınlarımızın da yer aldığı büyük halk kitlelerinin yığın eylemleriyle durdurulabilir. Geçmişte, faşizmin çizmeleri altında inlemiş nice halkın bu kanlı diktadan kurtulabilmesi kitlelerin anti - faşist örgütlü mücadeleleri sonucu mümkün olabilmiştir.

FAŞİZM BİR İNSANLIK SUÇUDUR

Faşizm bir düşünce biçimi değildir. Sermayenin kanlı diktatörlüğüdür. Bunun için faşizm karşısında tarafsız olunamaz. «Ne sağ, ne sol» sloganı arkasına gizlenerek yürütülen tarafsızlık politikası sadece faşist güçlerin ekmeğine yağ sürer; gelişmeleri için ortam hazırlar. Eğer faşizme karşı etkin, kalıcı mücadele yürütülmek isteniyorsa, Ülkü Ocakları, MHP gibi faşist yuvaların vakit geçirmeden kapatılması zorunludur. Katiller yakalanıp cezalandırılmalıdır. Anaların acıları ancak böyle son bulacaktır. Bu yolda, ilerlemeden, demokrasiden yana güçlerin birliği daha da önem kazanmaktadır. Kitlelerin örgütlü anti - faşist mücadelesi faşizmi yenecektir. Bu güce dayanmak, bu güce destek olmak her yurtseverin, her ilerici örgütün görevidir.

YORUM oya baydar

Vatan ikiye bölünmüştür baylar!

Demokratik Parti Genel Başkanı Bozbeyli, Savcı Doğan Öz'ün cenaze töreninde kullanılan bazı sloganları endişe verici bulmuş, bu sloganlardan biri, Bozbeyli'ye göre **«vatanı ikiye bölme safsatasını»** sergiliyormuş.

Acı da olsa, açık söylemenin zamanıdır: **«Vatan çoktan ikiye bölünmüştür Baylar.»** Türkiye'de olup bitenler kardeş kavgası, öğrenci çatışması falan değildir. Olup bitenler, yaşadığımız olaylar, Türkiye'de günden güne sertleşen, keskinleşen, bu yüzden de pek çoğunu, hatta kendisini solda gördüğü halde sınıf uzlaşması arayanları huzursuz eden bir sınıf savaşımıdır. Bir yanda tekelcisiyle, emperyalizmin işbirlikçisiyle diğer kesimleriyle sermaye, toprak ağası, aracısı, tefecisiyle tüm sömürücü sınıflar, öte yanda başta işçi sınıfı olmak üzere tüm köylüsüyle, memuruyla, aydınıyla, dar gelirli memuruyla, aydınıyla, küçük üreticisi, küçük esnafı zenaatkârı ile emekçi sınıflar. Ve öylesine bölünmüştür ki bu anlamda vatan bundan üç yıl önce, sermaye, kendi Cephesini bile kurmuş, bu gericilik, sömürü ve zulüm cephesinin adını Milliyetçi Cephe takmıştır.

Nedir bugünlerde olup bitenler, eğer tekelci sermayenin en karanlık, en gözü dönmüş kesimlerinin, emperyalizmin en kan emici mihraklarının Türkiye'de faşizmi gündeme getirme çabaları değilse? Vatan bu anlamda da ikiye bölünmüştür Baylar. Bir yanda faşizm özlemcileri öte yandan anti-faşist güçler. Bir yanda Savcı Doğan Öz'e tetik çeken el ve o elin ardındaki güçler, öte yanda bu güçlere karşı, daha aydınlık bir Türkiye ve faşizm canavarına geçit vermemek için direnenler.

Sayın Bozbeyli korkmasın; öyle sloganlarla falan bölünmez vatan. Sınıfsız bir toplumda, sömürünün sona erdiği bir toplumda kimse bağırmaz o sloganları delilerden ve satılmışlardan başka.

Olmasını istemediğimizi yok sayamayız. Gerçekler güçlüdür, direngendir; kendilerini kabul ettirirler. Sınıflı toplumda yaşanıyorsa eğer; sömürü düzeni sürüyorsa eğer; o toplum sınıflara bölünmüştür, ve sömürücü sınıflarla sömürülenlerin, örneğin tekelcilerle emekçi halkın; faşizmin özlemcileriyle faşizme karşı demokrasi güçlerinin hiçbir ortak yanları yoktur. Kavgaları da, «kardeş kavgası» değil «sınıf kavgası»dır.

İşçi sınıfı ve emekçi halk günlük yaşamlarıyla görüyorlar toplumun bölünmüşlüğünü ve buna karşı savaşıyorlar. Bölünmüşlüğümüz «safsata» falan değil gerçeğin ta kendisidir. O bölünmeyi bizler istemedik, bizler körüklemeyiz. Ama o bölünme sermaye düzeni yaşadıkça, sömürü sürdükçe sürecek; sömürü sona erince sona erecektir. Ve o bölünmede, tekelci sermaye aslında denizde bir kum tanesi gibidir; sömürücüler bir avuçtur; işçi sınıfı ve emekçiler ise, denizdir, çoğunluktur, gelecektir. İş ki bilincine varsınlar sömürünün ve sınıf konumlarınını! İş ki örgütlenip tüm güçleriyle savaşıma atılsınlar.

Sizin korktuğunuz da bu değil mi zaten vatanın bölünmüşlüğünü safsata diye nitelerken. Bu yüzden değil mi devrimci sloganlardan korkunuz. Ama boşuna; çünkü gerçek inatçıdır, çünkü halklar uyanmaktadır.

İLAN
Sivas Cumhuriyet Savcılığından

1 — Sivas Kapalı Cezaevinin 1978 Mali Yılı İhtiyacı için Cins, Miktar, Muhammen Bedel ve Geçici Teminatı yazılı üç gurup yiyecek ve bir gurup yakacak maddesi ayrı ayrı olmak üzere Kapalı Zarf Usulü ile satın alınacaktır.

2 — İhale 17.4.1978 Pazartesi günü Saat 15 de Sivas Cumhuriyet Savcılığı makamında toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin 2490 Sayılı Kanunun Hükümlerine göre teklif mektuplarını ve Lüzumlu belgelerini ihaleden bir saat evvel Komisyon başkanlığına vermeleri lazımdır.

4 — Şartname Mesai Saatleri içerisinde Cezaevi Müdürlüğünde görülebilir.

5 — Postadaki gecikmeler nazara alınmaz.

Keyfiyet ilan olunur.

Cinsi	Miktarı	Muhammen Bedeli	Muvakkat Teminatı
16 Kalem Kuru Gıda	40.600 Kg	1.822.150.—	55.204.—
2 Kalem Et	20.000 Kg.	1.200.000.—	55.500.—
1 Kalem Odun	300 Ton	390.000.—	19.350.—
9 Kalem Yaş Sebze	35.000 Kg.	268.750.—	20.156.—

(Basın: 13452 — 399)

Parça Bez, Telef, Üstübü ve Hurda Satılacaktır

5.4.1978 Çarşamba günü saat 9.00 da parça bezler, telefler, üstübülerle muhtelif hurdalar pazarlık suretiyle şartnamedeki esaslar dahilinde satılacaktır.

Bu satışa ait şartname ve listeler İstanbul'da Sümerbank Alım ve Satım Müessesesinde, İzmir'de Sümerbank İzmir Basma Sanayii Müessesesi ile Nazilli'deki Müessesemizde görülebilir.

Müessesemiz satışı yapıp yapmamakta ve dilediğine satmakta serbesttir.

(Basın: 13543 — 402)

İstanbul Asliye (5) Ticaret Mahkemesi Reisliğinden

970/500

Halk Sigorta T.A.Ş. vekili tarafından Tam Sigorta T.A.Ş. ve Hasan Şanal aleyhine açılan davanın yapılan muhakemesinde:

Davalılardan Hasan Şanal'a 23.3.978 günü saat 10.00 da yapılacak duruşma için davetiye ilanen tebliği edilmiş gelmediğinden adına gıyap kararı çıkarılmasına ve duruşmanın II.5.978 günü sat 10.00 da yapılmasına tayin olunan gün ve saatte duruşmaya gelmediğiniz takdirde davaya gıyabınızda devam olunacağı ve duruşmaya kabul edilmeyeceğinize karar verileceği hususu gıyap kararı tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

(Basın: 2304 — 403)

Politika

Fransız Sendikaları, Giscard'dan Sol Birlik Reformlarını uygulamasını istiyor

★ ASGARİ ÜCRETİN 2400 FRANK'A ÇIKARILMASI EMEKLİLİK YAŞININ KADINLARDA 55, ERKEKLERDE 60,A İNDİRİLMESİ İSTEKLER ARASINDA

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa Devlet Başkanı **Giscard d'Estaing** ile bir görüşme yapan Fransız Demokratik İşçi Federasyonu Genel Sekreteri **Edmond Maire**, Sol Birlik partilerinin önerdiği reformların, kurulacak hükümet tarafından gerçekleştirilmesini istemiştir Fransa'nın ikinci büyük sendikasının lideri, asgari ücretin 2400 franka çıkarılmasını, emeklilik yaşının erkeklerde 60, kadınlarda 55'e indirilmesini, kamu sektöründe yeni iş yerlerinin açılmasını istemiştir. Bu taleplerin hepsinin, Sol Birlik tarafından önerilen reformlar olduğuna dikkat çekilmektedir.

Ancak, özellikle asgari ücret konusundaki isteğin, seçim kampanyası sırasında zamanın Başbakanı **Barre** tarafından eleştirildiği hatırlatılmaktadır. Bilindiği gibi **Barre**, böyle bir ücret artışının Fransa'da enflasyona neden olacağı gerekçesi ile karşı çıkmıştı.

Bu arada, Fransız Demokratik İşçi Federasyonu Genel Sekreterinin ardından, **d'Estaing** ile Sosyalist Parti lideri **Mitterand'la**, görüşmesinden sonra, Komünist Partisi lideri **Marchais**'in ve daha sonra da diğer sol parti ve sendika liderlerinin görüşeceği bildirilmektedir.

Sri Lanka KP 10. Kongresi bitti

★ ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE ÇALIŞMALARINA AĞIRLIK VERİLECEK

★ ULUSAL BURJUVAZİNİN BAĞIMSIZLIK VE DÖNÜŞÜMLER UĞRUNA SAVAŞTA ÖNCÜLÜK EDEMEYECEĞİ VURGULANDI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

600 delege ile 14 konuk ülke temsilcisinin katıldıkları **Sri Lanka Komünist Partisi** 10. Kongresi çalışmaları sona ermiştir.

Delegelerin, Genel Sekreter **Pieter Keuneman** tarafından okunan, Ulusal Demokratik Cephe'nin oluşturulması tezlerini oybirliği ile onayladıkları, örgütsel çalışmaların hızlandırılıp derinleştirilmesi yolundaki görüşleri belirledikleri haber verilmiştir. Partinin, kitleler arasındaki etkinliğinin ve saygınlığının arttırılması yolundaki çalışmaların da hızlandırılacağı kaydedilmiştir.

Uluslararası durumun ve Sri Lanka'daki gelişmelerin derinle...nesine ele alındığı 10. Kongre'de, Parti'nin bağımsız çizgisini koruyarak tüm ileri ve yurtsever güçlerle güçbirliği yapması, Ulusal Demokratik bir Cephe'nin oluşturulması yolunda somut çalışmalara ağırlık verilmesi karara bağlanmıştır. Bu arada ulusal bağımsızlık ve demokratik dönüşümler uğruna verilen savaşımda, ulusal burjuvazinin öncülük edemeyeceğinin vurgulandığı Kongre'de, Parti'nin bu noktalardan çıkış yolu hakkındaki çözümünün de kitlelere maledilmesi için çaba harcanması görev olarak saptanmıştır.

Ülkedeki Singales nüfus ile Tamil azınlık grubu arasındaki çelişkilerin körüklendiğine dikkat çekilen kongrede, emperyalizm ve gerici güçler tarafından körüklenen bu ayrılığın, tehlikeli çatışmalara yol açtığı ve sorunun yalnızca ileri demokratik bir düzen etrafında bütün işçilerek çözümlenebileceği belirtilmiştir.

Güney Afrika'da bir kabile reisi öldürüldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Güney Afrikalı bir kabile reisinin önceki gün Windkuk civarında kurşunlanarak öldürüldüğü bildirilmiştir. Öldürülen Kakuo'nun, Nambiya'nın bağımsızlık verilen ikinci büyük kabilesinin başkanı olduğu ve devlet başkanlığı seçimlerinde adaylığını koyduğu haber verilmiştir.

Kabile reisini öldürenlerin aranması için olağanüstü önlemlerin alındığı özel polis birliklerinin aramaları yoğunlaştırdıkları öğrenilmiştir.

Bu arada ırkçı Güney Afrika yetkilileri, cinayetin Nambiya kurtuluş örgütü SWAPO tarafından işlenmiş olabileceğini ileri sürdükleri haber verilmiştir. Bilindiği gibi, kısa bir süre önce BM Nambiya komisyonu toplantıları sona ermiş ve dünya ülkeleri, Nambiya sorununda SWAPO'nun desteklenmesini istemişlerdi. Bu olayla SWAPO'nun saygınlığının karalanmasının planlandığı, bu nedenle de karanlık güçlerin işledikleri cinayetin de SWAPO'nun üzerine yıkılmasına çalışıldığı haber verilmiştir.

FKÖ 11 Mart Otobüs olayının amacını açıkladı

Tel Aviv'deki Filistinli tutukluların kurtarılması planlanmış

★ GÜNEY LÜBNAN'DA ÇARPIŞMALAR SÜRÜYOR

★ FKÖ TARAFINDAN YAYINLANAN BİLDİRİDE İSRAİL'İN FİLİSTİN HALKI ÜZERİNDEKİ BASKILAR SONA ERMEDİKÇE ORTADOĞU'DA KALICI BARIŞIN SAĞLANAMAYACAĞI BELİRTİLDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Filistin Kurtuluş Örgütü'nün **Bonn**'da bulunan bürosu tarafından yapılan açıklamada, 11 Mart 1978 günü **El Fetih** tarafından **İsrail**'e yapılan baskının ana hedefi açıklanmıştır.

Bildirildiğine göre, harekatın amacının, **Tel Aviv**'deki tutukevinde insanlık dışı koşullarda tutulan Filistinlilerin kurtarılması olduğu belirtilmiştir. Otobüsün ele geçirilmesinden sonra **Tel Aviv** girişinde **İsrail** polisiyle çatışmanın başladığı kaydedilen bildiride, daha sonra da bilinen çarpışmalar olmuştur» denilmiştir.

FKÖ'nun Bonn bürosu tarafından yayınlanan bildiride, **İsrail'in Filistin** halkı üzerinde yoğunlaştırdığı baskılar, tutuklamalar, kıyımlar sona ermedikçe, bölgedeki yayılmacı politikadan vazgeçilmedikçe, Ortadoğu'da kalıcı bir barışın sağlanmasının mümkün olmayacağı da belirtilmektedir.

Öte yandan **Lübnan**'da dünde **Filistin** birlikleri ile **Filistinliler** ve **Lübnan** yurtsever güçleri arasındaki çarpışmalar sürmüştür. Filistinliler birkaç kez harekatta bulunmuşlardır. Bu arada, **Litani** nehri yakınındaki bazı kentler, **İsrail** birliklerince top ateşine tutulmuştur. **İsrail** uçakları ise **Lübnan** semalarına girerek bir çok akın yapmışlardır.

Bu arada FKÖ lideri **Yasser Arafat**, bir Amerikan dergisine verdiği demeçte, **Filistin** halkının, **İsrail** saldırganlarına karşı savaşa hız vermeye kararlı olduğunu söylemiştir. **Arafat, Amerika**'nın saldırgan **İsrail**'e yaptığı yardımı kınamış ve **Sedat**'ın **Ortadoğu** sorunu hakkındaki tutumunu eleştirmiştir. **Arafat, «Sedat'ın sözümona barışçı girişimi, ABD'nin barış hakkındaki sözleri ve ABD yapısı uçaklardan Lübnan'a İsrail'liler tarafından atı..n bombaların patlamaları ile boşa çıktı»** demiştir.

olaylar ve gerçekler

bilge dicleli

Butto'nun kellesi

Pakistan Halk Partisi Başkanı ve devrik Başbakan Zülfikar Ali Butto'nun idam edilip edilmeyeceği, önümüzdeki günlerde açığa çıkacak. Butto, politik bir hasmını suikast girişimiyle öldürtmekten yargılandı. Ne var ki, Pakistan'daki önceki gelişmeler ve bu arada Butto ailesine karşı girişilen baskı ve terör, Pakistan'da Butto'nun değil, zaten derin yaralar almış olan Pakistan demokrasisinin kellesinin istendiği yolunda.

Butto, 1971 yılında iktidarı gerici bir askeri yönetimden devraldığı zaman, işe halkın belli sorunlarına yardımcı olmakla başlamıştı. Kırsal nüfusun yaşam koşullarını düzeltmeye çalışmış, ülke ekonomisini elinde tutan 22 ailenin gücünü kırmaya girişmişti. İşçi ücretlerine zam yaptı, devlet sektörünü güçlendirdi ve bu arada ağır sanayi kurulması yolunda adımlar attı.

Fakat Butto, bütün bunları yaparken, kapitalizmin genel bunalımı da Pakistan'ı etkisi altına almıştı. Bu arada plansız gelişmeye devam edilmesi, ülkedeki sol güçler üzerindeki baskıların sürdürülmesi, emperyalizmle uzlaşmaya çabalaması ve hastalığın kökünün, kapitalizmde yattığını teşhis edememesi, Pakistan sorunlarının boyutlarını onu, yalnızca daha da genişletti. Pakistan'ın MC'si demek olan 9 gerici partinin bir araya gelmesiyle kurulan Pakistan Milliyetçi İttifakı'nın yalan ve demagoji kampanyalarının belli kesimler üzerindeki etkisi artmaya başladı.

Fakat 7 Mart 1977 seçimlerinde Butto, yine de gericilere karşı tek almaşık olarak belirdi. Ezici bir çoğunlukla iktidara geldi. Tüm ilericiler, Pakistan MC'sine karşı, onu desteklemişti.

Derken Pakistan MC'si «iktidar bizim olmalıdır» belgisiyle uzun bir yürüyüşe geçti. Bu yürüyüş, olayların giderek tırmandırılması, Butto'nun etkinliğinin kırılması, saygınlığının zedelenmesi biçiminde sürdürüldü. Bu yürüyüş, ülkenin çeşitli yerlerinde karışıklıklar biçimine dönüştürüldü. İnsanlar öldü, öldürüldü. Pakistan'daki kapitalist bunalımdan yararlanılarak, işçi sınıfı bölündü. Ve yürüyüş, Pakistan Genel Kurmay Başkanı General Ziya Ül Hak yönetimindeki askeri cuntanın işbaşına gelmesiyle de yeni bir aşamaya girdi. Yürüyüş devam ediyor.

Hak, işbaşına geldiğinde, «seçimleri yenileteceğiz, hiyle var» diyordu. Ama seçimler yenilenmedi, çünkü seçimlerde hiyle yoktu. Hak, «hemen gideceğiz, kimseyi tutmuyoruz.» diyordu. Ama Pakistan MC'si gün geçtikçe alabildiğince güçlendirildi, hatta son günlerde bu partilerin denetiminde bir iktidarın oluşturulması olasılığından bile söz edilmeye başlandı. Hak, ülkeyi yöneten olağanüstü kararnameler çıkartıyor. Atamalar yapıyor. Yargı organları da bunun içerisinde. Ama Hak, bunların verdikleri Butto'yu idam fermanına, yani Pakistan'ın Butto tipi demokrasisinin idam edilmesine karışmayacağını söylüyor.

Evet, Pakistan'da demokrasi, yani Butto'nun kendisinden daha solda olan güçlerin üzerinde baskıyı sürdürerek sağladığı «demokrasi» de bir süre için tarihe karışıyor. Butto, idam edilir mi, edilmez mi henüz belli değil. Fakat herşeyiyle emperyalizmle uzlaşma çabalarının, gericilik güçlerine fırsat tanımanın, kendisinden solda olanlar üzerinde baskı kurmanın, toplumsal sistemdeki hastalığın giderilmemesi yolunda direnmenin nasıl sonuçlar verdiğini ortaya koyarak, çağdaş sosyal-demokrat liderlere yol gösteriyor.

Aldo Moro'nun aranmasına devam ediliyor

ROMA, (A.A.)

Eski başbakanlardan **Aldo Moro**'yu kaçırdıkları öğrenilen Kızıl Tugayların iki üyesinin Kuzey Roma'da saklandıklarını tespit eden İtalyan Polisinin aramaları bu bölgede yoğunlaştırdıkları bildirilmiştir.

Roma'nın 70 kilometre kuzeyinde bulunan **Tarquinia** kasabasının çevresini kordon altına alan ve kasabaya giden tüm yolları barikatlarla kapatan polisin kasaba içinde ev ev arama yaptığı haber verilmiştir.

İktidardaki Hıristiyan Demokrat Parti Başkanı **Aldo Moro**'yu kaçırdıkları saptanan yedi gerilladan ikisinin Tarquinia kasabasında görüldüğü yolundaki ihbarı değerlendiren polisin, **Oriana Marchionni** ve **Enrico Bianco**'yu yakında ele geçirebileceği bildirilmiştir.

Aldo Moro'yu bulmaya çalışan polis ekiplerinden alınan bilgilere göre, eski başbakanı kaçıran gerillalardan birisi kadındır ve çok iyi silah kullanmaktadır.

San Salvador'da 9 kişi öldürüldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bir Orta Amerikan ülkesi olan **San Salvador**'un başkenti **El Salvador**'da 9 köylünün gösterilere katıldıkları için öldürüldükleri bildirilmiştir. Gerici ve faşist bir yönetimin iktidar olduğu ülkede, düşük taban fiyatları nedeniyle köylülerin büyük kitle gösterileri düzenledikleri, başkentteki iki büyük gösteride de 9 üreticinin polis tarafından vurulduklarıı haber verilmiştir. Olaylar sırasında 25 üreticinin de çeşitli yerlerinden yaralandıkları gelen haberler arasındadır.

Neo-Faşistler Hitler'in yardımcısı Hess'i kaçırmak için plan yapmışlar

LUENEBURG (Batı Almanya) (A.A.) — Alman polisinin, Neo-Faşistlerin 30 yıldan uzun bir zamandır hapiste bulunan Hitler'in yardımcısı Rudolf Hess'in kurtarılmasını öngören bir planını ortaya çıkardığı bildirilmektedir.

Bir atıcılık kulübü görüntüsünde çalışan aşırı sağ örgütün 5 üyesinin gözaltına alındığı, 15-20 civarında olan diğer üyelerin de arandığı belirtilmiştir.

kısa haberler

HAVANA

★ 1,5 milyon Kübalının yeni bir çocuk ve gençlik yasasını tartıştıkları açıklanmıştır. Yasanın eksikliklerinin giderilmesi ve gerekli değişikliklerin yapılması yolundaki tartışmaların, sonuçlarıyla birlikte **Ulusal Meclis**'e sunulacağı ve burada görüşülüp karara bağlandıktan sonra da yürürlüğe gireceği haber verilmiştir.

NAİROBİ

★ **Tanzanya**'daki kolera salgınının ciddi sonuçlar doğurduğu, 300 kişinin bu bağırsak hastalığından öldüğü belirtilmiştir. Kolera salgınının başlamasından sonra, **Kenya**'nın **Tanzanya** ile olan sınırını, hastalığın bulaşmasını önlemek için kapattığı kaydedilmiştir.

MAPUTU

★ Binlerce **Mozambik Kurtuluş Örgütü** FRELİMO üyesinin, örgütün partiye dönüştürülmesi çalışmalarına katıldıkları ve kurulacak olan partiye üye olmak için müracaat ettikleri bildirilmiştir. Bilindiği gibi FRELİMO, 1977 Şubat'ındaki Kongresinde, bir partiye dönüşme kararı almıştı.

LUSAKA

★ BM **Namibya** Komisyonunun **Zambiya**'nın başkenti **Lusaka**'daki toplantısı sona ermiştir. Toplantı sonunda, **Namibya** halkına özgürlük verilmesi istenmiş, **Güney Afrika** birliklerinin bu ülkeden çekilmeleri ve bölgenin SWAPO'nun kontrolüne devredilmesi istenmiştir.

CEZAYİR

★ **Cezayir Emekçi Birliği**'nin Kongresinin açılış töreninde konuşan Cezayir Cumhurbaşkanı **Bumedyen**, Mısır yönetiminin Ortadoğu sorununa çözüm bulmak konusundaki ayrılıkçı politikasını **«teslimiyet politikası»** olarak eleştirmiştir. **Bumedyen, Sedat**'ın, işgal altındaki **Kudüs**'ü ziyaret etmekle, **Kudüs**'ün **İsrail** tarafından işgal edilmesini tanımış olduğunu belirtmiştir. **Bumedyen**, bu gibi girişimlerin, **Filistin** direnme hareketine ve **Arap** birliğine zarar verdiğini söylemiştir.

MOSKOVA

★ Sovyetlerin ilişkileri normalleştirme önerisinin **Çin** tarafından geri çevrilmesi nedeni ile **Pekin**'i eleştirmiştir. Bilindiği gibi **Sovyetler Yüksek Şurası** geçenlerde Çin Halk Temsilcileri Daimi Komitesi'ne bir mesaj gönderilmiş ve ikili ilişkileri, önceden hiç bir koşula bağlı olmaksızın ve her iki tarafın çıkarlarını göz önünde bulundurarak, barış içinde yanyana yaşama ilkeleri üzerinde normalleştirilmesi isteğinde bulunulduğu belirtilmişti. Ancak Çin buna verdiği cevapta bazı koşullar ileri sürmüş ve Sovyetler bu koşulları «kabul edilemez koşullar» olarak nitelem...i.

NEW YORK

★ **ABD**'nin, **Nevada** eyaletinde yeni bir nükleer deneme yaptığı açıklanmıştır. Yapılan deneme hakkında kamuoyuna önceden hiçbir açıklama yapılmaması, tepkilere yol açmıştır.

KAHİRE

★ Arap Birliği'nin Dışişleri Bakanları, Kahire'de toplanarak son durumu görüşmüşlerdir. Sedat'ın Begin ile giriştiği ayrı görüşmelerin Arap dünyasında ortaya çıkardığı bölünmeye çözüm aranacağı bildirilen toplantıya, Suriye, Cezayir, Libya, Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti ve Irak katılmayacaklarını açıklamışlardır.

Dış Basında Türkiye

Demirel'in şair Ecevit'e bıraktığı miras

الثورة

وحدة • حرية • اشتراكية

EL SEVRA - SURİYE GAZETESİ

Bülent Ecevit Başbakan olmasına rağmen hala Türkiye Avrupa'nın hasta adamı olarak tanımlanmaktadır. Nitekim Türkiye'nin ekonomisi kargaşa içindedir, sosyal yapı (yaşantı) da politik çatışmaların neticesinde parçalanmış durumdadır. Bunlara bir de dış ilişkilerin yarattığı kopukluğu ve problemleri eklemek gerekir.

Gerçekten de sağ eğilimli eski Başbakan Süleyman Demirel, Bülent Ecevit'e ekonomik, sosyal ve politik yönden olağanüstü parçalanmış bir ülke bırakmıştır.

Türkiye, tarihinde eşine rastlamadığı bir ekonomik bunalım geçirmekte olduğu gerçeği geçen yaz günlerinde açığa çıkmıştı. Şöyleki: ithalatla ihracat arasındaki fark Türkiye aleyhine 3 milyar 700 milyon dolarlık bir açık yaratmıştır. Dış Bankalara olan borçlar 1.9 milyara varmıştır. Buna karşılık altın ve döviz rezervleri Ocak 1978 başlarında 600 milyon dolardan daha az bir düzeye inmiştir. Bunun sonucu olarak ülkenin tüm ithal mallarına kısıtlamalar getirilmiş, çok önemli ve stratejik olmayan mallara döviz transferi yapılmamıştır. Ayrıca geçen Ağustos ayından bu yana dış bankalara tahakkuk eden borçlar da ödenmemiştir. Enflasyon hızı da 1977'de %25'den, %35'e çıkmıştır. İşsizlerin sayısı, faal nüfusun %20'si demek olan 2.5 milyona çıkmıştır ve bu rakam da sürekli artmaktadır. Tüm bu iç sorunlara birde Kıbrıs sorunu eklenmektedir. 1974 yılındaki Başbakanlığı sırasında Ecevit adaya çıkma emri vermiş ancak bu sorunu köklü olarak çözmeden iktidardan ayrılmak zorunda kalmıştı. Oysa Amerika'nın bu çıkartmayla ilgili olarak Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosu devam etmiştir ve halen de etmektedir. Bu durum ayrıca iki ülke arasında belirli bir gerginliğe neden olmuştur. Sonuç olarak da Türkiye ile Yunanistan arasındaki buzların erimesine de olanak kalmamıştır ve bu konuda hiç bir çaba harcanmamıştır.

Yukarda sözü edilen ve Demirel'den şair Ecevit'e miras kalan tüm bu problemlerin dışında birde politik çatışmaların meydana getirdiği kan düşmanlığı söz konusudur. Yani sağ-sol çatışması denen çatışmaların...

Aslında bu çatışmalar, ülkeyi, nerdeyse bir iç savaş eşiğine getirmiştir. 1960'larda başlayan bu tür çatışmalar ve olaylar 1. MC döneminde zirveye ulaşmıştır. Böylesi bir durum tesadüf değildir. Şöyle ki 1. MC döneminde iktidarda olan Süleyman Demirel'in ortaklarından birisi sağcı, şovenist Milliyetçi Hareket Partisinin lideri Alpaslan Türkeş, diğeri ise dinci bir parti olan Milli Selamet Partisinin lideri Makina Profesörü Necmeddin Erbakan'dır.

Ülkeyi iç savaş eşiğine getirdiği belirtilen çatışmaların ana nedeni «Bozkurtlar» denen gruplardır. (Bunlar Türkeş'in liderliğini yaptığı MSP'nin komandolarıdır. Bunla[illegible]ldırılarıyla binlerce solcu ve ile[illegible]i sindirmeyi amaçlamaktadırlar ve belki de bunda başarıya ulaşmışlardır. Fakat sözü edilen bu «başarı», aslında ve genellikle Türkeş'in Başbakan yardımcısı olduğu dönemlere rastlamaktadır. Bu olayların değerlendirilmesi yapılırken önce istatistiklere bakmak gerekir: 1. MC'nin iktidarda olduğu 1976-19[illegible] yıllarını kapsayan dönemde saldırı olaylarında ölenlerin sayısı %25 oranında artmıştır. 1975-1977 arasındaki dönemi gözönüne alırsak bu oran % 430'a çıkmaktadır. 1977 yılında siyasi çatışmaların sonucu ölenlerin sayısı 215, yaralananların sayısı ise 3000 dolaylarındadır. Her ne kadar kişi sözde solcuların da olaylara karıştığı bir gerçek ise de, katiller, genellikle aşırı sağcı gruplardan oluşmaktadır.

Şimdi sorulması gereken ve yanıtı beklenen soru ise şudur:

«Bu iç ve d[illegible]mda şair ve gazeteci Ecevit [illegible] bir çıkış yolu bulacaktır?

Bizce Ecevit'in dayandığı parlamento çoğunluğu yalnız kendi partisi CHP'yle sağlansaydı, duruma daha iyimser bakılabilirdi. Ancak Ecevit Hükümetinin dayandığı çoğunluk Adalet Partisinden ayrılan ve her birine bir bakanlık verilen 11 milletvekiline bağlıdır.

1. MC ve 2. MC Hükümetleri bize, Türkiye'de koalisyonların geçerli çözüm yolu olmadıklarını gösterdi. Ancak yeni kurulan Ecevit koalisyonu bir istisna olacak mı?

KIBRIS SORUNU

10-11 Mart günleri İsviçre'nin Montrö kentinde Kıbrıs sorununu görüşmek üzere Ecevit'in girişimleriyle gerçekleşen Ecevit-Karamanlis zirvesi biterken, gözlemciler görüşmeden fazla bir şey elde edilemediğini öne sürüyorlardı. Ancak bizce önemli olan ABD'nin görüşmeler sırasında takındığı tavır ve Ecevit'in bu tavra karşı tepkisidir. Bu tepki çok sert olmuştur. Her iki ülkenin Başbakanlarına yakın çevrelerden sızan bilgilere göre görüşmelerden beklenen sonuçların tümünün çözüme bağlanmadığı ancak bir çok sorunun çözülebilir duruma getirildiği belirtilmektedir. Yani sonuçta, iki ülke arasında varolan ya da suni olarak yaratılan buz dağlarının çözüldüğüdür.

1973 yılında Ege denizinde petrol bulunması ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan kıta sahanlığı sorunu ve 1974'de Türkiye'nin Kıbrıs'a yaptığı çıkartma, iki komşu ülke arasında oluşan soğukluğun hatta düşmanlığın temel iki nedenidir.

Ege sorunu için, Eylül ayı içinde Türk ve Yunan delegasyonları Paris'te toplanmış ancak herhangi bir somut sonuç elde edilememişti. Yunanistan durumu Uluslararası Adalet Divanına intikal ettirmek eğilimindedir.

Kıbrıs sorunu ise 1974 yılında Türklerin Kıbrıs'ın %40'ını işgal etmeleriyle başladı oysa Kıbrıs'ta yaşayan Türklerin genel nüfusa oranı %18'i geçmemektedir. Kıbrıs Rumları bu sorunun ısrarla üzerinde durur ve bunun ışığında istedikleri çözüm geçerli olabileceğini açıklarken, Türkler adadan kolay çekilmeyeceklerini vurgulamaktadırlar.

Şimdilerde Yunanistan'da kabul edilen genel bir kanı vardır. Kıbrıs'a çıkartm...yı yapan Ecevit olduğuna göre çekilmeyi de ancak Ecevit sağlayacaktır. Ancak bazı kuşkucu çevreler Türkiye'nin [illegible] Ecevit'in bu dostluk politikasını ABD'nin silah ambargosunun sona erdirilmesi için bir manevra olarak nitelendirmektedirler.

Sonuçta Kıbrıs, Ege, Nato, ve ABD ile ilişkiler gibi sorunların yanısıra, Ecevit iç sorunların çözümünü ararken başarıya ulaşabilmesi için, öncelikle, parlamentoda sahip olduğu çoğunluğu koruması gerekir. Fakat bu bize göre çok zor gerçekleşecek bir mucize olacaktır. Çünkü Hükümet içinde sosyal demokrat CHP'nin yanısıra AP'den ayrılan 11 bakan, Milletvekili, sağcı CGP ve DP'den 3 bakan vardır. Ayrıca Ecevit'in bunların yanısıra parti içi sosyalistler vardır. Böyle karışık bir orkestra ile bir opera yönetmek elbette kolay olmayacaktır. Bekleyelim, görelim...

Atina Radyosu

Ecevit: "Silahlanma Yunanistan ve Tür i e'yi zayıflatıyor"

Atina Radyosu, Ecevit'in silahlanma üzerine Senato'da yaptığı konuşmaya değinerek şu haberi vermiştir:

Yunanistan ile Türkiye arasındaki silahlanma yarışının sona ermesini isteyen Başbakan Ecevit, bu yarışın iki ülkeyi parasal yönden zayıflattığını söylemiştir. Senato'da bir konuşma yapan Başbakan Ecevit, iki ülkenin, aralarında doğacak bir işbirliğinden büyük çapta yararlanacağını da sözlerine eklemiştir.

Kıdem tazminatlarının vergilendirilmesi yeniden düzenleniyor

★ ÇALIŞMA BAKANLIĞINA BU KONUDA GÖREV VERİLDİ

ANKARA (ANKA) — Vergi Yasalarında değişiklik yapılması hakkındaki tasarı dün sabah Bakanlar Kurulu'nda ve teknisyenlerin yaptığı toplantıda görüşülmeye devam edilmiş, kıdem tazminatlarının vergilendirilmesi ile ilgili maddenin yeniden düzenlenmesi uygun görülmüştür.

Dün sabah saat 9.30'da başlayan görüşmeler sırasında kıdem tazminatları konusu ele alınmış, Maliye Bakanlığı'nın hazırladığı tasarıdaki maddenin açık olmadığı görüşünün belirtilmesi üzerine maddenin yeniden düzenlenmesi uygun görülmüştür.

Toplantı sırasında, Maliye Bakanlığı'nın tasarısında madde metninin, kıdem tazminatlarının ağır yük getirebilecek nitelikte olduğu, çeşitli yorumlara yolaçtığı ifade edilmiştir. Daha sonra, Çalışma Bakanlığı'na bu konuda düzenleme görevi verilmesi uygun görülmüştür. Toplantıda, kıdem tazminatlarının asgari ücretin 7,5 katını ve yıllık 30 gün esasını aşan bölümünün vergilendirilmesini öngören biçimde yeniden düzenlenerek tasarının 77. Maddesinin son şeklini alması uygun görülmüştür. Böylece, Çalışma Bakanlığı'nın düzenlemesiyle Maliye Bakanlığı'nın çeşitli yorumlara yolaçan kıdem tazminatlarının vergilendirilmesi ile ilgili tasarı metni düzeltilmiş olacaktır.

Bakanların ve teknisyenlerin katıldığı vergi tasarısını görüşen komisyon dün saat 13'de yeniden toplanarak çalışmalarına devam etmiştir.

Başbakan teminat vermişti ama...

Istanbul'da gazete satan 11 genç gözaltına alındı

★ SSK ANKARA HASTANESİNDE ÇALIŞAN 4 SAĞLIK EMEKÇİSİNE YAPILAN SALDIRI SERT TEPKİLERE YOLAÇTI.

★ TÜS-DER 4 SAĞLIK EMEKÇİSİNE YAPILAN SALDIRININ YILDIRIM BEYAZIT YURDUNDAKİ FAŞİSTLERİN DÜZENLEDİĞİNİ AÇIKLADI

HABER MERKEZİ

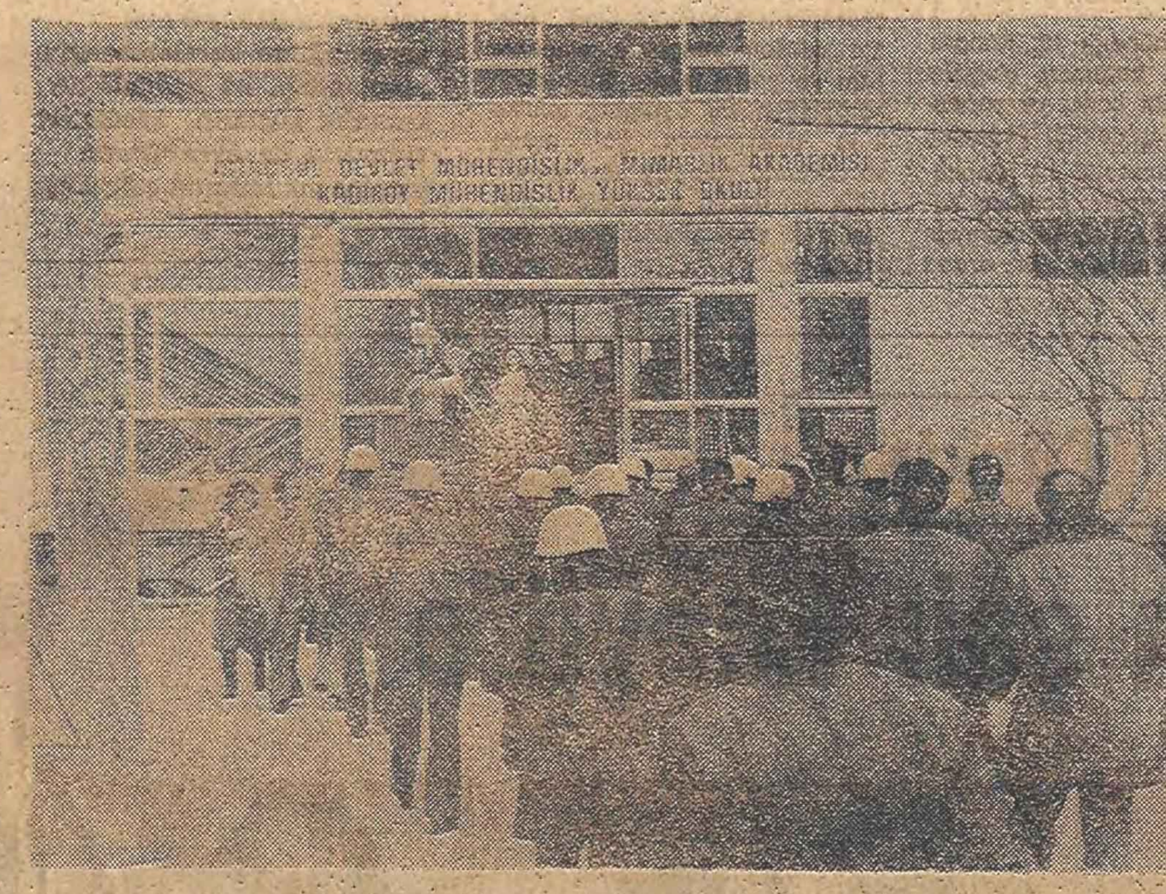
SSK Ankara Hastanesinde çalışan 4 sağlık emekçisine faşistlerin saldırması sert tepkilere yol açmış, hastane çalışanları dün bir toplantı yaparak olayı protesto etmişler ve olayda Türk - İş'e bağlı Sağlık - İş Genel Başkanı Mustafa Başoğlu'nun desteği olduğunu belirtmişlerdir. Saldırı olayı ile ilgili bir açıklama yapan TÜS - DER Ankara Şubesi de, saldırının Yıldırım Beyazıt Yurdunda kalan faşistler tarafından düzenlendiğini bildirmiştir. Başbakan'ın «Biz insanların ne okuduğuna değil ne yaptığına bakarız» demesine karşın, İstanbul'da İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi satan 11 genç polis tarafından gözaltına alınmıştır. İstanbul, Malatya, Kocaeli, Maraş, ve Antakya'da çeşitli yerlere patlayıcı madde atan faşistler, çeşitli yerlerde de saldırılar düzenlemişlerdir.

ANKARA'DA

SSK Ankara Hastanesi çalışanları önceki gün 4 arkadaşlarının faşistler tarafından dövülmesini protesto etmek amacıyla dün bir toplantı düzenlemişlerdir. Başhekim yardımcısı Sırrı Molla ile de bir görüşme yapan hastane çalışanları, can güvenliklerinin sağlanmasını istemişlerdir.

Görevden çıkan 4 sağlık emekçisinin, faşistlerin işgali altında bulunan Yıldırım Beyazıt Yurdun'dan çıkanlar tarafından dövülmesi üzerine dün bir protesto toplantısı düzenleyen SSK Ankara Hastanesi çalışanları, can güvenliklerinin kalmadığını özellikle saat 23.00'den sonra faşistler tarafından tehdit edildiklerini belirtmişlerdir. Sabah saat 08.30'da hastane önünde toplanarak bir protesto gösterisi de düzenleyen SSK Ankara Hastanesi sağlık emekçileri saygı duruşunda bulunmuşlardır. Sağlık emekçileri Türk - İş'e bağlı Sağlık - İş Sendikası Başkanı Mustafa Başoğlu'nun fafaşistler tarafından tehdit e sendika içinde kendisine muhalefet edenlere saldırı düzenlenmesinde parmağı olduğunu öne sürmüşlerdir.

Öte yandan konu ile ilgili olarak bir bildiri yayınlayan TÜS-DER Ankara Şubesi SSK Ankara Hastanesinde çalışanlara saldıranların Yıldırım Beyazıt Yurdunda kalan faşistler tarafından düzenlendiğini belirtmiş ve yurtların faşistlerden temizlenmesini istemiştir.

Önceki gün faşistler tarafından düzenlenen saldırıdan sonra bir gün tatil edilen Kadıköy Mühendislik Yüksek Okul'unda dün derslere polis gözetiminde girildi...

☆ Siyasal Bilgiler Fakültesi, Basın Yayın Yüksek Okulu, ve Hukuk Fakültesi Öğrenci Derneği yetkilileri ortak bir açıklama yaparak faşistlerin asılsız suçlamalarla ilerde düzenleyecekleri saldırılara haklı bir zemin hazırlamak çabası içinde olduklarını bildirmişler, tüm ilgilileri uyardıklarını söylemişlerdir.

Faşistlerin saldırı örneklerinin İstanbul Üniveristesinde Ankara Devlet Mimar Mühendislik Akademisinde ve Siyasal Bilgiler Fakültesinde görüldüğünü belirten Öğrenci Derneği yetkilileri, faşizme karşı olduğu kadar faşist demagojiye de sürekli ve kararlı bir şekilde mücadele edeceklerini bildirmişlerdir.

İSTANBUL'DA

☆ Önceki gün saat 16.00 sıralarında Taksim'deki Fitaş sineması önünde İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi satan 11 genç, polis tarafından gözaltına alınmıştır.

Gözaltına alınan 11 gencin adları şöyledir:

Filiz Saçlı, Gül Ayhan, Gülseren Dolay, Güler Çevikel, Ohannes Çerkesoğlu, Ali Ercüment, Sedat Erkanat, Mustafa Arguç, Tarık Tuna, İsmail Tezer ve Suphi Arpacı.

☆ Esentepe'de 3. dere caddesindeki Abdullah Güçlü'ye ait oto galerisine önceki gün 23.45 sıralarında, kimliği saptanamayan kişilerce patlayıcı madde atılmıştır. Patlama sonucu galeride bulunan üç otomobil hasar görmüştür.

☆ TÖB - DER Kadıköy Şubesi Başkanı Adil Ülgen'in müdürlüğünü yaptığı Mehmet Beyazıt Lisesi dün gece saat 1 sıralarında faşistler tarafından bombalanmış, bombayı atanların kaçtıkları otomobil dahasonra Fikirtepe Atatürk Eğitim Enstitüsü civarında bulunmuştur. Okul Disiplin Kurulu olaydan sonra toplanarak olayla ilgili olan okul öğrencisi faşistlerin durumunu görüşmeye başlamıştır.

Bilindiği gibi 20 Mart tarihinde dışardan gelen bir grup faşist okulda zorla boykot yaptırarak öğrencileri cenazeye götürmek istemişler fakat okul yönetimi, öğretmenler ve ilerici öğrencilerin karşı koyması sonucunda başaramamışlardı. Olay sonucunda bir kaç faşist gözaltına alınmıştı. Bombalı saldırının bu olayla ilgili olabileceği ve Fikirtepe Eğitim Enstitüsünün çevresindeki evlere yerleşmiş faşistler tarafından yapıldığı bildirilmektedir.

☆ Ayrıca 4.30 sıralarında Maltepe Selamet Mahallesinde devriye gezen polis memuruna üç kişi ateş açmıştır. Ateş açanlardan, Osman Arpacı adlı şahıs yaralı olarak ele geçirilmiş ve Haydarpaşa Numune Hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

☆ Küçükçekmece Halkevi'nin 6 Mart akşamı polis tarafından basılması sonucu gözaltına alınan 3 gencin hırpalandığını belirten İLD Genel Sekreteri olayı şiddetle kınadıklarını belirtmiştir.

MALATYA'DA

☆Malatya Ülkü Ocakları Başkanı öğretmen Kemal Deniz ile iki arkadaşı Tacettin Gölün adlı öğrenciyi tabancayla tehdit ettiği iddiası ile gözaltına alınmışlardır.

Emniyet Müdürlüğünden verilen bilgiye göre, Ülkü Ocakları Malatya Şubesi Başkanı Kemal Deniz ile Gaziantep Eğitim Enstitüsü öğrencisi Serdar Yaman ve belediye zabıta memuru Yusuf İzzettin Cengiz adlı şahıslar İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencisi Tacettin Gölün'ün yanına yaklaşarak ölümle tehdit ettikleri iddiası ile yakalanmışlardır.

☆ Endüstri Meslek Lisesinde ders vermekte olan Belkıs Yıldırım adlı bir bayan öğretmen sınıfa giren faşistler tarafından ölümle tehdit edilmiştir. Polis olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü söylemiştir.

KOCAELİ'DE

Önceki gece İzmit Tekel binasına bomba koyulduğuna dair bir ihbar yapılmıştır.

İhbarı değerlendiren güvenlik kuvvetleri yaptığı arama sonunda tekel binasında bombaya benzer birşey bulamamıştır.

MARAŞ'TA

Kahramanmaraş'ın Fevzipaşa mahallesi Ulgazdağ sokakta bulunan TÜM-TİS Derneği lokaline gece saat 20.30 sıralarında kimlikleri saptanamayan kişilerce patlayıcı madde atılmıştır.

MALATYA'DA

Huzur caddesindeki bir pasaja patlayıcı madde atılmış patlamada ölen yada yaralanan olmamıştır.

Emniyet Müdürlüğünden verilen bilgiye göre, olay önceki gece saat 23.30 sıralarında meydana gelmiştir.

Polis patlama sırasında binada geniş çapta hasar meydana geldiğini ve pasaja daha önce iki kez patlayıcı madde atıldığını bildirmiştir.

ANTAKYA'DA

Emekli Ziraat Teknisyeni Yusuf Özcan'a ait 31 DS 914 plakalı otomobile patlayıcı madde atılmıştır.

Atılan patlayıcı madde sonunda otomobilin ön kısmında büyük hasar meydana gelmiştir. Çevrede bulunan bazı binaların camları kırılmış, patlama sonunda ölen ya da yaralanan olmamıştır.

ESKİŞEHİR'DE

Eskişehir'e bağlı Alpu Bucağında yapılan bir ihbarı değerlendiren jandarma ilgilileri bol miktarda patlayıcı madde ele geçirmişler, Dinçer Akman adındaki şahısın da hakkında giyabi tutuklama karari çıkarılmıştır.

Alpu Bucağı Jandarma ilgilileri, Belediye Hal Binası dükkanlarından birinde Dinçer Akman adındaki şahısa ait olduğu ve bol miktarda patlayıcı madde depoladığı ihbarını değerlendirerek arama yaptıklarını belirterek, «Yapılan arama sırasında Ankara Makina Kimya Endüstrisi Kurumu yapımı 100 adet ısı tahrip kalıbı, 8 adet jenatinit dinamit lokumu, 64,5 metre dinamit fitili ve 38 kilo dinamit tozu bulunmuştur. Dükkan sahibi Dinçer Akman aranmaktadır» demişlerdir.

Öte yandan, jandarma ilgilileri, Emniyet Müdürlüğü ile temas kurarak Dinçer Akman'ın yakalanması için tedbirler alındığını, patlayıcı maddelerin bir mahalleyi havaya uçurabilecek kapasitede olduğunu belirtmişlerdir.

ÇANAKKALE'DE

☆ Önceki gece CHP Lokaline bomba koyulmuş ve patlamaya hazır durumda bulunan bomba, lokal işleticisi tarafından ele geçirilmiştir.

Lokalin tuvaletine konan ve tahrip gücü yüksek olduğu bildirilen bombanın ateşlenmeye hazır durumda olduğunu belirten polis yetkilileri gerekli soruşturmaya başlamıştır. Bombayı CHP Lokaline yerleştirenlerin ateşlemeye fırsat bulamadıklarını veya lokalin kalabalık bir zamanını kolladıklarını söyleyen polis yetkilileri, yapılan inceleme sonucu bombanın dışarıdan Çanakkale'ye getirilmiş olabileceğini bildirmişlerdir.

☆ Öte yandan önceki gece güvenlik kuvvetleri Eğitim Enstitüsü'nde sıkı bir arama yapmıştır. Öğrencilerin mütalaada bulunduğu bir sırada Eğitim Enstitüsü'ne giren yüzden fazla polis ve jandarma öğrencilerin üzerlerini, yatakhaneleri ve dolapları aramıştır.

Bildirildiğine göre, yapılan aramada iki bıçak ve Ülkü Ocaklarına ait yasak broşürler, bildiriler ve Bozkurt amblemleri ele geçirilmiştir. İlgililer okullarda bu tür aramaların sık sık yapılacağını söylemişlerdir.

Erzurum Atatürk Üniversitesi kampüsünde 200 faşistin kaçak kaldığı saptandı

HABER MERKEZİ

Atatürk Üniversitesi kampusu içinde bulunan Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı 5 yurtta 200'ün üstünde «Ülkücü» faşistin kaçak olarak kaldığı saptanmıştır.

«Ülkücü» faşistlerin karargâhı haline gelen yurtlarda 6 bin kadar öğrenci kalmaktadır. Bu öğrenciler arasında 200 kadar faşistin kayıtsız kaçak olarak kaldıkları şikâyet edilmiş ve Kredi Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünden müfettiş istenmiştir. Erzurum'a gelen iki müfettişin araştırma yapmaya başladıkları ve ilk fırsatta 200'ün üstünde «Ülkücü» faşistin kaçak olarak kaldıklarını saptadıkları öğrenilmiştir.

Kredi ve Yurtlar Kurumunun iki müfettişi ayrıca daha önce ortaya atılan bazı yolsuzluk iddialarını da araştırarak yöneticiler hakkında rapor vereceklerdir. Yurtlar Müdürü Abid Deniz'in görevinden alınmasından sonra 5 müdür muavininin görevlerinden alınacakları bildirilmiştir.

Konuk tekrar göreve getiriliyor

HABER MERKEZİ

Bir süre önce, faşist ve gerici çevrelerle ilişkisi olduğu belirtilen Raif Denktaş'la anlaşamadığı gerekçesiyle, Kıbrıs Türk kesimi yönetiminden ve UBP Genel Başkanlığından ayrılan Nejat Konuk'un tekrar görevi kabul ettiği bildirilmiştir.

Rauf Denktaş'ın araya girmesi ile Konuk'un tekrar görev kabul ettiği bildirilirken, Rauf Denktaş'ın sahibi bulunduğu Zaman Gazetesi'nde önceki gün yayınlanan bir yazıda Konuk'un destekleneceği yeralmıştır.

Öte yandan, A.A.'nın haberine göre, Raif Denktaş, Nejat Konuk'u destekleyeceklerini söylemiş ve «UBP Genel Sekreterliğinden ayrılma gerek yok» şeklinde konuşmuştur.

Bu arada, Nejat Konuk'un istifası üzerine araları açıldığı bildirilen baba oğul Denktaş'ların önceki gün birlikte yemek yedikleri ve barıştıkları haber verilmiştir.

Hitler'in sağ kolu Goering'in morfinman olduğu açıklandı

BONN (THA, UPI)

Nazi Almanyası'nın Hava Kuvvetleri Komutanı ve Hitler'in sağ kolu Hermann Goering'in morfinman olduğu açıklanmıştır.

Bonn'da yayınlanan Welt Am Sontag Gazetesine göre, Goering 1920'lerde Almanya'dan kaçıp, İsveç'te bir hastaneye yattığı sırada kendisine morfin iğnesi yapılmayınca ne yapacağını şaşırdığı için ağlamaya başlamış ve morfin yapılması için hemşirelere uzun süre yalvarmıştır.

Gazetenin haberinde Goering'in hastanede sık sık krizler geçirdiği, bağırıp çağırdığı ve ancak gizlice morfin yapıldıktan sonra kendine geldiği belirtilmektedir. Ancak hastane yetkilileri Goering'e kesinlikle morfin vermemişler ve morfin sağlanmasını da engellemişlerdir. Goering yine böyle krizlerden birinde hemşirelerden birini yakalayıp kendisine iğne yapmasını söylemiş ve red cevabı alınca da hemşirenin üstüne yürümüştür. Bunun üstüne akıl hastahanesine kapatılan Goering, iyileşene kadar orada tutulmuştur.

televizyon

19.00 ÇOCUKLARIN TELEVİZYONU	20.50 KÜLTÜR
19.25 BİR SOLİST	21.20 HANEDANLARIN ÇÖKÜŞÜ (2) (Dizi Sürüyor)
20.00 HABERLER	22.05 KLASİK MÜZİK
20.45 BEŞ DAKİKA (Yararlı)	22.50 GÜNE BAKIŞ

bulmaca

SOLDAN SAĞA:

1 — Sovyetler Birliği'nde Komünist Gençlik Örgütü. 2 — Beyaz - İmkan. 3 — Zenginlik - Lityumun simgesi. 4 — TERSİ, Yürüyerek giden - Evren, dünya. 5 — Bireysel. 6 — Müzikte durak - Bir erkek adı. 7 — Gezi - Elektrik dağıtım merkezi. 8 — Ağıl, ayla - New Yorkun kısa adı. 9 — Küçük şehir, kent - İlkel bir silah. 10 — «Buldur» anlamında emir - Geminin çektiği suyu bildiren İşaret. 11 — Bağlaşma. 12 — Numaranın kısa yazılışı - Aşınıp ise yaramaz hale gelme. 13 — Gece sevgilinin penceresi önünde verilen küçük konser. 14 — Cilt - Bir besin maddesi - TERSİ, Bir organ.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Üzüntü, sıkıntı (eski dilde) - Evren. 2 — Pekala (yabancı dilden) - Güneydoğu Asya'da bir ABD-yanlısı gerici lider. 3 — Duvara raptedilen uzun tahta - Gözlem (eski dilde) - Kalayın simgesi. 4 — Ekim Devrimi öncesinde Rusya işçi sınıfının yarattığı mücadele örgütü - Saka. 5 — Boğa güreşinde tezahürat - TERSİ, kötü - Bir hayvan. 6 — Boğa güreşçisi - Kira getiren mülkler (eski dilde). 7 — Bir sayı - Gemi durağı - Bir erkek adı. 8 — Bir çiçek - Uyuşturucu madde - Sahip olunan şey. 9 — Geleneksel Japon giysisi - Bir Çin sporu.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Savaş - Hat. 2 — Ulaşım - La. 3 — Kakao. 4 — Alim - Tren. 5 — nataV - Grl. 6 — Os - Ela. 7 — Asil - Ani. 8 — Zarf - Pi. 9 — Aş - Saat. 10 — Barzani. 11 — Az - Vaat. 12 — Kin yN - Ac. - Zar. İyi. 14 — Karataş.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Sudan - — Asalak. 2 — Al - Laos - zizA. 3 — Vakitsiz. Nar. 4 — Aşama - lasaV - Ra. 5 — k - Ve - raraY. 6 — Mat - Lefazan. 7 — Organ - Tat - İş. 8 — Al - Er - İp - Ay. 9 — Tasnif - İkincil.

radyolar

TRT 1

05.00 Açılış
07.30 Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
13.00 Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.40 Türküler Geçidi
23.00 Haberler
23.35 Türküler ve Oyun Havaları
01.00 - 05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
10.30 Türküler Geçidi
12.20 Yaşayan Hukuk
13.00 Haberler
13.30 Olayların İçinden
14.15 Tarih Defteri
14.35 Şarkılar ve Saz Soloları
16.20 Arkası Yarın
18.00 Yurttan Sesler
19.00 Haberler
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
08.00 Sabah İçin
09.30 Küçük Koro
10.45 Türküler
12.30 Öğle Konseri
15.00 Günün Konseri
22.00 Dost Elinden
22.20 Hafif Müzik
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

NİĞDE'DE ÜRETİCİNİN ELİNDE 100 BİN TON PATATES VAR.

NİĞDE, (THA)

Niğde Valisi Berki Koçoğlu bir açıklama yaparak Niğde patates üreticisinin elinde 100 bin ton patates bulunduğunu söylemiştir.

Vali Koçoğlu patates üreticilerinin ürünlerinin değerlendirilmesi için Tasko Birlik Genel Müdürlüğü ile temasa geçildiğini açıklamıştır.

Patates üreticilerinin mağdur duruma düşmemeleri için gereken işlemin yapılacağını ve patates ürününün kilosunun 160-200 kuruştan alınacağını sözlerine eklemiştir.

KONYA'NIN EREĞLİ İLÇESİNDE KAR YAĞIŞI VE DONDAN MEYVE AĞAÇLARINDA 600 BİN LİRALIK ZARAR MEYDANA GELDİ.

KONYA, (THA)

Konya'nın Ereğli ilçesinde kar yağışı ve don meyve ağaçlarını etkilemiştir. Ereğli merkezinde karın kalınlığı 4 santimetreyi, köylerde ise 10 santimetreyi bulmuştur.

Konya Teknik Tarım Müdürü Nazif Göktaş, kar yağışı ve dondan Ereğli bölgesinde kayısı, şeftali ve badem gibi çiçek açan ağaçların önemli ölçüde etkilendiğini ve zararın yaklaşık 600 bin lira tahmin edildiğini bildirmiştir.

yurt haberleri

KONYA'DA PARA AYARLAMASINDAN SONRA APARTMAN DAİRE FİYATLARINA 150-200 BİN LİRA ZAM YAPILDI.

KONYA, (THA)

Konya'da son para ayarlamasından sonra inşaat malzemelerine yapılan zamlar apartman daire fiyatlarını da etkilemiş daire fiyatları son zamlardan sonra 150 - 200 bin lira artmıştır.

NİF ÇAYI KIYISINDAKİ KUM OCAKLARI KAMULAŞTIRILDI

(ABC AJANSI)

Ören Belediye Başkanlığı, Nif Çayı kıyısındaki kum ocaklarını kendisine öz kaynak temin edebilmek amacı ile kamulaştırmıştır.

Ören Belediye Başkanı Sezai Şirin konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamasında şunları söylemiştir:

«Kasabamızın sınırları içindeki tüm gelir kaynaklarımızı belediyemizce işletme kararındayız. Bu nedenle de Nif Çayı kıyısındaki tüm kum ocaklarının ruhsatlarını iptal ettik. Bu kamulaştırmamızın bir başka nedeni de kum ocaklarının çevrelerindeki binlerce hektarlık tarım alanını yok etmesidir.

ÇAY ÜRETİCİSİNE KİMYEVİ GÜBRE DAĞITIMINA BAŞLANDI

(ABC AJANSI)

Of'ta çay üreticisine kimyevi gübre dağıtımına başlanmış ve bugüne değin 1650 ton amonyum sülfat, 50 ton amonyum nitrat geldiği ve dağıtıma hemen başlandığı bildirilmiştir.

61155 sayılı Kooperatif Başkanı Sefer Saral'ın kooperatifi bağlı Taşhanpazarı, Dumlusu, Fındıkoba, Cumapazarı, Uğurlu, Gürpınar, Gürpınar Merkez, Darılı, Güneşalan, Güldeçen, Gökçeoba, Sürmene, Yomra, Kömürcü, Dernek, İkidere, Keler, Sıraağaç, Pınarca, Pazarönü. Araklı yeşçe ve çay kooperatiflerine üye 8 binden fazla üreticiye toplam 5 bin 500 ton kimyevi gübre tahsis edildiğini ve bu miktarın çok az olduğunu söylemiştir.

Tarım Dairesi Başkanlığı'ndan edinilen bilgiye göre, en az gübre alan müstahsil 1 ton almakta ve bu hareket de suni darlığa neden olmaktadır. Oysa yapılan araştırmalar dekar başına 100 kilo gübrenin yeterli olduğunu ve fazla gübrenin çayı yaktığını ortaya çıkarmıştır.

Faşizm Türkiye'de tırmanırken, tarihin dersleri ve sosyal demokrasinin yanılgıları

CHP anti-faşist savaşımda yerini alacak mı?

Oya BAYDAR

1923 Ocağında Stamboliski oy çoğunluğuna güveniyor ve komünistleri küçümsüyordu ama...

-4-

TARİH TEKERRÜRDEN İBARET DEĞİL KUŞKUSUZ. EĞER OLAYLAR ON YILLAR, HATTA YARIM YÜZYILLAR SONRA, BİR BAŞKA ÜLKEDE BİR BAŞKA ŞEKİLDE AMA ÖZÜ ŞAŞILACAK KADAR BENZER ŞEKİLDE TEKRARLANIYORSA; BU, TOPLUMU YÖNETEN YASALARA, SINIFSAL YASALARIN KESİNLİĞİ VE ŞAŞMAZLIĞI YÜZÜNDENDİR.

1923 kanlı faşist darbesine sadece iki ay kala, Bulgaristan Komünistleri iktidardaki Tarım Birliği'ni ve onun lideri Stamboliski'yi uyarıyor, **«Burjuvazinin askeri darbesi kapıdadır. Hâlâ vakit vardır bir cephe kurmak, ortak savaşım vermek için»** diyorlardı. Stamboliski, Parlamento kürsüsünden kendinden emin ve öfkeli şekilde haykırıyordu: **«Komünistlere ihtiyacımız yoktur. Onlardan tek isteğimiz işlerimizi karıştırmamalarıdır.»** Ve türkmeye başladığı burjuvazinin güvenini kazanabilmek, büyük burjuvaziyi yumuşatabilmek için Parlamentoya, komünistlerin sürgün edilmesiyle ilgili bir yasa tasarısı sunuyordu.

Tarih tekerrürden ibaret değil kuşkusuz. Eğer olaylar, on yıllar, hatta yarım yüzyıllar sonra, bir başka ülkede bir başka şekilde ama özü şaşılacak kadar benzer şekilde tekrarlanıyorsa; bu, toplumu yöneten yasaların, sınıfsal yasaların kesinliği ve şaşmazlığı yüzündendir.

* * *

Bundan 55 yıl önce Bulgaristan'da birşeyler oluyordu. Bugünün Türkiye'sinde olup bitenleri, -hiç değilse ders alabilecek oranda- yer yer hatırlatan birşeyler.

1922 Nisan'ında, Bulgaristan Komünist Partisi, iktidardaki «Tarımcı» hükümete karşı burjuvazinin bir komplo planlamakta olduğunu seziyordu. 1920 yılı seçimlerinde, oyların çoğunluğunu alarak Hükümet olan **Halkı Tarım Birliği** küçük burjuva katmanlara, orta ve yoksul köylülüğe dayanan, yer yer de zengin köylüleri içeren, geniş kitle tabanlı, reformcu ve burjuva partilerine oranla «ilerici» bir yasal güçtü. Yöneticileri, özellikle de köylü kitlelerini, küçük burjuva katmanları peşinden sürükleyen ünlü lideri Stamboliski reformlar yoluyla devrime gerek kalmadan, bağımsız bir köylü iktidarı kurulabileceğini umuyor. 1920 seçimlerinden ikinci büyük parti olarak çıkmış bulunan Komünist Partisinin, yani işçi sınıfının siyasal gücünü, iktidar ortakları için gerekli görmüyordu.

1923 yılının başlarında, Ocak ayında, büyük burjuvazinin darbesinin yaklaşmakta olduğu artık açıkça görülüyordu. Komünistler gitgide kendilerine ve solunda ne varsa hepsine düşmanlaşmış olan Tarım Birliği'ni bir kez daha dayanışmaya, yaklaşan darbe tehlikesine karşı birleşmeye çağırıyorlardı. Buna karşılık Stamboliski'nin cevabı «kitlelerin peşinde olduğu, ezici bir oy çoğunluğunun bunu kanıtladığı, komünistlerle ve solundakilerle ittifaka hiç ihtiyacı olmadığı», komünistlerin ortalığı karıştırmamalarının tek isteği olduğuydu. Yani bir çeşit **«gölge etmeyin başka ihsan istemez»** diyordu Stamboliski ve iktidarının en az 10 yıl süreceğinden emindi.

55 YIL SONRA TÜRKİYE'DE BENZER BİR CEVAP

Dünyamız 55 yılda çok yol aldı. Faşizm olgusu iki dünya savaşı arasında Avrupa'da, daha sonraları dünyanın çeşitli yörelerinde tüm acılığı ve vahşeti ile yaşandı. Günümüz Türkiye'sinin koşulları 1920'ler Bulgaristan'ından bir hayli farklı kuşkusuz. Üstelik de ne Stamboliski Ecevit'ti, ne de partisi Tarım Birliği ile CHP idi. Sosyal demokrasinin birkaç adım ilerisindeydi Stamboliski. Büyük burjuvaziden bağımsız, tekellerin çok daha az güdümündeydi. Köylülüğe dayanan küçük mülkiyet sahibi yoksul köylünün «ilericiliği» sınırlarına sınırlanan bir «ilericilik» ve hayali, yani ağır basan bir «devrimcilik» vardı. Ülkede Tarım Birliği dışında bir Sosyal Demokrat parti bulunmaktaydı. Ama Stamboliski'nin Tarım Birliği'nin işçi sınıfından [illegible] kabul etmeyen tüm «ilerici» siyasal çizgilerle ortak yanları çoktu.

Bulgaristan işçi sınıfı, seçimlerde ikinci parti olacak kadar güçlü Bulgaristan Komünist Partisinin ağzından, Stamboliski'ye yaklaşan ve artık elle tutu[lur] hale gelmiş bulunan faşizm tehlikesi karşısında birleşip etkin şekilde savaşma çağrısı yaptı[ğın]da, aldığı cevap, Tarım Birliği Hükümetinin komünistler üzerindeki baskıyı artırması oluyordu.

Bugünleri anlamak ve yanılgıları aydınlatabilmek için, o günlere dönmekte yarar var.

1920'DEN 1923 FAŞİST DARBESİNE

1920'nin Mart ayında yapılan seçimlerde, Bulgaristan'da Tarım Birliği en çok oyu alarak tek başına iktidara geldi. Bulgaristan Komünist Partisi oy sayısı bakımından ikinci parti olmuş ve Ulusal Meclis'te 42 sandalye almıştı.

1921 yılında yapılan III. Kongresinde, Bulgaristan Komünist Partisi, Komintern'de tarım sorunu konusunda alınan kararlar temeli üzerinde, **«Yoksul ve orta köylülüğün, sermayeye karşı savaşımda, elverişli koşullar altında, işçi sınıfının müttefikleri haline gelebileceği»**'ni kabul ederek Tarım Birliği karşısındaki taktik tavrını yeniden gözden geçirdi. 1922 yılı Nisanında Parti, burjuvazinin yaklaşan darbesini sezerek durum değerlendirmesi yapıyor ve **«Burjuvazinin hertürlü darbe teşebbüsü, hükümete karşı da yönelse, aynı zamanda Komünist Partisi'ni doğrudan doğruya tehdit edecektir. İktidarın yeniden büyük burjuva partilerine geçmesi devrimci hareket açısından büyük bir tehlike olacaktır. İşte bu yüzden, Komünist Partisi ile Tarım Birliği arasında siyasal uzlaşma mümkün olmasa da, kendi öz varlığını ve devrimci hareketi savunan Komünist Partisi, burjuvaziden gelecek her türlü darbe teşebbüsüne karşı silah elde savaşacaktır»** diyordu.

1922 yılında, Tarım Birliği, tarımcı ve köylü kitleler lehine halkçı bazı yasaları Bulgaristan Komünist Partisi'nin desteğiyle Parlamentodan geçirmeyi başardı. **Ancak Tarım Birliği'nin sınıf** yapısı, onun ancak reformlarla yetinmesine, kapitalizmi aşındıracak yasal önlemler almakla birlikte kapitalizmin kökenlerine darbe indirememesine neden oluyordu. Dahası, sınıf olarak, güç ve varlığını koruyan büyük burjuva partilerinin baskısı ve kendi içindeki sağ unsurlar yüzünden, programını bile yarım uygulamak ve tüm 1921-1922 yılları boyunca görüldüğü gibi, gerçek işçi başı yasaları ve yapmaya kalkıştığı bazı reformları bile geri almak zorunda kalıyordu.

Tarım Birliği'nin ve köylü hareketinin lideri Stamboliski demokrat ve ilerici bir cumhuriyetçiydi. Ama, işçi sınıfı ve onun öncü partisi ile eylem birliğine girmenin hayati zorunluluğunu farkedemiyor, bu konuda büyük bir sınıfsal körlük içinde bulunuyordu. İşçi sınıfına ve komünistlere karşı tavrı son derece değişken ve tikircikliydi. Bazan onları destekler görünüyor, bazan tehdit ediyordu. Ama çoğunlukla, komünist hareketten ve işçi sınıfından korkusu ağır basıyor, bu korku onu büyük burjuvazinin siyasal güçleriyle ittifaka itiyordu. Örneğin 1922 yılında, burjuva partilerinin de ağır basmasıyla, komünistlerin seçildiği Sofya Belediye Meclisi (25 Meclis) lağvedildi ve onların yerine Tarım Birliği yandaşlarından oluşan geçici komiteler atandı. Komünistlerin denetimindeki [illegible] Tarım Birliği ile Komünistler, [illegible] özünde köylü ve küçük burjuva katmanlarla işçi sınıfı arasındaki ayrılık böylece keskinleşirken, gericilik güçleri birliklerini koruyor ve komplolarını oluşturuyorlardı. Birçok faşist örgütlenme 1922 yılının ürünü oldu ve hızla güç kazanmaya başladı. Öyle olaylar meydana geliyordu ki, herkes burjuvazinin Tarım Birliği Hükümetine karşı darbesini hiç de sürpriz sayılmayacak bir olay olarak beklemeye başlamıştı.

Bu süreç boyunca, her yeni olayda, her yeni eylemde güçbirliği ve komünistlerle Tarım Birliği'nin ortak cephesi sorunu bir kez daha gündeme geliyor, zorunluluğu bir kez daha duyuluyordu. Eylemlerde, ortak cephe resmen ve fiilen kurulmadığı halde iki partinin paralel eylemleri gözleniyordu. Ancak 1922 sonu ve 1923 başlarında, burjuvazinin bastırmasından çekinmekte olan, öte yandan **anti-faşist savaşımın cephe gerekliliğini hiç kavramamış bulunan Tarım Birliği ve komünistler** arasındaki ayrılıklar daha da arttı. Özellikle Tarım Birliği'nin sağ kanadının zorlamasıyla, Stamboliski Hükümeti komünistlere karşı sert ve kaba önlemler almaya başladı. Tarım Birliği'nin resmi organı olan bir gazetede, hareketin önde gelen liderlerinden Rayko Daskalov; **«Blok'a karşı savaş sona ermek üzere, şimdi sıra komünistlere geliyor...»** diyordu. Bizzat Stamboliski, komünistlerden zaman zaman istediği ve almış olduğu destekleri de unutarak komünistleri sürgün etmekten, Sovyetler Birliği'ne göndermekten, mallarına el koymaktan söz ediyordu. 1923 seçimlerine doğru bu tavır daha da netleşti. Tam seçimler öncesinde Stamboliski Parlamentoya, komünistleri ülkenin sıtma bölgelerine sürgün etmeye yönelik bir yasa tasarısı sundu. Böylece burjuva partilerine şirin görünmeyi ve bir yandan onların seçmen kitlesinden oy alırken bir yandan da ne kadar anti-komünist olduğunu kanıtlayarak üzerinde dolaşan tehlike bulutlarını savuşturmayı umuyordu. Seçimler öncesinde, komünistlerin desteğ[in]e hiç de ihtiyacı olmadığı, **oylarını kendi**lerine saklamaları yolunda sözler bile sarfetti. Hatta seçim toplantıları arasında, Tarım Birliği'nin sağ kanat militanları ve sağ kanat gençleri, komünistlerin toplantılarına karşı saldırılar düzenlediler. Bulgaristan Komünist Partisi 1923 Nisanında da yayınladığı bildiride, **«Tarımcı hükümetin kendisine yöneltilmiş terörist baskılarını sergiledi, politikasının hükümetin halk kitleleri arasında derin açmazlara açtığını, bunun sonuçlarının çok tehlikeli olabileceğini»** bildirdi.

SEÇİM SONUÇLARI TARIMCILARIN YANILGILARINI PEKİŞTİRİYOR.

Örgütsüz kitle desteğine güvenmiş ve örgütlü işçi sınıfı gücünden her zaman korkmuş olan Tarımcılar için, 1923 seçimleri yanılgılarını pekiştiren sonuçlar verdi. Parlamentoda çoğunluğu elde ettiler. Komünistlere karşı düşmanlık tavrı biraz daha pekişti. Özellikle Partinin sağ kanadı, «şu can sıkıcı» komünistlerden kurtulmanın sırası geldiğine inanıyordu. Komünist işçiler, Komünist Partisi örgütleri, yöneticileri üzerindeki baskılar yoğunlaştırıldı. Halkın [illegible] güçleri arasındaki, burjuvazinin kışkırttığı bu ayrılığın derinleşmesi, büyük burjuvaziye fırsatını bulduklarında darbeyi indirme olanağı sağladı. 9 Haziran 1923'de, ordunun [illegible] güçlerin çok büyük ölçüde katıldığı, iç ve dış büyük sermaye çevrelerinin desteklediği faşist askeri darbe gerçekleşti. Tarım Birliği'nin [illegible] Stamboliski faşist darbe ile öldürüldü. Yöneticilerinin pek çoğu ve bu arada, burjuvaziye güven veren birçok [illegible] üzerinde baskı uygulamaktan da çekinmemiş olan, oy gücünü hiç bir zaman, kendi dışındaki sola ihtiyacı olmadığını defalarca tekrarlayan Stamboliski, [illegible]. Korku ecel[e] [illegible] olamamış, Stamboliski'nin yanılgısı, ülkede faşizmin ve gericiliğin egemen olmasına yol açmış, faşist darbe komünistleri kırarken, Tarım Birliği ve bizzat Stamboliski de kırımın dışında kalamamıştı.

Bütün bunlar 55 yıl önceydi. Ama yanılgı aynı yanılgı, aynı sınıf körlüğü [illegible]. Üstelik Stamboliski'nin önünde ders alabileceği fazla örnek de yoktu.

YARIN

BULGARİSTAN HALK CEPHESİ DENEYİNDEN ALACAĞIMIZ ÇOK ŞEY VAR.

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Parlamento usulü anti-komünizm

Bir zamanların ünlü bir filmi vardı: **İtalyan Usulü Nikah.** Buna benzer başka sözler de hatırlanır: Fransız usulü, bilmem ne tavası, Alman usulü elmalı pasta, Amerikan usulü hayat, filan gibi.

Biz de bugün parlamento usulü anti-komünizm'den söz edeceğiz. Aslında Türkiye'de yıllar yılı süregelen cıvık, yavan, sade suya tirit anti-komünizm edebiyatından pek bir farkı yoktur. Olsa olsa, daha çapsız, daha yavan olduğundan sözedilebilir.

Hiç Meclise gitmişliğiniz var mı? İstanbul gazetecisi olmamıza rağmen, meslek gereği bizim bir kaç kere gitmişliğimiz var. Bu **«bir kaç kereden»** bir kaçında parlamento usulü anti-komünizmin en iyi (!) örneklerini izleme olanağı da bulduk.

MC partilerinin saflarından kürsüye doğru ilerleyen, genellikle «laci»lerini çekmiş bir milletvekili, ilkin pek önemli şeyler söyleyecekmişcesine mikrofonları düzeltip, başlıyor:

— **Sayın başkan, sayın üyeler, bugün huzurunuza memleketimizin tehdidi altında bulunduğu beynelmilel komünizm tehlikesi üzerine bazı gerçekleri bir kere daha muhterem heyetinize arzetmek üzere çıkmış bulunmaktayım...**

Bizim gibi **«acemiler»** bu girişten sonra kulak kesilir ve **«Demek yeni bir şeyler olmuş, demek önemli bir ifşaat yapacak bu mebus...»** derken, ister parlamenter olsun ,ister gazeteci, meclisin **«yıllanmışları»** ya kendi aralarında sohbete başlarlar yada ufak ufak kulisin yolunu tutarlar.

CHP'li yıllanmış ve ilerici milletvekili dostlardan birine bir defasında sormuştuk:

— **Hayrola? Nereye? Niye dinlemiyorsun?**

Bıyık altından değil, üstünden gülüp yürüdü:

— **Geç beyim, bu kubbe altında bu şarkıyı biz çoook dinledik. Gına geldi...**

Ama bize henüz **gına** gelmediğinden sonuna kadar dikkatle dinlemiştik o gün, AP sıralarından kürsüye gelen sözcüyü...

****

İlgi çekici bir nokta ayırdettik. Faşistlerin cinayetlerinin ayyuka çıktığı günlerdi. (Tıpkı bugünkü gibi günlerdi yani). Sözcü için mızrağı çuvala sığdırma olanağı yoktu. Bu cinayetleri yok sayamazdı.

Tuttu, bütün konuşmasını, **«bizim gençler Jandarma Genel Komutanına silah çekmedi ve Türk polisini öldürmedi»** üzerine kurdu. Adam lâfı eviriyor, çeviriyor getirip bu noktaya bağlıyordu:

— **Solcu anarşistler Jandarma Genel Komutanına ve polise silah çekmişlerdir. Bunu ancak ve ancak komünistler yapar. Komünistler şöyle yapar, böyle yapar... Evet efendim, komünistler, Jandarma Genel Komutanına, polise silah çeker... Zaten bu komünizm... beynelmilel mihraklar... Dinsizlik, imansızlık... Milliyetçi gençlerimiiizzz. Bu komünist militanlar Jandarma Genel Komutanına silah çekmiş, kahraman Türk polisini öldürmüşlerdir...**

Evet, adamın bütün sermayesi (o konuşmacının ve o konuşmasının) bundan ibaretti, **Jandarma Genel Komutanı, Türk polisi...**

Dünkü gazeteleri okuduktan sonra, bu AP'li parlamenteri düşündük. Acaba bugünlerde anti-komünizm yapmak üzere kürsü'ye çıkarsa malzemesi ne olacak?

Bunu sormaya hakkımız var herhalde? Dünkü gazeteleri açanlar hatırlayacaktır. Hemen hepsinin birinci sayfasında kafasını önüne eğmiş üç baş komando görülüyordu. Topkapı'daki Atatürk Öğrenci Yurdu önünde POL-DER üyesi bir polis memurunu arkasından kurşunlayıp öldüren faşistlerdi bunlar...

«Emniyet Kuvvetlerinin Yardımcıları» siyasi rüzgarlarda -çok da köklü olmayan- değişikliklerle birlikte başta yurtsever POL-DER'li polisler olmak üzere namlularını **«Emniyet Kuvvetlerinin»** üzerine çevirmeye başladılar.

Yani diyeceğimiz... Jandarma Genel Komutanı bugünlerde tedbirli olmalıdır.

****

Şaka bir yana... Parlamento usulü anti-komünizmin ve genel olarak Türkiye'de hüküm süren anti-komünizmin belirgin bir yanı da **sapla samanı** bilinçli olarak birbirine **karıştırmasıdır.**

Örneğin gereğinde işçi sınıfı ile ilgili en önemli ayrıntıları, çok ince istihbaratlarla elde etmesini bilen (DİSK'in son Genel Kurulu öncesini hatırlayınız) bir büyük sağcı gazetede son günlerin **«kurtarılmış bölge»** edebiyatı uyarınca bir gecekondu mahallesinin fotoğrafları yayınlandı. Duvarlarda iri yazılarla **«TKP-ML»** yazılı. Gazete yaygarayı bastı:

— **İşte Türkiye Komünist Partisi bu mahalleyi kurtarılmış bölge ilan etti. Bunlar Moskova'dan emir alan, falan filan...**

Bilmez mi? TKP-ML denen **«nesne»**nin Türkiye Komünist Partisi ile uzaktan yakından bağı, bağlantısı, ilgisi, ilişkisi yoktur. Tam tersine **«maoizm»** denen çağdaş gericilik hareketinin ülkemizdeki uzantılarının bitip tükenmek bilmeyen örgütlenmelerinden biridir bu...

Bilir elbette...

Ancak kaba, cıvık, yavan, sade suya tirit anti komünizmleri bildiklerini söylemelerine izin vermez.

Türkiye'de burjuvazinin anti-komünizmi, tıpkı kendisi gibi **çapsız.** Düşmanın böylesine, yalnız **kin** duyulmaz, düşmanın böylesinden **sıkıntı** da duyulur...

---

yanlış duran

UZUN HİKÂYE

yazan: KEMAL AYDIN

-4-

Ayşadudu:

«Gel otur,» dedi, «Şerif Abla gel otur!»

Sakar Şerif lüzumsuz bir ah çekti:

«Oturuyum mu ki Ayşadudumuz, acep azıcık otursam mı ki?» diye köşeye ilişti. «Kış adı batsın, kimseciklere göz açtırmıyor,» dedi oturur oturmaz.

Ayşadudu onun neye geldiğini ta kapıdan girerken kavramıştı. Onun için hep gülümsemeye çalışıyor, adeta çevresinde fır dönüyordu.

Sakar Şerif ev işlerini beceremez, hele çul çırpmasını, ev suvamasını hiç beceremez, fırsat buldukça Ayşadudu'yu çağırır yaptırırdı. Çok büyük ihtimal onun için gelmiş olmalıydı. Tutumu tavırı öyle... «Ah ne iyi,» diyen akıntılı bir düşünce kafasından şerit gibi akıyordu:

«Adı batsın böyle kışın, göz açtırmıyor kimselere. Bu sene geçen seneden sovuk heral.» Gözlerini Şerif Karı'nın üstünden ayırmıyor, sabırsızlanıyor, hemen söylesin istiyordu.

Şerif Karı bekletmedi:

«Bizim çul çırpılacak Ayşadudumuz, ev de cılalanacak, bir geliver ha! Güzden beri el değmedi... Ha baharı bekleyelim dediydim, onun da ne geldiği var ne geleceği. Bugün dedim hava birazcık yumşak. Bizim herif de yatıya ava gitti, iki gün gelmiyecek ha bir geliver!»

Ayşadudu sevinçle çabucak konuştu:

«Geleyim Şerif Abla, senin için değil mi, canım kurban! Hemen gidelim, senin için değil mi!»

Sakar Şerif, ne dediği bellisiz, mızırdana mızırdana ağlaşan çocuklara:

«Susun be,» diye çıkıştı, «insanı rahat bir konuşturmazsınız ki! Ne ister bunlar be?»

Ayşadudu cevap vermedi yere baktı. Sakar Şerif devam etti:

«Çocuk dediğin bir eyi susar, şöyle terbiyelice kenarda oturur.» Gözü tencereye ilişti: «Ne pişer bu tencerede,» diye sordu.

Ayşadudu:

«Su vurdum Şerif Abla,» dedi, «su pişer!»

«Hiç birşey kalmadı mı?» Sesinde dopdolu bir tınmazlık vardı.

«Olanımız ocakta,» dedi Ayşadudu, «bitti!»

Sakar Şerif bir elini sallayarak:

«Ohoo, biz daha buğday ambarının kapısını bile açmadık,» diye konuştu.

(DEVAM EDECEK)

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

İkinci Bölüm

Ender Kâmil Boyacı

-35-

14'ler içinde, karşılaşılan güçlüklerin en önemlisi lider kim olacak konusuydu

«Temmuz 1962'de, 14'ler Brüksel'de toplandılar ve son kararlar verildi. Her topluluğun, özellikle bizim gibi tesadüflerin bir araya getirdikleri toplulukların karşılaştıkları güçlükler bizim içimizde de başgösterdi: «LİDER KİM OLACAK?» Türkiye'ye döndükten sonra ne yapacağız?» Bu soruların herkesi tatmin eden cevapları bulunamadı. Aradan geçen iki sene bir ölçüde hepimizde bazı değişiklikler, olumlu veya olumsuz gelişmeler yaratmıştı. Kader arkadaşlığımız devam etmekle beraber, siyasî ve sosyal görüşlerimiz, takip edilecek usuller hakkında düşüncelerimiz birleşemiyordu.

«Brüksel toplantısında, tarihî 14'ler topluluğunun dağılmasına karar verildi; artık herkes kendi başının çaresine bakacaktı. Dostça ve kırılmadan ayrıldık; bir kısmı yerlerine döndüler, ben birkaç arkadaşla beraber Türkiye'ye geldim. Niyetim bir daha dışarı gitmemekti, bu maksatla Kanada'dan ilgimi kesmiştim. Kara yoluyla Türkiye'ye döndüm. Bir süre dinlendikten sonra tekrar kendimi fasit daire içinde buldum.

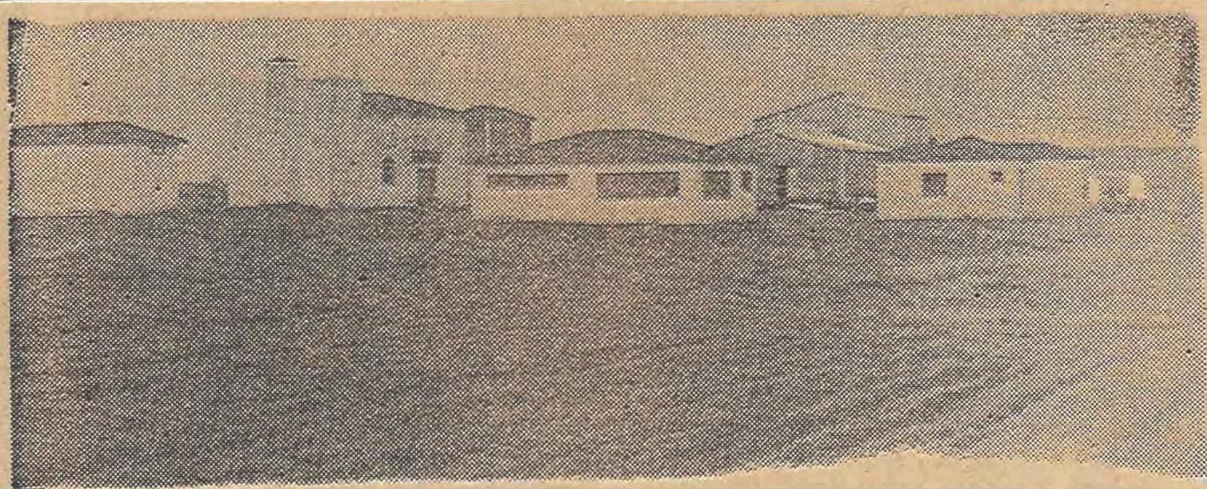
«Mahkeme zabıtlarına ve halkın hafızasına KOORDİNASYON TOPLANTILARI olarak geçen, 1962 yılı Ağustos ve Eylül aylarındaki gayretlerin ibretle hatırlanacak yönleri vardır. İhtilâller ve askerî darbelerle çalkalanan bir memlekette, merkezî otorite yıkılır, hükümet gücü tesis edilemez, halk aradığını bulamazsa garip olaylar cereyan eder. 22 Şubat 1962 ile 21 Mayıs 1963 arasında Türkiye bu şartları yaşamamıştır. Ağustos ayında memleket yine kaynıyordu... İhtilâlci görünmek veya geçinmek «MODA» olmuştu, insanlara itibar sağlıyordu.

«Bu ortam içinde biz de bazı çalışmalar yaptık. Tövbekâr olmuş kişilere nasıl kimse inanmazsa, bizim de bu işlerden vazgeçtiğimize, o faslı kapattığımıza ekseriyet inanmıyordu; muhtelif istikametlerden talepler geliyor, ziyaretçiler eksik olmuyordu. İSTER İSTEMEZ ÇARKA KENDİMİZİ KAPTIRDIK VE TEMASLAR BAŞLADI. İki ay devam eden Cumhurbaşkanı'ndan başlayıp, her türlü grubu içine alarak genişleyen bu temasların büyük kısmı 21 Mayıs yargılamalarında ve 14'ler aleyhinde 1964'de açılan sorgulamalarda açık'andı...

22 Şubat 1962, ordu içindeki radikal birikimin ilk açığa çıkarılış ve bastırılış tarihidir. Finans-kapital ağlarını örmüş ve kendisini ölümle tehdit eden radikal küçük-burjuva kesimin asker öncülerini temizleme çabalarına başlamıştır.

Erkanlı, Anılar'ında Türkiye'ye el koyan Cunta içinde arkadaşlarının bulunduğunu anlatıyordu. (s. 183). O «arkadaşlar» onların Türkiye'ye dönmesi için çalışıyorlarmıştı. 22 Şubat'a kadar, bir buçuk yıl geçmiş ve Türkiye'ye dönmek mümkün olmamıştı. İlke, birlik, ideoloji yok; fakat arkadaşlık, yarenlik, ahbaplık var: Sonuçta 14'ler bütün çalışmalarını yurda nasıl dönecekleri üzerinde yoğunlaştırıyorlar. Brüksel'deki toplantı 14'lerin bölünmesiyle sonuçlanmıştır. Anılar'ında Erkanlı bunu belirtmiyor. **«Tesadüflerin bir araya getirdiği topluluk»** diye niteliyor sayın Erkanlı 14'leri Hayır, tesadüf değil. Plânlanmış ve önceden kararlaştırılmış işler, tesadüf olamaz... Ellerinde bir sosyal sınıf pusulası ve ekonomi-politik biliminin meşalesi olmadığı için 14'ler neyin ne olduğunu idrakten bile acizdir. Onlar Lider, dönüşten sonra n'apacağız? gibi işlerle uğraşmaktan baş kaldıracak halde değiller ya... Akıllı ve kurt Generaller, 14'leri dünyanın güzel ve eğlenceli beldelerine dağıtmakla bir taşla iki kuş birden vurmuşlardır: Birinci kuş, 14'lerin kendilerine bir karar vermemesi, siyasal iktidar kavgasında alternatif olmaktan çıkmaları; ikinci kuş ise, ilkesiz ve ideolojisiz bu kişileri (daha doğrusu ideolojileri vardır ama, Nazilik ideolojisini tecriden pratike indirgeyecek bir sentezci kafa yoktur aralarında: Türkeş o sıralarda Yeni Delhide uykuda gibidir) eğlence ve zevk ve de konfor içinde uyuşturup dinamizmlerini gidermektir Gerçekten iki yılda «hepsinde bazı değişiklikler, olumlu veya olumsuz gelişmeler» olmuştur. Kader arkadaşlığı devam ediyormuş: Bunlar kadere inanırlar, arkadaşlık etmeyi severler, iş uygulamaya gelince (Türkeş hariç) tereddütlüdürler: Siyasî ve sosyal görüşleri birleşemiyormuş! Otoriter-Totaliter, Nasyonal-Sosyalist bir rejimle Türkiye'yi yönetmek için hazırlık yaparken toplananlar ve sürgün edilenler sanki bunlar değilmiş. Hangi sihirli değnek 14'leri 2 yılda değiştirmiş? Ancak «takip edilecek usuller» bakımından bir ayrılık olabilirdi aralarında: Bir kısmı açık açık cüntacılık ve diktacılık oynamayı: bir kısmı da bazı siyasal partilere sızarak (özellikle C.H.P.) amaçlarına bu partinin eski kadrosunu dağıtıp, kendi amaçlarına göre düzenlemek yolunu yeğ tutuyor olmalıydılar ki, usullerde ayrılık vardı.

(DEVAM EDECEK)

Kırkkavak Köyü Kalkınma Kooperatifinin kurduğu bu fabrika birkaç milyon liralık ek kredi ile üretime geçecek durumda.

Kredi yetersizliği köy kooperatiflerinin gelişmesini engelliyor

★ KIRKKAVAK KOOPERATİFİNİN SALÇA FABRİKASI FİNANSMAN EKSİKLİĞİ YÜZÜNDEN ÜRETİME GEÇEMİYOR...

★ 32 MİLYON LİRALIK PROJENİN BÜYÜK BİR KISMI HAYATA GEÇİRİLDİ...

★ KOOPERATİF YETKİLİLERİ 15 MİLYON LİRALIK EK FİNANSMANA İHTİYAÇ DUYDUKLARINI SÖYLÜYORLAR...

Köy - Koop Edirne Birliği ve Kırkkavak Köyü Kalkınma Kooperatifi Başkanı İlyas Öner,

Kırkkavak Köyü Kalkındırma Kooperatifi tarafından gerçekleştirilmeye çalışılan Domates Salçası üretim ve paketleme fabrikasının yatırımının büyük bir kısmını gerçekleştirmesine karşın ek finansman sağlanmaması nedeniyle üretime geçemediği ve yaklaşık 16 milyon liralık yatırımdan yararlanılamadığı saptanmıştır.

1973 yılında Edirne - Uzunköprü ilçesine bağlı Kırkkavak Köyü Kooperatifi tarafından çalışmaları tamamlanarak yatırımına başlanan Salça Fabrikası devlet tarafından sağlanan kredi olanaklarının yetersizliği ve kredi verme de aranan koşullarının ağırlığı nedeniyle tamamlanamamakta ve üretime geçirlememektedir. 850 üyeli Kalkınma Kooperatifi tarafından hayata geçirilen projenin halen bina yapım çalışmaları tamamlanmış, ulaştırma yatırımları, kantar, trafo ve elektrik donanımı, su kuyusu ve izale hattı, buhar kazanı ve donatımı tamamlanmıştır. Köy Kalkınma Kooperatifi ve Edirne Köy - Koop Birliği Başkanı İlyas Öner projeye şimdiye kadar 16 milyon lira harcandığını halen 15 milyon liralık bir ek finansmana gerek duyulduğunu belirtmiştir. Fabrikanın üretime geçmesi için gerekli olan diğer makinaların dışardan ithal edilmek zorunda bulunulduğuna değinen İlyas Öner, yapılan devalüasyonların ithalat maliyetini gün geçtikçe arttırdığını söylemiştir. Öner maliyet artışı ile birlikte ek finansman olanaklarının da arttığı belirterek Ziraat Bankası ve Köy İşleri Bakanlığının bu proje ile ilgilenmesi gerektiğini söylemiştir.

Öte yandan Kırkkavak Köyü Kalkınma Kooperatifinin önceki gün yapılan Genel Kurulu ile kooperatif üyelerinin alınacak krediler karşılığındaki taahhüt oranları arttırılmış, böylelikle 15 Milyon liralık bir kredi olanağı daha elde edilmiştir.

Diğer taraftan 1973 yılında yapımına başlanan Salça Fabrikasındaki yapım çalışmalarının bugüne kadar uzaması Uzunköprü ve civarındaki kooperatifleşmeden çıkarları bozulan bazı kişiler tarafından «Köy - Koop Edirne Birliği ve Kırkkavak Köyü Kalkındırma Kooperatifi Başkanı İlyas Öner, salça fabrikasının bitirilmesinin kooperatifcilik çalışmalarının ve Köy - Koop'un bir başarısı olacağını söylemiştir.

Demokratik Örgütlerden Haberler

KIBRIS DEVRİMCİ GENÇLİK DERNEĞİ KONGRESİ YAPILDI...

Kıbrıslı İlerici Yurtsever Gençliğin merkezi demokratik örgütü olan **Devrimci Gençlik Derneği** (DGD) 1. olağan Genel Kurulu geçtiğimiz hafta içinde yapılmıştır.

Genel Kurul'da **«Gençliğin Yolu İşçi Sınıfının Yoludur»** belgisi vurgulanırken, ırkçılığa, sömürgeciliğe, yeni sömürgeciliğe, ABD'nin Nötron Bombasına karşı ardıcıl savaşım verilmesi için kararlar alınmış, tüm ilerici güçlerin işçi sınıfı öncülüğünde güç ve eylem birliği savunulmuş, Sosyalist sisteme, uluslararası işçi sınıfı hareketine, ulusal kurtuluş savaşlarına, DEV-İŞ Sendikasına DDGB ve UÖB'ye sempati ve dayanışma vurgulanmıştır.

Namibya ve Zimbabwe halklarının ırkçılığa ve Filistin halkının ırkçı siyonistlere karşı verdikleri savaşımın da desteklendiği genel kurulda daha sonra şu görüşler oy birliğiyle kabul edilmiştir:

«Bağımsız, bağlantısız, egemen, toprağı bütün, üstlerden arınmış ve federal bir Kıbrıs ile demokrasi barış ve toplumsal ilerleme savaşımının yoğunlaştırılması, faşist örgütlerin kapatılması ile faşist ideolojilerin yasaklanması, Helsinki Nihai Senedi'nde belirtilen noktaların hayata geçirilmesi için etkin eylemlere girişilmesi için karar alınmıştır.»

POL-DER DİYARBAKIR VE ORDU ŞUBELERİ AÇILDI...

Kısa adı **POL-DER** olan Polis Derneğinin Ordu ve Diyarbakır Şubeleri açılmış Ordu Şube Başkanlığına Ali Cangöz, Diyarbakır Şube Başkanlığına da Mustafa Sarı getirilmiştir.

Her iki şubenin açılışında yapılan konuşmalarda ekonomik ve demokratik mücadele veren POL-DER'in iktidarların değil, halkın polisi olması istenmiş «Halkla bütünleşerek verilecek mücadele ile sorunların çözümünün gerçekleşeceğine inandığı gibu sloganlarla bütünleştirici ve bilinçli mücadelene devam edecektir» denmiştir.

KARAMÜRSEL İLERİCİ GENÇLERİ KÜTÜPHANELERİNE KİTAP YARDIMI BEKLİYORLAR...

Lüleburgaz ilçesine bağlı Karamürsel İlerici Gençleri yaptıkları açıklamada kendi olanaklarıyle bir kütüphane kurduklarını belirterek POLİTİKA Gazetesi aracılığıyle tüm ilerici kişi ve örgütleri kitap yardımına çağırmışlardır.

Karamürsel İlerici Gençleri açıklamalarında özetle şöyle demişlerdir:

«Günün koşullarına uygun olarak bizi eğitecek kitaplardan yoksun kalıyoruz. Köy gençliği olarak POLİTİKA'nın bir çok dayanışmaya önderlik ettiğinin bilincindeyiz. Bizim de savaşsız sömürüsüz bir dünya için verdiğimiz mücadelenin POLİTİKA'nın desteğiyle daha güçleneceğine inanıyoruz.

Tüm ilerici kişi ve örgütleri POLİTİKA aracılığıyla bize «kitap» yardımı yapmasını bekliyoruz»

Açıklamada gönderilecek kitapların Hüseyin Kırım, Karamürsel Köyü - Lüleburgaz adresine gönderilmesi istenmiştir.

BANDIRMA TÖB-DER ŞUBESİ «ÖĞRETMEN DAYANIŞMASI» GECESİ DÜZENLEDİ...

Çevre ilçelerin TÖB-DER şubeleri ve ilerici örgütlerin desteklediği ve TÖB-DER Bandırma Şubesinin düzenlediği «Öğretmen Dayanışması» gecesi yapılmıştır.

Ruhi Su, Sümeyra Çakır ve Muzaffer Özdemir'in izlendiği gecede Nazım Hikmet'in şiirleri okunmuş ve 1 Mayıs filmi izlenmiştir.

Şube Başkanı Hüseyin Bayram gecede yaptığı konuşmada tüm ulusal demokratik güçlerin faşizme, emperyalizme ve tekellerin egemenliğine karşı işçi sınıfının önderliğinde verdikleri mücadeleye katılacaklarını ve mücadeleyi sürdüreceklerini belirtmiş faşizme karşı kararlı bir savaşım verilmeden demokrasi mücadelesinin başarıya ulaşamıyacağını vurgulamıştır.

«Faşizme Geçit Yok», «Barış Dostluk, Dayanışma», «141 - 142 Kalksın Özgürlükler Alınsın», «Haydi 1 Mayıs 1978'e» belgilerinin sık sık haykırıldığı gecede emekçiler için de bir köşe ayrılmış çeşitli konuşmalarda **onların sorunları** dile getirilmiş ve **Köy Enstitülerinin önemi** vurgulanmıştır.

Zirai mücadele ilaçları bulunmuyor

ADANA, (MEM)

Türk Ziraat Yüksek Mühendisleri Birliği Adana Şubesi Başkanı Ertuğrul Ardıç yayınladığı bildiride, zirai mücadele ilaçlarının kısa bir süre içinde çiftçiye ulaştırılmasının gerekli olduğu ilaç temin edilmezse birim alandan elde edilecek ürünün çok düşük olacağı ileri sürülmüştür.

Zirai mücadele ilaç sanayinin kurulmasının şart olduğunu belirten Ertuğrul Ardıç'ın bildirisi özetle şöyledir:

«Pamuk ekiminin başladığı bir devrede pamuk üreticisi tohum için gerekli olan ilaçları bulamadığından oyucu - kemiricilerin verecekleri zararlara karşı herhangi bir kimyasal koruyucu tedbir alamadan ekim yapmak zorunda kalmaktadır. Başka bitkileri ekmekte olan çiftçilerin de durumu bundan farklı değildir. Ayrıca turfanda sebze üreticileride haşere ve hastalıklara karşı kullanmak zorunda bulundukları **ilaçları temin edemediklerinden kayıplara uğramaktadırlar.»**

Karabük Demir-Çelik Fabrikasında iş kazaları gittikçe artıyor

KARABÜK (İSTA)

Karabük Demir ve Çelik İşletmelerinde iş sağlığı ve iş güvenliği kurallarının önlem alınmaması nedeniyle artma eğilimi gösterdiği özellikle Dökümhane ve Haddehanelerde çalışan işçilerin iş kazalarına daha da çok uğradığı öğrenilmiştir. Son aylar içinde Dökümhane'de çalışan işçilerden dördünün parmaklarını kaybetiği diğer ünitelerde de önlem alınmaması nedeniyle işkazalarının artış gösterdiği saptanmıştır.

Öte yandan Karabük Demir Çelik Fabrikası'nda 8. Dönem toplusözleşme görüşmeleri 3 ay önce başlamasına rağmen akit sendika Çelik - İş gelişmelerden işçileri bilgilendirmemekte; ücretler ve sosyal yardımlar konusunda neler getirileceği bilinmemektedir.

Sıtma savaş işyerlerinde irade beyanını Tüm Has-İş kazandı

Merkezi Adana'da bulunan ve tüm güney bölgesini kapsayan sıtma savaş işçileri işyerlerinde yetkili sendikanın saptanması için yapılan «İrade Beyanı» oylamasında Tüm Has - İş Sendikasını yetkili kılmışlardır.

Konu ile ilgili olarak Tüm Has - İş Sendikası Genel Merkezinden bir açıklama yapılmış ve özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«Halen 500'ü aşkın işçinin çalıştığı ve mevsimlik işçiler le birlikte 1.000 sıtma savaş işçisinin çalışacağı Adana Sıtma Eradikasyonu Bölge Başkanlığı işyerinde 27 Mart 1978 tarihinde yapılan referandumu Tüm Has - İş Sendikası kazandı.

Oylamaya katılan ve Türk-İş'e bağlı Sağlık - İş Sendikası 24 oy alırken, kendilerine Devrimci Sağlık - İşçileri grubu adını takan maocu ve goşist unsurların oluşturduğu grup ise, 63 oy aldılar. Demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkesi böylece bir zafer daha kazanırken, işçi sınıfı hareketine ters tüm unsurlar bir kere daha mahkum edildiler.»

Maden-İş'in Bursa İş Mahkmesine açtığı dava 7 Nisan'da başlıyor

BURSA (THA)

TOFAŞ Otomobil Fabrikasında toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili sendikanın belirlenmesi için DİSK'e üye Türkiye Maden-İş Sendikası'nın Bursa İş Mahkemesine açtığı davanın ilk duruşması 7 Nisan Salı günü yapılacaktır.

Türkiye Maden-İş Sendikası 13'ncü Gölge Temsilcisi Özcan Pekşen, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun TOFAŞ Otomobil Fabrikasında toplusözleşme yapma yetkisini Türk-İş'e üye Türk Metal Sendikasına veren Bursa İş Mahkemesi kararını bozması üzerine yeniden Bursa İş Mahkemesine başvurarak yetki isteminde bulunduklarını açıklamıştır.

Pekşen, Türk-İş 8'nci Bölge Temsilcisi Kadir Toruz'un «TOFAŞ'ta referandum yapılsa dahi işçiler yine Türk Metal Sendikası'na oy verirler» şeklindeki sözlerine ise şu karşılığı vermiştir:

Türk-İş, referanduma karşı olmadığını açıklayarak TOFAŞ Otomobil Fabrikası'nda yetki için referandum yapılmasını kabul ederse Hodrı Meydan, bizde referanduma hazırız, referandumdan kaçmayız. Ancak referandumdan kaçan daima Türk-İş olmuştur. Örneğin Gemlik'teki Borusan Fabrikasında yetkinin referandum yoluyla belirlenmesi kararına yargıtay'a başvurarak itiraz eden Türk İş'e üye Türk Metal Sendikası olmuştur.

Devrimci Toprak - İş Sendikası 8. Lokal Şubesi ve 13. Bölge Yöneticileri toplantıda görülüyorlar

"Tarım işçileri zor koşullar altında çalışıyor,,

İZMİR (İSTA)

DİSK'e bağlı Devrimci Toprak-İş Sendikası 8. Lokal Şube yöneticileri ve ünite temsilcileri önceki gün yaptıkları ortak toplantıda Ulusal Demokratik Cephe'nin hayata geçirilmesi, 141 ve 142. Maddelerin kaldırılarak işçi sınıfı partisine özgürlük verilmesini istemişlerdir.

Devrimci Toprak-İş Sendikası Lokal yöneticileri CHP ağırlıklı hükümetin attığı her olumlu adımın destekleneceğini ve tarım işçilerinin zor yaşam koşullarından kurtarılması gerektiği belirtilmiş, şunları söylemişlerdir: **«İşçi sınıfının kazanımlarından biri olan referandum en kısa zamanda yasalaşmalıdır. Faşist İtalyan Ceza Kanunlarından alınan 141 ve 142. Maddeler kaldırılarak, İşçi Sınıfı Partisine özgürlük sağlanmalıdır. Birçok Avrupa ülkesinde iktidar olan, bazılarından ise en büyük iktidar seçeneği haline gelen Komünist Parti'nin Avrupa'da tek yasak olduğu ülke Türkiye'dir. Bu Türkiye demokrasisi açısından utanç verici bir olaydır»**

«ÇALIŞMA YAŞAMI DEMOKRATİKLEŞTİRİLMELİDİR»

Çalışma yaşamında karşılaşılan çeşitli temel sorunların en kısa zamanda çözümlenmesi gerektiğini belirten Lokal Şube Yöneticileri İşyasasındaki 13. 17. ve 24. Maddelerin kaldırılması, Tarım işçilerinin sorunlarının çözümlenmesi, 141 ve 142. Maddeden tutuklu olarak cezaevine gideceklerin ücretlerinin ödenmesi gerektiğini açıklamışlar 1 Mayıs'ın yasalaşmasını istemişlerdir.

Erdemir'de işçiler toplusözleşme farklarını almaya başladı

EREĞLİ, (THA)

Ereğli Demir - Çelik Fabrikasında işçiler toplusözleşmeden doğan farkların ödenmesine dünden itibaren başlanmıştır. Farkları ödeyen bankalar Pazar olmasına rağmen önceki günde çalışarak işçilere paralarını ödemeyi sürdürmüşlerdir.

12 Şubat 1977'de başlayan ve ancak on ay sonra biten 7. dönem toplusözleşmeden doğan ücret farkı alacakları her işçi için 25 - 30 bin lira kadar tutmaktadır.

Saatli işçilere yapılan bu ödemenin aylıklı müstahdeme de 7 Nisan'dan itibaren ödenmeye başlanacaktır. Ödeme tutarının 500 milyon lira kadar olacağı belirtilmektedir.

Hürcam-İş, Cam Elyaf'ta irade beyanını kazandı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı **Hürcam-İş Sendikası** Gebze Çayırova'da kurulu Cam Elyaf işyerinde önceki gün yapılan irade beyanı uygulamasını kazanmış ve toplusözleşme yapmaya yetkili sendika olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır.

Türk-İş üyesi **Kristal-İş Sendikası'nın** toplusözleşme yetki isteminde bulunan **Hürcam-İş Sendikası'**nın yetkisine itiraz ederek yetki uyuşmazlığı ortaya çıkarmasından sonra uyuşmazlığın irade beyanı uygulamasıyla giderilmesi yoluna gidilmiş ve yapılan irade beyanında **Hürcam-İş Sendikası'nın 158 oy** almasına rağmen **Kristal-İş Sendikası ancak 65 oy** alabilmiştir. İrade beyanı uygulamasının başarıyla sonuçlandığını açıklayan **Hürcam-İş Sendikası Genel Başkanı Feridun Ertus,** İSTA Muhabirine yaptığı açıklamada kazanılan zaferin sahtekarlığa indirilmiş bir yumruk olduğunu vurgulayarak cam işkolunda sınıf sendikacılığı savaşımının ilerlediğini belirtmiştir.

5 İŞYERİNDE TOPLU SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ SÜRDÜRÜLÜYOR

Diğer yandan toplusözleşme görüşmelerinin 5 işyerinde sürdürüldüğünü de belirten **Ertus,** Mersin'de kurulu Anadolu Cam Sannayı, İstanbul'da kurulu Topkapı Şişe Cam, Teknik Cam, Cam İşleme ve Cam Elyaf İşyerlerinde toplusözleşmelerin ilerlediğini söylemiş, Sendikaların iyi yaşam düzeyini geliştirmekle yükümlü olduklarını belirterek: son sözleşmelerle bunu birkez daha kanıtlayacaklarını bildirmiştir.

BİR İRADE BEYANININ ÖYKÜSÜ

İSDEMİR

"Demir-Çelik işçileri bilinçli ve kararlıdırlar,,

★ «İSDEMİR'İN TEMELİNİN ATILIŞINDAN BU YANA YÜZLERCE ARKADAŞIMIZ İŞ KAZASINDA CANINI KAYBETTİ. YÜKSEK FIRIN ATEŞLENDİĞİNDE YÜKSEK FIRINA BU ARKADAŞLARIMIZIN ANISINA SAYGI OLARAK BİR İŞÇİ ARKADAŞLARIMIZIN İSMİNİ VERECEKLERİNE MÜESSSESE MÜDÜRÜNÜN KIZININ İSMİNİ VERDİLER»

★ «İNSANLIK DÜŞMANLARI BU GÜZELİM TESİSİ ENKAZ HALİNE GETİRDİLER. AMA BİZ BU ENKAZI GÜLLE KARANFİLLE ÇİÇEKLE SÜSLEYECEĞİZ»

-5-

Konuştuğumuz işçilerden biri şöyle soruyordu: **«Bu irade beyanı mıdır nedir benim aklım bir türlü ermiyor buna, oysa bir sandık koysalar genel seçimlerde olduğu gibi biz de gidip sandığa oyumuzu atsak daha iyi olmaz mı. Gerçi «büyüklerimiz» daha iyi bilirler ama böyle bir yol daha kolay daha pratik ve daha özgürce olur gibi geliyor bana, yoksa yanlış mı konuşuyorum...»**

Öylesine yalındıki hem sorusu hem de önerdiği çözüm yolu. Bu söylediğin yönet Referandumdur dedik. Türkiye İşçi Sınıfı bunun için yıllardır savaşım veriyor. Böyle bir uygulamanın yapılabilmesi için Büyük Millet Meclisinden yasa çıkması gerekmektedir.

İşçi hemen atıldı **«Bu yasanın çıkması o kadar zormu ki, daha iki ay önce maaşları arttırmak için bir yasayı dört dakikada Meclisten çıkarmadılar mı bunlar.»** diye ses tonunu daha da yükseltti, sinirlenmişti. Sanki yasayı çıkartmak istemeyen bir Meclis üyesiydik karşısında...

Yönetimin değişmesi çekimser işçiler üzerinden hiç olmazsa işten atılma korkusunu atacaktı. Bu olmadı ve halende olmamıştır.

Faşistlerin, bol bol kullandıkları ERDEMİR olayı ve anti-komünizm artık sökmüyordu. Bunun çok canlı bir örneğini işçiler arasındaki bir konuşmaya şahit olarak gördük.

Bir işçi; **«Bazı işçi arkadaşlar komünizmi yedi başlı ejderha gibi görüyorlar.»** Diğer işçi hemen söze karıştı; **«Ejderha değil midir Komünizm? Elbette ejderhadır, ama kime karşı ejderha.»** diyordu.

İSDEMİR'DE 5 bini aşkın muvakkat işçi vardır. (Geçici) Muvakkat işçi istenildiği an işten atılacak işçi demektir.

İskenderun'da kapalı salon toplantısında bu konuya değinen konuşmacı bir işçi şöyle diyordu:

«Kardeşler, Yüksek Fırın Ünitesinde çalışan 300'ü aşkın muvakkat işçi vardır. Bu muvakkat adı altında çalışan işçiler çalışmazsa Yüksek Fırın durur mu, durmaz mı?» Salonda hırslı ve gür yanıt geliyor. **«Durur, Durur»** Konuşmacı devam ediyor. **«100 yılda geçse Yüksek Fırını çalışmayan bir Demir-Çelik Tesisi çalışamayacağına göre hangi anlayış burada çalışan bu işçileri yıllardır hâlâ muvakkat statüsünde çalıştırmaktadır.»**

On beşi aşkın işçinin konuşma yaptığı hınca hınç dolu toplantı salonunda, saymakla bitmeyecek dertler dile getirildi.

Etkileyici, yalın ve gerçekçi konuşmayla hayranlık uyandıran bir işçi şöyle diyordu:

«Kadro imtihanında bize, en kutsal hayvan nedir? diye sordular. En kutsal hayvan insandır dedik, bilemedin, en kutsal hayvan Kurt'tur dediler.

— 1917 tarihi sana neyi hatırlatır diye sordular,

— Biz tarih okuduk 1917 büyük Ekim Devrimidir dedik.

Bilemedin; Bilemedin. Dediler 1917 namı değer Hüseyin Feyzullah'ın, yani Alpaslan Türkeş'in doğum günüdür, dediler. «Lanet olsun öyle doğum gününe»...

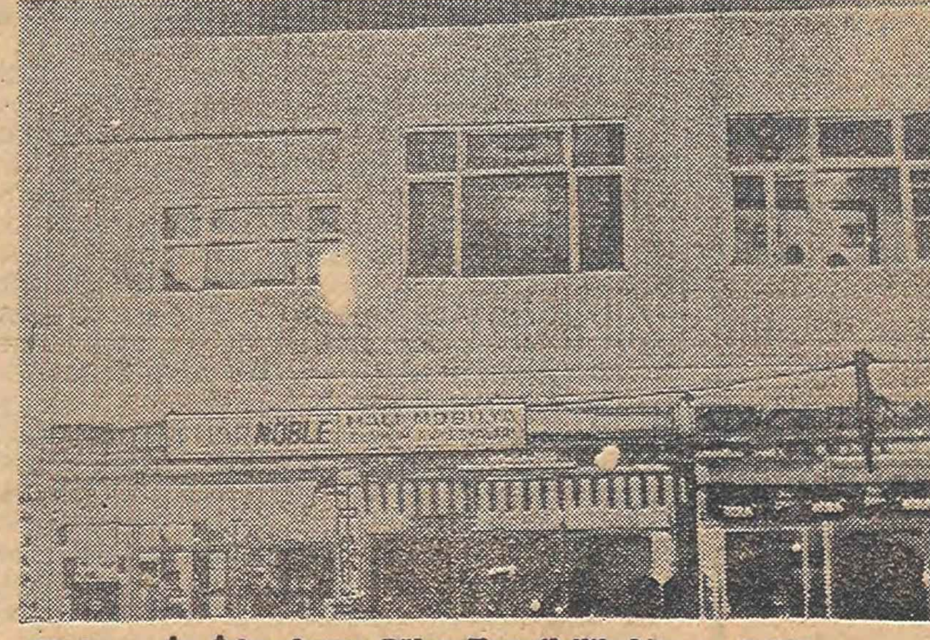
Dostlar, insanlık düşmanları bu güzelim tesisi enkaz haline getirdiler. Ama biz bu enkazı gülle karanfille çiçekle süsleyeceğiz» diyordu. Salondaki tufanı andıran «Çeliş-İş gidecek Maden-İş gelecek» sloganı ile çınlıyordu.

Konuşmaların sınıfsal içeriği beklenenden çok ileri idi.

Diğer bir konuşmacı işçi: **«İsdemir'in temelinin atılışından bu yana yüzlerce arkadaşımız iş kazasında canını kaybetti, yüksek fırın ateşlendiğinde yüksek fırın bu arkadaşlarımız anısına saygı olarak bir işçi arkadaşımızın ismini vereceklerine müessese müdürünün kızının ismini verdiler.»**

İSDEMİR'de örgütlenmek isteyen, sorumlu bir örgüt ise, hele bu örgüt Maden-İş ise, sadece işverene karşı, sadece faşistlere, maoculara, goşistlere karşı mücadele etmekle yetinemez. Ülkemizin bu can damarı tesisinin korunması için azami titizliği göstermek zorundadır.

YARIN: PROVOKOSYONLARA VE PROPAGANDALARA KARŞI ÖRGÜTLÜ SAVAŞIM VERİLİYOR.

Maden - İş, İskenderun Bölge Temsilcilik binası görülüyor

Yalova Elyaf

(Baştarafı 1. Sayfada)
çekle ilgisi bulunmadığını tes bit etmiş ve hakkımızda ta-kibata gerek olmadığı kara-rını vermiştir. Karar sureti ektedir.

Söz konusu haberle ilgili bizim görüşlerimize gelince: Her nekadar olayın tarafı, bir başka deyişle sanığı olarak görülüyorsak da, bu açıkla-madan sonra sağ duyusuna güvendiğim okurunuzun ve ilgilenen tüm değerli kişile-rin kuruluşumuzu işlenmek istenen esas fikirden soyut-layacağı inancındayım.

Habere konu olan «Taah-hütnameyi» fabrikada göre-ve başladığım Ocak 1976 ta-rihindeki günlerde ambarda, Sivil Savunma Uzmanlığı i-le ilişkili oldukları izlenimini veren birçok basılı form ile beraber tozlu ve terkedilmiş bir halde gördüm. O günden buyana ambarda aynı biçim de, el altında ve açık duran, bu formların ne amaçla ve ne zaman bastırıldığı hakkın da şu anda dahi kesin bil-gim yok. Ancak, hemen ke-sinlikle belirtmek isterim ki, göreve başladığım günden bugüne dek söz konusu form larla ilgili ne bir uygulama olmuş ve ne de bu belgeler-le ilgili bir konu geçmiştir. Zaten bulunduğu yer itiba-riyle işyerimizde çalışan işçi arkadaşlarımızın girip çık-tıkları ve rahatlıkla hergün görebilecekleri bir yazının gizliliği olamıyacağı gibi giz-li uygulaması da söz konusu olamaz.

Biz, Yalova Elyaf ve İplik Sanayii ve Ticaret A.Ş. iş-veren ve vekilleri, T.C. Yasa-larına ve Demokratik pren-siplere saygımızdan bugüne kadar ödün vermediğimiz gi-bi, çalışanların ve emekçile-rin demokratik hak ve özgür-lükleri doğrultusunda ör-gütlenmelerini de saygıyla karşılamışızdır. Bu bakış a-çısı içinde, söz konusu «Giz-li bilgi toplama işi ile gö-revli ajanların varlığı» savı-na karşı yargı mercileri ö-nünde ve kamuoyunda her-zaman hesap vermeye ve bu savları kanıtlamak isteyen-lere yardım etmeye hazırız.

Zor yaşam koşulları altın-da kitlelerin örgütlenmeleri ve örgütlü mücadele verme-leri doğaldır. İşyerimiz top-lumdan soyutlanamayacağı-na göre, paralel veya karşıt görüşlü demokratik örgütle-rin işyerimizde de varlıkları ve kendi görüşleri açısından emekçi arkadaşlarının hakla-rını koruma girişimlerinde bulunmalarını, demokratik sınırlar ve yasal çerçevede kalmak koşuluyla normal gör mekteyiz. Bu nedenledir ki bugüne dek işyerimizle ilgili sendikalararası girişimler ta-mamen tarafsız olarak uzak-tan izlenmiş olup bundan sonraki tutumumuz da aynı olacaktır. Amacımız. birlik ve beraberlik içerisinde ülke yararına çalışmak ve eko-nomimize katkıda bulunmak olduğundan tüm demokratik ve yasal kuruluşların say-gınlığının aynı düzeyde göz önünde tutulması gerektiği kanısındayız. Buna, demokra tik düzende, çeşitli inançta-ki kişilerin aynı çatı altında barınabilecekleri inancı da diyebiliriz. İşyerimizde bu-nu kanıtlama çabasında ol-duğumuz, bunun için de eşit-lik prensibine sıkı sıkıya bağlılığımız aksi kanıtlana-mayacak bir gerçektir.

Şunun iyice bilinmesini is-teriz ki, eşitlik ve kardeşlik prensibinin titizlikle korun-duğu işyerimizde çeşitli gö-rüşler temsil edildiği halde, yine titizlikle koruduğumuz çalışma barışını bozacak en küçük bir olay yaşanmamış-tır. Çünkü bugüne dek ge-rek işveren ve gerekse işçi arkadaşlarımız tarafından çalışma birliği hedef alın-mış ve politik görüş ayrılık-ları işyerimize yansıtılmamış tır. İşveren olarak hedefimiz, hangı görüşten olursa olsun işyeri barışına uygun davra-nılması, ülkemizin en çok ihtiyaç duyduğu şu dönemde birlik ve beraberliğin korun-ması olmuştur.

Özetle, işyerimizin işçi haklarını korumak ve savun mak için gösterdiği çabalara rağmen bu iyi niyetimizi ve ticari itibarımızı zedeleyecek böyle bir haberin yarattığı ü-züntü açıktır.

Gerçeğin kamuoyuna du-yurulmasını rica ederiz.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Selahattin UTKU
Kim. Yük. Müh.
Fabrika Müdürü

58 bin

(Baştarafı 1. Sayfada)
de düşürülen yan ödemelerin de göz önüne alınarak gerekli düzenlemeyi yapmalarını istiyo-ruz.

Asgari geçim indiriminin gü-nün koşullarına göre düzenlen mesini zorunlu görüyoruz.

Sağlık personelinin yıpranma tazminatları ile ilgili yasanın sağlık personelinin istemleri doğ rultusunda ivedi olarak çıkarıl-masını istiyoruz.

Sosyalizasyon tazminatlarının 1961 yılı koşulları dikkate alına rak verilmesi sosyalizasyon ça lışmalarını aksatmaktadır. Sos-yalizasyon tazminatlarının bu günkü yaşam koşulları dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi-ni istiyoruz.

Sağlık personelinin çalışmala rının ve yetkilerinin yeniden dü zenlenmesini ve hekim dışı sağ lık personelinin yaptığı hizmet-lerin yetkileri ile donanmasını istiyoruz.

En önemlisi tüm çalışanlarla birlikte grevli - toplusözleşmeli sendikal haklarımızın ivedi ola-rak parlamento gündemine alı-narak 657 sayılı yasanın 4,5,6 ve 274 sayılı yasanın değiştiri-lerek çalışanlarla birlikte sağlık emekçilerinin de haklarına ka-vuşmaları için ilerici - demok-rat parlamenterleri sendikal hakların tanınması için gerek li yasal düzenlemeyi yapmala-rı için göreve çağırıyoruz.»

Karadeniz

(Baştarafı 1. Sayfada)
sürdüreceğiz. Gerekli önlem-leri alacağız. Depo ve ödeme sorunu kesinlikle söz konu-su değildir.»

Bu arada üreticilerle ko-nuşan **Tuncay Mataracı** baş fiyatın fazla tatminkâr ol-madığını söylemiş, geçen hü kümetlerden devraldıkları o-lanakların ancak bu kadarı-na izin verdiğini belirterek durumun gelecek yıllarda de-ğişeceğini belirtmiştir. Ma-taracı **«Bu bütçe ile fazlasını yapmak olanaksızdır»** de-miştir.

PAZAR PURO TÜTÜNÜNE 170 LİRA BAŞ FİYAT VERİLDİ

Türkiye'de sadece Doğu Ka-radeniz bölgesinde yetiştirilen Pazar kalitesi puro tütününe, Pazartesi günü açılan Karade-niz Bölgesi Ekici Tütün Piyasa sında 170 lira baş fiyat verilmiş tir.

Diğer tütün üreticileri gibi pa ro tütünü üreticileri de verilen baş fiyatın yetersiz olduğunu, bu gidişle önümüzdeki yıllarda pazar tütünü ekimi yapılmayaca ğını söylemişlerdir.

Pazar kalitesi puro tütünü ge çen yıl 140 lira baş fiyatla alın mıştı.

ithalatçılara

(Baştarafı 1. Sayfada)
ı verileceği bildirilmiştir.

DANIŞTAY'DA DAVA AÇILIYOR

Öte yandan Kocaeli Bölgesin deki sanayi kuruluşlarının tem silcileri kur farklarının [illegible] mesi için Danıştaya başvuracak larını açıklamışlardır.

İzmit Ticaret ve Sanayi Oda-sı'nda yapılan toplantıda hükü-metin bu konuda almış olduğu karar ve tutum eleştirilmiş, kur farklarının verilmemesi halinde özel teşebbüsün çalışmasının zorlaşacağı belirtilmiştir.

İŞ ADAMLARI OLUMLU KARŞILADI

Maliye Bakanlığı tarafından kur farklarının fiilen ithali yapıl mış mallar için ödeme süresi nin üç aydan on aya çıkarılma sını sanayiciler ve iş adamları «olumlu bir hareket» olarak yo rumlamıştır.

TÜSİAD Başkanı Feyyaz Ber ker, ANKA Ajansı'nın konu hak kındaki sorusunu şöyle cevap-landırmıştır:

«Sürenin üç aydan on aya çı karılmış olması şüphesiz olum lu bir harekettir, ancak diğer gerçeği ortadan kaldırmayacak-tır. Fiilen ithalatı yapılmamış olan mallar için süre değişikli ği tanınmamış olması ödemele rin [illegible] güçlük çekilecektir. Şubat 1977 tarihinde parasını ya-tırmış ve transferlerin ne zaman yapılacağı belli olmadı-ğı bir uygulamada doğru yol transferin yapılacağı tarihte kur farklarının talep edilmesi şek-linde olmalıydı. Temennimiz, bu konuda yeni bir değişiklik yapıl masıdır.»

SOYSAL'IN GÖRÜŞÜ

İktisadi Kalkınma Vakfı Yöne tim Kurulu Başkanı Ertuğrul Soysal da ANKA Ajansı'nın so rusunu cevaplandırırken, kara-rın sürpriz olmadığını, Maliye Bakanı'nın Amerika gezisinden önce durumun sanayicilere du-yurulmuş olduğunu belirtmiş ve şöyle demiştir:

«İktisadi Kalkınma Vakfı Baş kanı olarak, içinde bulunduğu-muz fevkalade sıkışık ekonomik durumda bu yükü kanunsuz, haksız fakat yükselmesi gere-ken bir vecibe olarak görmekte-yiz.»

AP

(Baştarafı 1. Sayfada)
değişikliği gerektiğinin belir-lenmesi sırasında yapılan a-çıklamalarla ortaya çıktığı görülmüştür.

Şinasi Ertan'ın yanısıra Yavuz Onursal ve Aydemir Aşkın'ın Partinin ortaya koy duğu hizmetlerle sağda de-ğil, sosyal demokrat bir par-ti olduğunu belirtmeleri tep-kilere yol açmıştır. Bu ko-nuşmanın basına yansıma-sından sonra AP Karşıyaka Gençlik Kolları konuyla ilgi li olarak yayınladığı bildiri-de, «Ahtapotun kolları şim-di bütün yurtta hareket ha-lindedir ve en önemli hedef de Sayın Demirel'dir» de-nilerek şöyle devam edilmiş-tir:

«Şimdi İzmir'de yeni bir oyun tezgâhlanmaktadır. Başrol bu kez İl Başkanı Hayri Yorgancıoğlu ve Ya-vuz Onursal'a verilmiş bulun maktadır. Teşkilât temsilci-leri AP'yi nasıl kurtaracağız imajı gibi masum ve samimi bir maske altında hakimiyet sağlayacaklarını ummakta-dırlar. Marksist bir inanca sahip olan Merkez İlçe Baş-kanı Yavuz Onursal ve Şina-si Ertan «AP sosyal demok-rat bir partidir» diyerek far-kında olmadan kendilerini açığa vurmuşlardır.»

Yabancıların

(Baştarafı 1. Sayfada)
Enerji ve Tabii Kaynaklar Ba-kanlığına başvurarak magnesit arama ve işletme faaliyetleri için izin istemiş, bu istemin ge ri çevrilmesi üzerine de danış-taya müracaat ederek bakanlı-ğın bu kararının iptalini istemiş tir.

Davanın görüşüldüğü Danış-tay 8. Dairesinde konuşan fir-ma temsilcisi, Enerji Bakanlığı-nın istemlerini madenlerin ser-mayesinin yarısından fazlası ve ya tamamı yabancılara ait olan şirketler tarafından aranmasına ve işletilmesine olanak bulun-madığı gerekçesiyle geri çevir-diğini söylemiş, maden kanunun buna olanak verdiğini ifade ede rek yasal olanaksızlıktan söz et menin yasalara aykırı olduğunu öne sürmüş ve kararın iptalini istemiştir.

Enerji Bakanlığı temsilcisi ise, maden arama ve işletme ruhsa tının ancak maden arayacak ve ya işletecek kişi yada kurulu-şun yabancı uyruklu olmaması halinde verilebileceğini belirt-miş, sermayenin yarısından faz lası veya tamamı yabancılara ait olan bir şirkete bu iznin ve-rilemeyeceğini söylemiştir.

Konu ile ilgili olarak müta-laasını bildiren kanun sözcüsü ise, 1961 Anayasasının 130. mad desinin tabii servet ve kaynak-ların devletçe işletilmesi kuralı-nı getirdiğini belirtmiş, 6309 sa yılı maden kanunun yabancı şirket ve kişilerin Türkiye'de ma den aramalarına olanak veren 13. ve değişik 62. maddelerinin anayasaya aykırı olduğunu, bu nedenle ilgili maddelerin üzerin de gerekli inceleme yapılması-nı sağlamak amacıyla konunun Anayasa Mahkemesine intikal ettirilmesini ve davanın durdu-rulmasını istemiştir.

Danıştay 8. Dairesinin konuya ilişkin kararını önümüzdeki gün-lerde vermesi beklenmektedir.

Türkiye'de

(Baştarafı 1. Sayfada)
öteki kesimlerdeki tahmini işgü cü fazlasının da eklendiğinde işsiz sayısının 4 milyonu aştığı kaydedilmektedir.

Türkiye'de istihdam sorunu-nun çözümünün giderek acil ön lemler alınmasını gerektirecek boyutlara ulaştığını belirten ilgi liler beş yıllık planlarda hedef alınan istihdam olanaklarının bugüne kadar sağlanamadığını bildirmektedirler.

Devlet Planlama Teşkilâtı is-tatistiklerine göre 1976 yılında 15-64 yaş arasındaki çalışabilir nüfusun açık işgücü fazlası iki milyon 79 bin iken, 1977 yılında bu sayı 2 milyon 183 bin kişiye ulaşmıştır.

1962 - 1975 dönemi plan he-deflerinde yer alan istihdam sa yıları esas alındığında Türkiye' de açık işsizlik artışı yüzde 7,93 oranında olmaktadır.

MHP'li

(Baştarafı 1. Sayfada)
keş'in şifreli emir taşıyan de-meci ile radyo ve televizyonlar dan örgüte duyurulan faşist **Mussolini**'den aktarılan **«büyük yürüyüş»**ün sınırlandırıldığı ve sadece Kırıkkale ilçesinde yapı lacağı, yürüyüşün Ankara'ya ka dar uzanmayacağı belirtilmiş-tir. MHP Kırıkkale İlçe Başka-nı **Osman Uyar**, düzenlediği ba sın toplantısında, yürüyüşün 1 Nisan günü **Türkeş'in** de katı-masıyla yapılacağını söylemiş-tir. Uyar, **«yetkili mercilerden izin aldık, Cumartesi günü saat 13.30'da ilçenin nokta mevkiin-de başlayacak olan yürüyüş, Cumhuriyet meydanında düzen-lenecek mitingle sona erecektir»** demiştir. Uyar, yürüyüşün ama-cının **«pahalılık, anarşi, ülkücü işçilerin hunharca katliamı, öğ-retmen ve memur arkadaşlarımı zın başka yerlere atanmaları, anarşi, kin ve husumetin kalk-masıyla birlikte birlik ve bera-berlik»** olduğunu savunmuştur.

MHP Genel Sekreter Yardım-cısı **Yaşar Okuyan** da, ANKA muhabirinin sorularını cevaplan dırırken şöyle demiştir:

«Bizim yürüyüşümüzün amacı faşist CHP hükümetinin zulmü nü, baskılarını protesto etmek-tir. Bu yürüyüşler de bir merkez den idare edilmemektedir? İl ve ilçe örgütlerimiz, yer yer faşist CHP hükümetinin zulmünü, iş-kenceleri, baskıları kıyımları ve partizanlığı protesto için yürü-yüş ve miting yapıyor olabilir.»

Okuyan'ın bu sözleri ve, MHP yöneticilerinin radyo ve televiz-yondaki şifreli ifadeleri, MHP'-nin yapabildiği kadar yerde anarşik olaylara girişeceğinin bir belirtisi olarak görülmekte ve hükümetin nabzını ölçmeye devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bağ-Kur gelirlerinin 4 milyarı aştığı açıklandı

KONYA, (THA)
Konya'da Esnaf ve Sanatkâr lar Dernekleri Birliğinin yıllık genel kurul toplantısında konu-şan BAĞ-KUR Yönetim Kurulu Başkanı **Mekki Keskin**, BAĞ-KUR'un beş yıl içinde büyük bir gelişme gösterdiğini, üye sa yısının bir milyonu, gelirinin de 4 milyar lirayı aştığını bildire-rek **«amacımız esnaf ve sanat-kârın sosyal güvencesini sağla maktır»** demiştir.

Ev kadınlarının da BAĞ-KUR kapsamına alınacağını, kadınlar da emeklilik yaşının 50, erkek-lerde 55 olacağını bildiren **Kes kin**, konuşmasında daha sonra şu açıklamalarda bulunmuştur:

«Emekli olacak üyelerimizin, işyerlerin kapatma zorunluğun-dan kurtulmaları için bir yasa değişikliği üzerinde çalışılmakta dır.

İhtiyarlık, kaza ve ölüm hal-lerinde, üyelerimizin emeklilik maaşından aile bireyleri de ya rarlanacaktır. Bu emekli maaşı 2500 lira olarak belirlenmiştir. Üyelerimizin sağlığı genel sağ lık sigortası kapsamı içinde gü vence altına alınacaktır.

BAĞ-KUR kapsamına alınan muhtarlar bir sonraki dönemde seçilemezlerse, istekleri halinde emeklilik işlemlerinin devamı sağlanacaktır.»

Kongrede Yönetim Kuruluna **M. Necmi Aşçı, Ömer Çoktosun, Mehmet Bilici, Muzaffer Oğul-du, Ali Kılıç, Behçet Çavuşoğ-lu, Ömer Yıldız, Hüseyin Güçlü, Hasan Tosun** seçilmişlerdir. Yö-netim Kurulu aralarında görev bölümü yapacaktır.

Türk Hukuk

(Baştarafı 1. Sayfada)
güvenliğinin önemini belirtir ken öte yandan da faşizmin nasıl bir toplumsal kanser olduğunu bilimsel bir şekilde ortaya koyacaktır.»

Yurt

(Baştarafı 1. Sayfada)
Genel ve Katma Bütçeli Dai relerle Kamu İktisadi Teşeb-büslerinin yurt dışı kadrola-rının üçte biri iptal edilmiş-tir.

Bakanlar Kurulu'nun dün yayınlanan kararnamesinde Genelkurmay Başkanlığı ile Milli Savunma ve Dışişleri Bakanlıklarının kadroların-daki indirimin görevin ge-reğini aksatmayacak düzey-de tutulacağı belirtilmiştir.

Bildirildiğine göre Dışişleri Bakanlığının çok az sayıda dış görevlisine karşılık diğer Bakanlıkların ve Kamu İkti-sadi Kuruluşlarının çok şiş-kin düzeyde yurt dışı görev-lisi bulunmaktadır. Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün Mil-let Meclisi'nde dış görevlile-rin pek çoğunun yer sıkıntı-sı nedeniyle göreve gelmeyi sıraya bindirdiklerini açık-lamıştır.

Bakanlar Kurulu'nun son kararı gereğince tüm kamu kuruluşları dış ülkelerdeki ge rekli görevli sayısını yeniden saptayacaklar, üç ay içinde de gereksiz kadroları Tür-kiye'ye çağıracaklardır. Tür-kiye'ye gelecek olan personel yurt içi kadrolara atanacak-tır.

Tüm

(Baştarafı 1. Sayfada)
ren bölgelerde konutların yapımı işini bize verebilecek böylelikle tüm hükümlülere iş sağlayacağız. Bunlar hem daha rahat olacaklar, hem de daha özgür» demiştir.

Cezaların infazı hakkında-ki 657 sayılı kanun tasarısını görüşmek üzere dün Adalet Bakanlığında Yargıtay Baro-lar Birliği, Hukuk Fakültele-ri Yüksek Hakimler Kurulu ve Bakanlık yetkililerinin ka tıldığı bir toplantı yapılmış-tır. Toplantının açış konuş-masını yapan Adalet Bakanı Can, bundan sonra da alına-cak olan kararlarda, yapıla-cak çalışmalarda ortak ha-reket edileceğini, önerilerin birlikte saptanacağını bildir-miş, elbirliği ile bütün güç-lüklerin giderileceğini söyle-miştir.

Bakan konuşmasında, in-faz Yasasındaki değişikliğin 50 bin hükümlü ve ailesine yeni olanaklar sağlayacağı-nı bildirmiş «En önemlisi iyi halin tesbitidir. Bu iyi hali kim tesbit edecek. Biz bunu sadece cezaevinin müdürüne ya da gardiyanına bırakma-yacağız. Bunu hepimiz sap-tayacağız. İyi hal görülen hükümlülerin cezalarının ya-rıdan fazlası indirilecektir» demiştir.

CHP'li Öztorun; 'Örgütlü faşizm devlet olanaklarını ele geçirdi,

ANKARA, (İSTA)
CHP ortak grubunun dünkü toplantısında gazetemizde ya-yınlanan Alpaslan Türkeş-Adolf Hitler ilişkileri ile ilgili olarak açılması istenen araştırma önergesi yerine başka meclis denetim yollarının denenmesi kararlaştırılmıştır. Ortak grubun dünkü toplantısında önergeyi savunan CHP Adana Milletveki-li **İsmail Hakkı Öztorun** 12 Mart' tan beri Türkiye'de faşizmin güç lendiğini ve MC dönemleri adı altında üçbuçuk yıl koalisyon-lar içinde iktidar olma olanağı bulduğunu belirtmiş **«apaçıktır ki faşizm Türkiye'de siyasal, ve ekonomik düzeyde örgütlenmiş devletin olanaklarını ele geçir-miş, önemli bir güç haline gel-miştir»** demiştir.

Öztorun'un önergesini açıkla-yan konuşmasından sonra CHP grup yöneticileri önergenin ve-rilmesine karşı oyladıklarını be-lirtmişler ancak araştırma öner-gesi vermenin konunun açıklığa çıkması yönünden yararlı olama yacağını sayısal çoğunluğun bu na yetişmediğini bildirmişlerdir.

CHP grup yöneticileri araştır-ma önergesi yerine «gündem dışı konuşma» yada «soru öner gesi» gibi denetim yollarının de nenmesinin sağlıklı bir yöntem olacağını belirtmişlerdir. CHP'li grup yöneticilerin açıklamasın-dan sonra araştırma önergesi yerine Hitler - Türkeş ilişkileri ile ilgili olarak diğer denetim yollarının denenmesi kararlaştı-rılmıştır.

ABD, Niyet mektubunun

(Baştarafı 1. Sayfada)
nın **Türkiye'nin Uluslararası Para Fonu** ile imzaladığı ni-yet mektubu ve daha önce aldığı ekonomik önlemler ko nusunda yaptığı açıklama-nın Amerikan Haberler Mer-kezi'nce yayınlanan metni şöyledir:

Soru — Türkiye Maliye Bakanı IMF ile bir niyet mektubunun imzalandığını 23 Mart'ta açıkladı. Bakanlı-ğın herhangi bir yorumu var mı?

Cevap — Bir Stand-By an-laşmasına varmak için bir niyet mektubunun Türkiye ve IMF tarafından imzalan-mış olmasından memnunuz, önerilen anlaşmanın şimdi onaylanmak için IMF Yö-netim Kurulu'na sunulması gerektiğinden, anlaşmanın kendisi hakkında bir yorum-da bulunma durumunda deği liz. Mamafih, IMF ile bir Stand-By anlaşmasının im-zası ve Ecevit Hükümeti ta-rafından alınan ekonomik is tikrar tedbirlerini Türkiye'-nin ekonomik sorunlarının çözümlenmesine doğru ö-nemli adımlar olduğundan eminiz.

TÜRK EKONOMİSİNİN UZUN VADELİ OLANAKLARI İÇİN ÜMİTVARIZ

Soru — Bu müzakerede Birleşik Amerika'nın rolü ne idi?

Cevap — Doğrudan doğ-ruya herhangi bir rolümüz yoktu. Mali güçlüklerin de üye devletlere en iyi yardım edebilecek uluslararası ku-ruluş olarak IMF'e sağladı-ğımız destek iyi bilinmekte-dir. Eski bir dost ve mütte-fik olarak, Türkiye'nin eko-nomik sorunlarına duyduğu-muz yakın ve sürekli ilgi ve endişeyi Türk Hükümeti-ne ifade ettik. IMF ile tat-min edici bir anlaşmayı mü-zakere yolundaki Türk çaba-larında görülen başarıdan cesaret bulduk ve Türk eko-nomisinin uzun vadeli ola-nakları için ümitvarız.

EKONOMİK AMBARGO OLMAMIŞTIR

Soru — Birleşik Amerika ve diğer Batılı ülkeler ta-rafından Türkiye'ye karşı, silah ambargosuna benzer, ekonomik bir ambargonun uygulandığı yolunda sözler vardı. Böyle bir ambargo var mıdır, ya da oldu mu?

Cevap — Türkiye'ye karşı herhangi bir Amerikan e-konomik ambargosu olma-mıştır ve yoktur. 1975 Şu-bat'ında Türkiye'ye silah sa-tışları ve askeri yardımın kı-sıtlanması uygulamasından beri geçen süre içinde hem İhracat-İthalat Bankası hem de Birleşik Amerika Ticari Bankaları Türkiye'de önem-li taahhütlere girişmişlerdir.

Özel bankacılıkta toplu-mun aldığı kararlar hiçbir şekilde Birleşik Amerika Hü-kümeti ile koordine edilmiş değildir ve sadece bu toplu-mun kendi yöntemleri ve yar gılarına dayanan ticari ka-rarlardır, IMF ile bir anlaş-ma yanında Türk Hükümeti tarafından geçenlerde açık-lanan ekonomik tedbirlerin uygulanmasının Türk eko-nomisine güveni iade etmeye yardımcı olacağını ümit e-diyoruz. Birleşik Amerika Hükümetinin Türkiye'nin u-zun vadeli ekonomik olanağı bakımından tutumu kuşku-suz olumludur.

BUSİNESS WEKK: «ABD ÜSLERİ KAPATİLABİLİR»

Öte yandan ABD iş çevreleri-nin görüşlerini yansıtan ve eko-nomik konulardaki etkinliği ile tanınan «Business Week» der-gisinde, ABD'nin, silah ambargo sunu kaldırmaması halinde Ece vit Hükümetinin Türkiye'deki Amerikan üslerinin faaliyetlerine tamamen son vereceğinden en-dişe duyulduğu belirtilmiştir. Dergide, Türkiye'nin tarafsızlık politikasına kaymasından duyu-lan endişe de dile getirilmiştir.

Derginin son sayısında yer alan bir yorumda, Başbakan Bü lent Ecevit'in ABD'ye, 30 Ma-yıs'ta Washington'da yapılacak NATO zirvesine kadar süre ta-nıdığı ve bu tarihe kadar ambar gonun kaldırılmaması ve savun ma işbirliği anlaşmasının onay-lanmaması halinde Türkiye'de halen faaliyette bulunan ABD ve NATO üslerinin kapatılacağı-nı bildirdiği kaydedilmiştir.

1960 yılında Sovyetler Birliği üzerinde düşürülen U-2 casus uçağının İncirlik hava üssünden kalkmış olduğunun hatırlatıldığı yorumda, bu üslerin kapatılması ile Amerikan haberalma zinci-rinde önemli bir açık doğduğu ve Sovyetler Birliği ile stratejik silahların sınırlandırılması konu sunda bir anlaşmaya varılması halinde, bu üslerin yokluğunun ABD'nin anlaşmaya uyulup uyul madığını kontrol yeteneğini önemli ölçüde sınırlayacağı kay dedilmiştir.

«ABD silah satışları konusun da Türkiye'nin ültimatomu» baş lıklı yorumda, Türkiye'ye silah ambargosu uygulanmasına yol açan gelişmeler ve ABD kong-resinin savunma işbirliği anlaş-ması ile Kıbrıs sorunu arasında ilgi kurması kısaca özetlendik-ten sonra şöyle denilmektedir:

«Ecevit belki de blöf yapıyor. Çünkü Türkiye, Sovyet tehdidi-ne karşı üslerden vazgeçebile-cek durumda değildir. Öte yan-dan Ecevit'in sağcı muhalifleri de, onun liberalizmine büyük bir kuşku beslemekte bu politi kayı, Sovyetlerle flört etme ola rak nitelemektedirler. Buna kar şılık Ecevit ve yandaşları ise, ülkedeki ABD ve NATO üsleri-nin Sovyetler Birliğine karşı bir tehrik unsuru olduğunu, kaldı ki, ABD'nin Türkiye'nin silah ge reksinmelerini karşılamamakla ülkenin savunma potansiyelini zayıflattığı görüşünü savunmak tadırlar.

Bu arada Türk liderleri, açık ça belirtmemekle birlikte Was-hington'un Akdeniz'deki zayıflı-ğından da endişeye kapılmış görünüyorlar. Bunun bir belirti-si, Türkiye'nin, bu yıl başların-da Etiopya'ya silah taşıyan Sov yet uçaklarının Türkiye üzerin-den geçmesine ses çıkartmama sıdır. Öte yandan Başbakan Bü lent Ecevit'in, büyük devletler arasında çatışmanın alevlendiği sıralarda Türkiye'nin geleneksel olarak izlediği tarafsızlık politi kasını yeniden gündeme getir-mesi tehlikesinin de gözardı edil memesi gerekir.»

Öte yandan, ABD'deki Yuna-nistan Büyükelçiliğinden yapı-lan bir açıklamada, Türkiye'deki bazı üslerin yanısıra Yunanistan' daki ABD üslerinin kapatılmış olduğu şeklindeki haberler yalan la[illegible]ş, **«Yunanistan'daki tüm ABD üsleri faaliyetlerini sürdür mektedirler»** denilmiştir.

Konya'da 6 köylü tutuklandı

KONYA, (İSTA)
Konya'nın Karapınar ilçesin-de, Karakışla köyünden **Halil Koku, Necip Macit, Feyzullah D[illegible]an, Davut Karakışla, Adem Ayan, Ramazan Çelebi** adlı 6 köylü yurttaşımız, devlete ait boş bir araziyi sürerek ekime hazırladıkları gerekçesiyle yaka lanarak tutuklanmışlardır.

Diyarbakır Eğitim Enstitüsüne giriş puanları belirlendi

DİYARBAKIR (THA)
Diyarbakır Eğitim Enstitü-sü Müdürü Şükrü Orhan'ın verdiği bilgiye göre, 1976177 ve 1977-78 öğretim yılı için 31 Mart akşamına kadar ke-sin kayıt yaptırabilecek olan 696 öğrencinin girecekleri bölümler için istenilen taban puanlar saptanmıştır. Buna göre:

1976-1977 yılı: Türkçe, gün düz bölümü: 385, 427, gece bölümü: 384, 180, Sosyal Bil-giler, gündüz bölümü: 410, 677, gece bölümü: 406, 457, Matematik bölümü, gündüz: 401, 176, gece bölümü: 396, 902, FKB, gündüz bölümü: 398, 467, gece bölümü: 391, 140, İngilizce bölümü, gün-düz: 436, 381, gece bölümü: 443, 773, Fransızca, gündüz bölümü: 404, 455, gece bölü-mü: 411, 910, Almanca, gün-düz bölümü: 376, 426, gece bö lümü: 395, 377,014. 1977-1978 yılı: Türkçe, gündüz bölümü: 384, 571, gece bölümü: 395, 819, Sosyal Bilgiler, gündüz bölümü 403, 293, gece bölü-mü: 421, 876, Matematik, gün düz bölümü: 401, 957, gece bölümü: 399, 872, FKB, gün-düz bölümü: 407, 255, gece bölümü: 407, 765, İngilizce, gündüz bölümü: 461, 365, ge-ce bölümü: 482, 246, Fransız-ca, gündüz bölümü: 428.32, gece bölümü: 443, 450, Al-manca, gündüz bölümü 365, 890, gece bölümü: 405, 302.

Ders Aletleri Yapım Merkezi'nin komando Müdürü görevden alındı

ANKARA, (İSTA)
Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Ders Aletleri Yapım Merkezi'nin komando müdü-rü Şükrü Güzel görevden alın mış yerine İstanbul Tekstil Endüstri Meslek Lisesi Müdü rü Bekir Yöndemoğlu atan-mıştır.

MC tarafından göreve ge-tirilen Şükrü Güzel'in görev-den alınmasından sonra bir çok özel şirketten teklif al-dığı bildirilmiştir. Ders Alet-leri Yapım Merkezi'nde çalı-şan işçiler işyerinde DİSK'e bağlı Maden-İş'in üye sayısı nın fazla olmasına rağmen Türk Metal Sendikasının yet ki kazanmasına komando mü dürün neden olduğunu bildir mişlerdir. İşyerinde bir bas-kı unsuru oluşturmaya çalı-şan komandoların işlerine son verilmesi gerektiğini be-lirten işçiler yeni yönetim-den bu doğrultuda bir çalış-ma beklediklerini söylemiş-lerdir.

Belçika Dışişleri Bakanı Türkiye'den ayrıldı

ANKARA (İSTA)
Belçika Dışişleri Bakanı Henri Simonet resmi temas-larını tamamlayarak dün Türkiye'den ayrılmıştır. Si-monet ayrılmadan önce yap tığı konuşmada Türkiye'nin NATO ittifakı içinde layık olduğu yeri alması için çalı-şacaklarını söylemiştir.

Dışişleri Bakanlığı yetkili çevreleri Türkiye ile Belçika arasında yapılan görüşmeler-den sonra bir açıklama olma dığını ifade ederek iki NATO ülkesi arasındaki görüşme-lerden sonra resmen bir a-çıklama yapılmadığını bil-dirmişlerdir.

Öte yandan dün İsviçre'-nin Cenevre kentinde başla-yan Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansı'nın 7'in-ci Dönem Toplantısı Türkiye Heyeti'nin de katılmasıyla başlamıştır. Dışişleri Bakan-lığı yetkilileri bu konuda ya-rın Türkiye'nin görüşünü de içeren bir açıklamanın yapı-lacağını belirtmişlerdir.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

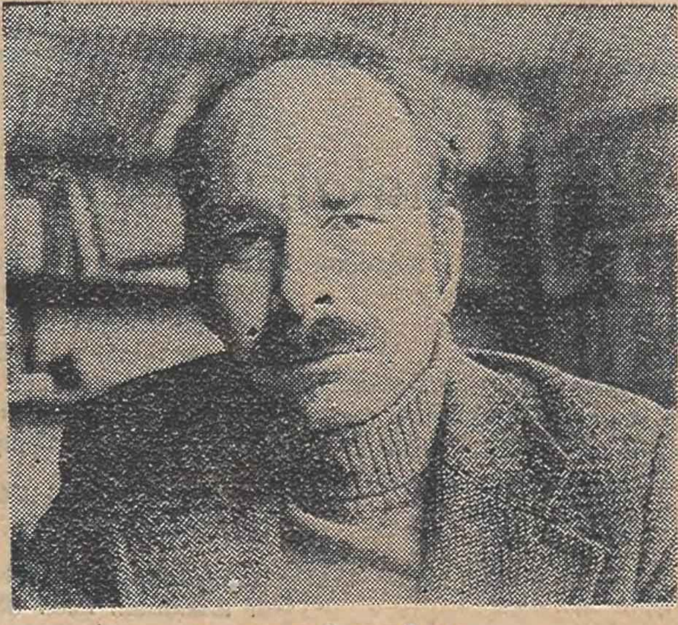
Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurtdışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Politika'da sanat edebiyat

Cengiz GÜNDOĞDU

"Sapak„ın yazarı Cengiz Gündoğdu ile bir söyleşi

"Sapak" Cumhuriyet Tarihi'nin 1923-27 dönemini irdeliyor

«Sapak» bir süreden beri Kadıköy Şehir Tiyatrosu'nda oynanıyordu. Şimdilerde oyun Harbiye Şehir Tiyatrosu'nda izleniyor. Cumhuriyet tarihinin ilk dönemini bir oyun yazarının bakışıyla değerlendirmesi açısından da ilginç bir oyun «Sapak». Aşağıda oyunun yazarı Cengiz Gündoğdu ile yaptığımız bir söyleşiyi okuyacaksınız.

SORU: Sayın Cengiz Gündoğdu «Sapak»ı yazma nedeninizi açıklar mısınız?

CENGİZ GÜNDOĞDU: «Sapak»ın bir yerinde yüzbaşı Necati şöyle der:

«Tarih bundan daha büyük bir yanlışlık yazmamıştır.» «Sapak»ı işte bu yanlışlığı göstermek için yazdım. Neydi bu yanlışlık? Ulusal kurtuluş savaşı batılı saldırgan ulaslara karşı verilmiş bir anti - emperyalist savaştı. Anti - emperyalist kurtuluş savaşının doğal sonucu, yurtta eşitlikçi, insancıl bir düzen kurmaktı. Tarih bize gösteriyor ki, kurtuluş savaşından sonra, Türkiye'de eşitlikçi, insancıl bir düzen kurulmadı. Peki ne kuruldu? Kurtuluş savaşından sonra devleti ele geçiren toprak ağaları, işbirlikçiler korkunç bir beceriyle temeli eşitsizliğe dayalı bir düzen kurdular... O kadar ki, 1923 İzmir İktisat Kongresi'nde işçiler için alınan kararların hiç biri uygulanmadı da, toprak ağaları için alınan aşarın kaldırılması kararı birkaç yıl sonra yürürlüğe girdi. «Sapak» 1923'den sonra toprak ağalarının, işbirlikçi tüccarların devleti nasıl ele geçirdiğini anlatıyor.

SORU: 1923 - 1927 dönemini ele alıyor oyununuz. Bu döneme eğilmekle gerçekten bugün için ipuçları çıkarabildiniz mi?

GÜNDOĞDU: Kalkınma bir sınıf işi. Bir ülkeyi kişiler değil, sınıflar kalkındırır. Bu açıdan bakıldığında 1923'de devleti ele geçiren sınıfların bugüne dek ülkemizi kalkındırmadığını görüyoruz. O kadar ki 1923'de dış ödemeler dengesi açık veriyordu, 1978'de de veriyor. 1923'den beri çözülmüş görünen sorunların hiç biri çözülmedi Türkiye'de. 1923'ün Ekonomi Bakanı Mahmut Esat'ın dediği gibi: «Türk ihtilalcileri işe yaramayan bir tutam kanun yaprakları buldu ellerinde» gözlerini açınca. Türkiye'yi kalkındıramayan toplumsal güçler, öyle sanıyorum, yüzakıyla çıkamayacaklar tarihin önüne «Sapak»ta bunları gösterdim.

SORU: «Sapak» için gösterilen olumlu ya da olumsuz tepkilere tanık oldunuz mu?

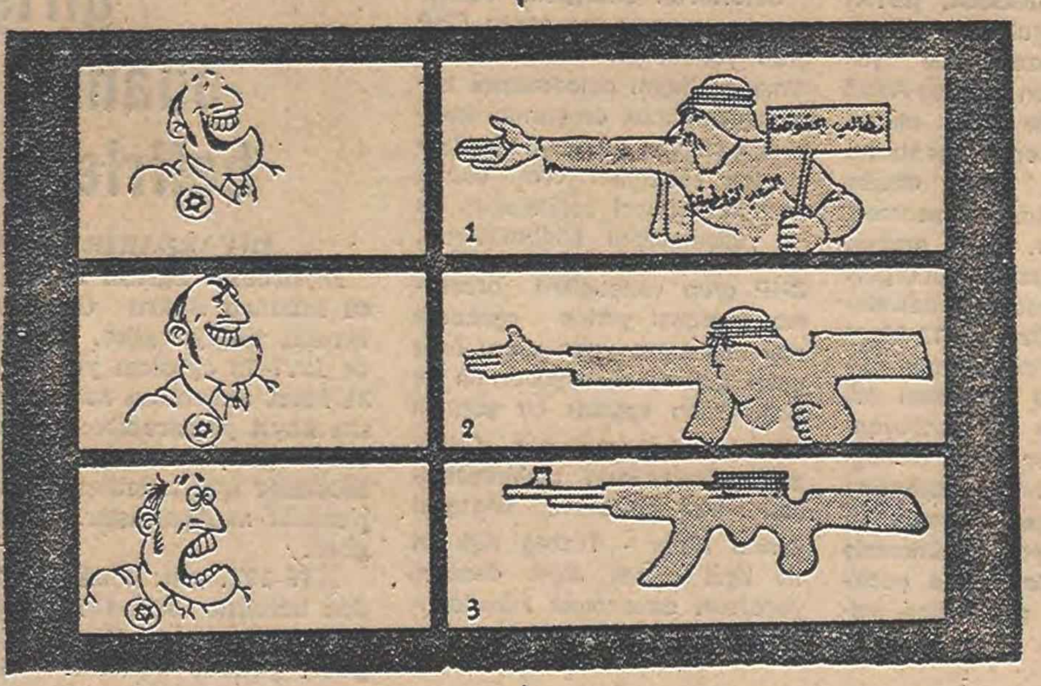
GÜNDOĞDU: Olumsuz değil de «üzüntülü tepkiler»e tanık oluyorum. «Necatiyi neden öldürdün?» diye soruyorlar. Hiç kimse Necatinin ölmesini istemiyor. Güzel bir duygu. Ama şunun bilinmesini istiyorum. Necati'yi ben öldürmedim Necatiyi 1923'den bu yana hakça, insanca düzen isteyenleri öldürenler öldürdü «Sapak»ta. Bir de şu var. «Sapak»ın karamsar, umut verici olmayan bir oyun olduğu söylendi. Ben kimseye umut veremem. Vermem de anlamsız olur. Umut yaşamdan fışkırır çünkü «Sapak» bu anlamda umutsuz bir oyun değildir. Necati ölür ama, Necati'nin arkadaşları, emekçiler ölmez.

SORU: Oyun yazarlığınız üzerine bilgi verir misiniz?

GÜNDOĞDU: Bilgi verecek pek önemli yanım yok «Sapak»ı beş yılda yazdım. 1923'ü gün ışığına çıkarmak için yüzlerce kişiyle konuştum. Belge topladım. Sonra yönetmen Burçin Oraloğlu'yla çalıştık bir buçuk yıl kadar. Oraloğlu'yla yeniden yazdık diyebilirim.

SORU: Oyun yazarının bugün Türkiye'de başlıca sorunları sizce nelerdir?

GÜNDOĞDU: Şurdan başlayalım. Bir yazar oyun yazdı. Bu oyunu nasıl oynatacak. Özel tiyatrolarda bu iş nasıl oluyor bilmiyorum. Demek istediğim şu: Özel tiyatrolarda beşu çıkar: Yazar, emek ürünü oyunlarının kaybolması gibi acı bir sonucu her zaman göze alacak. Benim üç oyunum kayboldu. Bundan oyun nasıl kaybolur, bunu bilemem. Ödenekli bir tiyatroyu, örneğin İstanbul Şehir Tiyatroları'nda verilen bir oyun yönetmen bekler. Gerçek şu ki, bir yönetmen de adı bilinmedik bir yazarın oyununu zor okur. Okusa bile düzeltilebilecek bir iki aksaklık yüzünden oyunu geri çevirir. Öyle sanıyorum, bir çok tiyatroda yönetmen bekleyen bir sürü oyun var. Diyelim yazar bütün bu engelleri aştı oyunu sergilendi. Sergilenen bir oyunun te- [illegible] Bu telif ücretiyle oyun değil. dilekçe bile yazılmaz. Ama yazmak öyle bir tutku ki, ne kaybolan oyunların üzüntüsü, ne telif ücretinin komikliği yazarı durdurmuyor.. Aslında söylenecek çok şey var.

SON ŞARKI

Yirminci doğum yılında
Filistinli bir genç kız
Yaşadığı günü düşünüyor...
Çamurlu, uzun bir yol
Ve tel örgülerin ardında
Barış.
Yaşadığı günler
Yaşadığı yıllar...
Geçmişiyle
Geçmişin karanlığı arasında
Yüreklerde gömülen özleyiş...
Ağır ağır yaklaşan geleceği
Ve yavaşça ilerleyen günü.
Geleceği soranlar
Bekleyenler
Mahpuslar. Mülteciler ve ölenler...
Acaba dönecek mi genç kızlar?
Filistin'e...
Tekrar canlanır mı o toprak
Meyve verir mi o ağaç
Yoksa böyle kalır mı günler...
Kan, inilti, ezinç
Ve gözyaşları...
Hayır, artık
Karşı çıkıyorum
Başkaldırıyorum
Geleceğe
Hayır, binlerce hayır..
Döneceğim
Azimle, güçle, inançla
Döneceğim
Annemin gözyaşlarını silmeye,
Eline silah vermek için
Dayımın
Canını geri vermek için
Sırtına bir klaşinkof
Gönlüne bir umut
Benim umudumu.
Belki bir gün döneriz diye
Sevdiğim topraklara
Toprağıma
Çiçekli, bahçelere
Güllerle dolu vadilere
Korkmuyorum
Onlardan ve güçlerinden.
Çünkü
Ben de güçlüyüm artık
Hem de bin kat
Döneceğim
Umutlu bekleyen
Topraklarıma
Ama
Gücümle..
Bu sefer..

AHMET FUAT NECİM
(Çev. Hüsnü Mahli)

"DÜNYA TİYATRO GÜNÜ„ KUTLANDI

«17. Dünya Tiyatro Günü» 27 Mart Pazartesi günü çeşitli toplantılarla kutlandı. Bu yılki kutlamada geleneksel bildiriyi Muhsin Ertuğrul okudu. Türkiye Yazarlar Sendikası Tiyatro Yazarları Kurulu Pazartesi günü Harbiye Şehir Tiyatrosu'nda bir toplantı düzenledi. Toplantıda TYS üyesi olan ya da olmayan tiyatro yazarları hazır bulundu. Oturumda tiyatro yazarlarının sorunları üzerinde duruldu ve gerekli girişimlerin yapılması öngörüldü.

Bu arada yeni kurulan Tüm Tiyatro Sanatçıları Birliği Derneği (Tİ-SAN) Başkanı Genco Erkal bir bildiri yayınladı. Bildiride şu görüşlere yer verildi:

«Çağlar boyunca insanoğlunun en saygın uğraşı dünyayı değiştirmeye yönelik olmuştur. toplumları, insanı daha iyiye, daha güzele doğru değiştirmek.

Dünya Tiyatrolar Gününde insanın bu onurlu uğraşının yanında yer alan yeryüzündeki tüm halkların mutluluğu için savaşsız, sömürüsüz, özgür bir dünyanın kurulması için tiyatro alanında emek verenlere selam.»

AÇT'de «Memo'nun düşü»

AÇT "Dünya Tiyatrolar Günü„nü Keçiören Yurdu'nda kutladı

Ankara Çocuk Tiyatrosu (AÇT) 27 Mart Dünya Tiyatrolar Gününü Keçiören Belediye Sağlık Yurdunda «Palyaçolar» adlı oyunla kutladı. Çalışmalarını eski AST'da sürdüren AÇT gerçek anlamdaki ÇOCUK TİYATROSU KAVRAMINI oluşturmak amacıyla semt turneleri de düzenlemektedir. Öte yandan AÇT'nin Memo'nun Düşü adlı oyunu başarıyla sürüyor.

doğruca | asım bezirci

Aziz Nesin, MESS Grevi, Nazım Hikmet(I)

I.

Aziz Nesin'in **«Büyük Grev»** masal-öyküsü geniş ve değişik yankılar yarattı toplumda. Ünlü gülmece yazarı kendisine yöneltilen eleştiriler ile onlara verdiği karşılıkları ve aldığı övgüleri kocaman bir kitapta toplamış. Bunları daha önce Vatan'da da okumuştum. Bütün ustalığına karşın, yazdıklarının çoğuna katılamadım. Nedenlerini anlatmak uzun sürer. Yine de kısaca şunu söyleyebilirim: Gerçi **«Büyük Grev»**de Aziz Nesin yalnızca Mess Grevi'ni değil, işverenin çıkarına olan tüm grevleri amaçladığını öne sürüyor ama bu, bir savunma taktiği olmaktan öteye geçmiyor. Nitekim, sonradan yapılan tartışmalar ve açıklamalar da söz konusu masalın temelde Maden-İş Sendikası'yla yöneticilerini hedef aldığını iyice ortaya çıkarıyor. O kadar ki, öykünün yazılış tarihi bile buna göre ayarlanmış: Yaklaşan DİSK kongresinde adı geçen sendikacıları yenik düşürmek için...

Olaya bu açıdan bakınca, **«Büyük Grev»**in gerçekliğine inanmak güçleşiyor: Söz konusu işkolunda (yani maden sanayiinde) artı üretim varmış, bu yüzden işverenler sendika yöneticileriyle anlaşarak grevi başlatmışlar! Oysa, sözü geçen sanayi dalında üretim artığı değil, üretim eksiği olduğu biliniyor. Üstelik, amaç üretimi durdurmaksa, grev çıkarmağa da ihtiyaç yok. İşverenler isterlerse, lokavt ilân edebilirler. (Nitekim, bazı işyerlerinde ettiler de.)

Aziz Nesin çürük bir gerekçeyle işçi sınıfının kimi önderlerini (dolaylı olarak Maden-İş Sendikası'nın devrimci yöneticilerini) karalamağa girişiyor. Hem de bunu grev sürerken, işçiler canlarını dişlerine takarak direnirken yapıyor. Bu davranışın olumsuzluğu ortada...

Aziz Nesin'in yerdiği grevin sonucundan hiç söz etmemesi de anlamlı.

★

Aziz Nesin, «Büyük Grev»le ilgili yanıtlarından birinde sözü Nâzım Hikmet'e getirerek şöyle diyor:

«Vatan gazetesinde Nâzım Hikmet'in yaşamı üstüne yazılar yazdım. Bu yüzden ne saldırılara uğradım. Nâzım'a yıkanmaktan hoşlanmazdı, demiştim. Evinde çok eşya göstermişim. Daha bunlar gibi şeyler...» (S.294).

Kendisine yöneltilmiş eleştirileri Aziz Nesin çoğunlukla «saldırı» diye niteliyor. Aslında bu, eleştiriye tahammülsüzlüğün, kendini yanılmaz, dokunulmaz saymanın belirtisidir.

Aziz Nesin'in sözünü ettiği **«Şen Olasın Nâzım Hikmet»** başlıklı yazı dizisindeki yorumlarının, düşüncelerinin çoğu yanlıştı, haksızdı, küçültücüydü. Bundan dolayı, Nâzım Hikmet'i yakından tanıyan ve derinden sevenlerden bazıları Aziz Nesin'e tepki göstermek gereğini duydular. Tiyatro 76 dergisinin açtığı bir soruşturmada şairin kızkardeşi Samiye Yaltırım, dostlarından Müzehher Vâ-Nû, A. Kadir, İbrahim Balaban, Kemal Sülker ile yazar Adnan Cemgil ve Asım Bezirci Nâzım Hikmet'i dürüstçe savundular. Aziz Nesin'in temelsiz savlarını belgelere, kanıtlara dayanarak teker teker çürüttüler. Bu arada sağcı basın Aziz Nesin'in yazılarından yararlanarak Nâzım Hikmet'e karşı çirkin yayınlarda bulundu. (Bunlardan birinin başlığını anayım yeter: **«Kim bu Köpek Gibi Ölen İradesiz Domuz?»**, Millî Gazete, 26.1.1977).

Nâzım Hikmet'i çok sevdiğini yazan Aziz Nesin, gerek bu yayınlar, gerekse savunmalar karşısında susmağı yeğ tuttu. Durumu düzeltmeğe yanaşmadı. Öyleyken şimdi kalkmış, sözü geçen savunmaları **«saldırılar»** diye, **«öze dokunmayan, gerçekdışı, sudan eleştiriler»** diye adlandırıyor, fakat yol açtığı iğrenç yayınlara ise hiç dokunmuyor. Bundan ötürü, Tiyatro Dergisinde (16.11.1976, Sayı 37) çıkan ve yeterince duyulmayan cevabımı yayımlamağı yararlı görüyorum. Böylece, Aziz Nesin'in haksızlığı daha iyi anlaşılmış olacaktır.

★

— Aziz Nesin'in yazdığı gibi, Nâzım Hikmet'i «insanlık üstüne çıkarıp mitleştirmek isteyenler» var mıdır? Bunları tanıyor musunuz? Kaç kişidirler ve etkileri nedir?

Nâzım Hikmet'i **«insanlık üstüne çıkarıp»** bir mit ya da put sayan kimseler de var mı, adları, ağırlıkları nedir? bilmiyorum. Belki üç beş kişi vardır, ama onların sözüne bakarak Nâzım Hikmet'i mit ya da put kabul etmek yanlış olur. Bu durumda, güya Nâzım Hikmet'i mit ya da put olmaktan kurtarmak amacıyla Aziz Nesin gibi kaleme sarılmak yersiz bir davranıştır; belki de gereksiz bir kıskançlığın ürünüdür. Dikkatli olmak gerek: Yoksa, Nâzım Hikmet'in var olmayan mitini ya da putunu yıkmağa çabalarken insan, kendini, yaratmağı tasarladığı kendi çürük mit ya da putunu yıkabilir!

— Yıllardır uğradığı bunca karalama ve aşağılama karşısında Nâzım Hikmet nasıl mitleşip, putlaşabilir? Bunu olanaklı görüyor musunuz? Ayrıca, aşırı alçakgönüllü, sevecen, kusurlarını açıklamaktan ve kendisini eleştirmekten çekinmeyen bir insan mit ya da put olabilir mi?

Bilindiği üzre, egemen çevreler Nâzım Hikmet'i yıllarca hapiste tutmuş, kişiliğini karalamağa çalışmış ve eserlerini yayınlatmamıştır. Ayrıca, kimi solcular (Hikmet Kıvılcımlı gibi) ile İkinci Yeni şairler de Nâzım Hikmet'i yermekten geri durmamışlardır. Önceleri susturulduğu, sonraları da yurt dışında bulunduğu için cevaplandırmadığı bu kara çalmalar ve yermelerin yaygınlığı karşısında Nâzım Hikmet'in mitleşip putlaşması çok güçtür. Üstelik, aşırı alçak gönüllü bir kişi olması, kusurlarını ve eksiklerini cesaretle açıklaması da bu güçlüğü büsbütün artırmıştır. Nâzım Hikmet kendisini zaman zaman öyle acımasızca eleştirmiştir ki, mitleşip, putlaşmasına olanak kalmamıştır. (Piraye hanıma, Kemal Tahir'e, Memet Fuat'a gönderdiği mektuplar bunun kanıtlarıdır.)

— Nâzım Hikmet'in yalan söylediğine, «durup dururken de yalan söylediğine» tanık oldunuz mu? Yalancılık konusunda onun ne düşündüğünü biliyor musunuz?

Nâzım Hikmet'in tutarlı bir **«bütün»** meydana getiren hayatı ve eseri, onun, toplumsal, ülküsel doğrulara sonuna kadar bağlı kaldığını, bu uğurda -ödün vermeden, çıkar gözetmeden- her türlü üzgüye göğüs gerdiğini göstermektedir. Bu söz götürmez gerçek ortadayken, Nâzım Hikmet'in durmaksızın yalan söylemekle suçlamak açık bir haksızlıktır.

Kuşkusuz, herkesin hayatında ufak tefek yalanları olmuştur. Fakat bunlar Nâzım Hikmet'te hem de kişiliğine dokunacak nitelikte değildir. Bir şiirinde de açıkladığı gibi, **«başkasını üzmemek için»**, **«başkasının hesabına utanarak»** söylemiş küçük yalanlardır...

TİYATRO GÜNLÜĞÜ

S. Günay Akarsu

Bölge Tiyatrosu' Devlet Tiyatrosu, Şehir Tiyatrosu sorunları gündemde

27 Mart **«Dünya Tiyatrolar Günü»**; bütün dünyada seyirciyi ve seyirci olmayan kitleleri tiyatroya çekmek için çaba gösterilir bu tarihte. Bizde de tiyatrolar simgesel bir davranışla o gün parasız oynarlar. Böylece tiyatromuz halka açılmış olur sözde. Bir gün parasız oynamakla tiyatro-halk diyalogunun kurulamıyacağını belirtmek bile gereksiz. Sen yıllarca küçük burjuva seyirciye tiyatro yap; tiyatronu gerek içerik gerekse biçim bakımından küçük burjuvanın isteklerine, beğenisine, sorunlarına göre düzenle; kısaca seni tiyatro olarak küçük burjuva yoğurup biçimlendirmiş olsun, ondan sonra kalk yılda bir kez parasız oynayarak halka tiyatroyu sevdireceğini düşle. Bu olayın halka açılmak olduğuna kimse inanmıyor zaten; dostlar alış verişte görüyor yalnız.

Şimdiye değin tiyatro seyircisi kılınmamış emekçi kitlelere tiyatro yapmak için onları gerçekten tanımak, onlarla bilrikte duyup düşünmek gerekir. Bu amaçla yapılacak tiyatroda emekçilerin etkin bir değiştirici güç olmasını sağlamak gerekir. Bu da şimdiye değin görüp bildiğimiz tiyatronun çok dışında, başka nitelikte bir tiyatroya, yarının tiyatrosuna bugünden köprü kurmak demektir. Bütün verilerin bu amaca yöneltilmesi, tiyatro olayının bütün öğeleriyle bu amaç için yeni baştan oluşturulmasıyla ancak gerçekleşme olasılığı kazanır.

Bunları şimdiye değin çok yineledik; bu yazıdaki konumuz da bu değildi aslında. Çok değineceğiz bu sorunlara üstelik. Ne var ki yeni hükümet, ülkemizi ileri bir aşamaya götürmek gibi bir iyi niyetin etkisiyle özellikle kültür ve sanat alanında yeni atılımlara hazırlanıyor. Sorun bu atılımların gerçekten doğru ve verimli kılınmasını sağlamak. Sonra düzeltilmesi ayrı bir çaba gerektirecek yanlışları zamanında sergileyip bu yanlışların önünü almak. Örneğin önümüzdeki koskoca bir Devlet Tiyatrosu sorunu var. Duyduğumuza göre yeni hükümet Devlet Tiyatrosu gibi yıllarca çözülememiş bir sorunla, gene onun gibi yıllarca çözülememiş bölge tiyatroları sorununu birlikte ele alıp sonuçlandırmak için araştırma yapmakta. Örneğin Devlet Tiyatrosu ve bölge tiyatrolarının, İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu gibi, yerinden yönetim ilkesine göre düzenlenmesi düşünülüyor. Bu yöntemin daha ileri bir aşama olduğu kanısı yaygın yani. Buna karşılık, İstanbul Belediyesi'nin bir kesiminde de Şehir Tiyatrosu'nu daraltmak, oyuncu sayısını, salon sayısını azaltmak gibi ters bir eğilimin varlığı biliniyor. Konuk oyuncuların tiyatro mevsiminin ortasında kapı dışarı edilmesi güç önlendi. Eğer bu karar uygulansaydı, Şehir Tiyatrosu'nun beş tiyatrosu da bir gece içinde perdelerini kapatmak zorunda kalacaktı. Peki şimdi ne oldu? Sorunun çözülmesi ertelendi yalnızca. Tiyatro mevsiminin sonunda gene aynı sorunla karşılaşacağız.

Oysa gerek İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın gerekse devlet ve bölge tiyatrolarının geniş, bilimsel araştırmalardan sonra elde edilerek verilere göre çağdaş bir anlayışla ele alınması, deyim yerindeyse yeniden kurulması gerekir. Bunca yıl yanlış bilgilerle, yanlış değerlendirmelerle yozlaştırılmış olan bu kurumların sağlam bir temele dayanmadan değiştirilmesi, sorunu çözmek yerine büsbütün içinden çıkılmaz duruma getirebilir.

Üstelik bu konuda birçok sanat kuruluşu çalışma yapmaktadır. Örneğin Türkiye Yazarlar Sendikası'nın Tiyatro Yazarları kolu bu konuda bir toplantıyla işe başlamıştır. Yeni kurulan Tüm Tiyatro Sanatçıları Birliği Derneği bu konuya eğilmiştir. İ.B. Şehir Tiyatrosu ise 1976-1978 yıllarını kapsayan çalışmalarını somut verilerle gözler önüne seren bir rapor hazırlamıştır. Şimdi yetkililerin yapacakları, bütün bu çalışmaların sonuçlarını beklemek, tiyatro alanının kuruluş ve kişileriyle çeşitli görüşmeler yapmak ve ancak bütün bu aydınlanma çabasından sonra doğru çözümü bulup çıkarmaya çalışmak olmalıdır.

OKUDUĞUM KİTAPLAR

H. Izzettin Dinamo

"ŞEYTANİSTAN„

Ali Yüce'nin şimdiye dek yazmış olduğu bütün şiirleri okuyanlar, onun toplumun kaç cehennemini aşarak bugüne geldiğini anlar. Şiirinin zengin sözlüğünden geçmişin bütün karanlığıyla geleceğin bütün umuda benzer pembelikleri yağmur gibi yağar. Ali Yüce'nin zengin şiirini iyice anlamak için de Şeytanistan romanını okumak gerekmektedir. Güney çöllerinde yaşayan insanımızın yanıbaşında büyümüş olan bu büyük kafa, sağ kalabilmenin bütün olanaklarını birer birer kullanarak bugüne ulaşmış, çölün bir yanında yitip gitmiş insanımızın serüvenini en duygulu en dikkatli bir arkeolog olarak eşeleyip meydana çıkarmıştır.

Ali Yüce'nin ilimde kendi çocukluğunu da betimlediğini sandığım bu güney çocukları dramı, baştan başa romana egemen olmaktadır. Bu yüzden Roman, zengin bir otobiyografik roman türüne dönüşmektedir. Ancak, şair böylece yaşadığı dramın içtenliğine inebilmektedir. **Başka kahramanlarla bu işin içinden çıkmak zor**dur. Açlık, hastalıklar, öldürücü soğuklar, Fransız Emperaylizmi süredursun Anadolunun üst yanında ulusal kurtuluş savaşı kazanılmış, Hatay'dan öte bütün Türk toprakları, buraların insanları kurtulmuştur. Ne yazık ki, bu en eski Türk toprakları, Fransızların ellerinde kalmıştır. Anadolu yengisi, yabancı zulmünün daha çok artmasına, yoğunlaşmasına yolaçmıştır. Ali Yüce, Hatay Türkçesiyle yukarı Türkiye Türkçesini şeytanlara mezar olacak biçimde kullanmış. Şeytanlar, bunun içinden kolayca çıkıp kurtulamaz. Hatay, Türkiye'ye geçtikten sonra da köye gelen cumhuriyet öğretmeniyle karşılaşan çocuklar, şaşkınlıktan şaşkınlığa düşerler. Türk ordusu Hatay'a girmiş, halk onu coşkunlukla karşılamıştır. Böylece Hakkı Tonguç'un yarattığı okullardan birine gitmek olanağını bulan romanın en afacan kahramanı bize uzun yıllar sonra «Şeytanistan» adı ile halkının çektiği korkunç acıları sanat güzellikleriyle işleyerek sunmayı görev bilmiştir.